

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

GELECEK ÖNGÖRÜLERİ

Şafak Pavey:

Sosyal medya, sokağın özgürlüğü

Başar Titiz:

Teknoloji dilini yerelleştirmede geç kalındı

Cem Mansur:

Orkestra Toplumun Aynası

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, Lütfi Varoğlu, Levent Berkman, Koray Özer, Kemal Karakoçak, Türker Gülüm, Serdar Bilecen, Ekrem Yener, Necati Etlacakuş, Aslıhan Tüfekçi, Erdem Erkul

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDİTÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Talat Postacı** KOBİ, **Mehmet Yılmaz** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **İzzet Gökhan Özbilgin** Güvenlik, **Nihal Sandıkçı** Müzik, **Arzu Kılıç**.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Nezih Kuleyin, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu, Ebru Altunok.

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Genel Merkez: Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A. Öveçler-Ankara
Tel. 0312 479 3462, Faks: 0312 479 3467, e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Yazılarla ilgili her türlü hukuki sorumluluk yazarlara aittir.

→ İÇİNDEKİLER

- 03 Künye
04 İçindekiler
06 Yayın Yönetmeninden - Koray Özer
08 Google Başkanı, Başbakan Erdoğan ile görüştü
09 Google Play, Türk kullanıcılara açık
10 Türkiye, BM e-devlet raporunda 80. sırada
16 Polislere, Facebook yasak
18 İnternet, dünya 5.liğine koşuyor!
20 Türkiye'de her saniye 20 tweet atılıyor
22 Yeni SPK Kanunu'na "IT uzmanı" tanımı girecek
24 İnternet'in ekonomi ve sosyal hayata etkileri
26 İnternet düşmanı 12 ülke

Gündem BİMY'19 semineri

- 28 ITU Genel Sekreteri, Bakan ve 36 üst düzey yönetici-uzman, BİMY'19 seminerinde buluştu
34 Bakan Yıldırım: Bilişim Ar-Ge faaliyetlerine destek yönetmeliği hazır
40 "İnovasyon ve yerli üretim: Kolay mı!?"
46 Ekonomist Prof. Dr. Kerem Alkin-Yüzde 8.5'lik büyüme, ancak bilişimle sağlanır
52 Gerçek bir "haklama" gösterisine tanıklık etmek
56 Bilişim bulutları, yere ne kadar yakın?

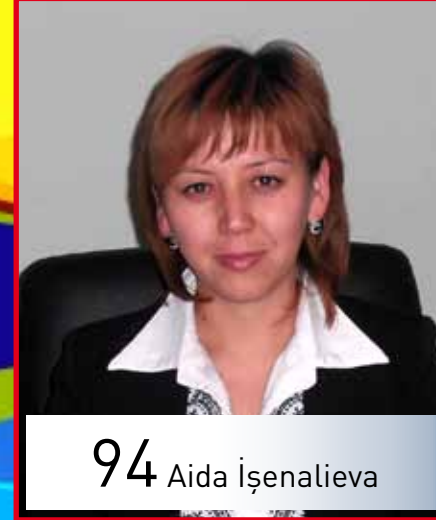
- 70 Söyleşi: CHP İstanbul Milletvekili Şafak Pavey:
Sosyal medya; sokağın özgürlüğü, yüzyılımızın telefonu
76 Milli egemenlik 92. yılında
78 Ufkun ötesi: "Gelecek Kurguları Çalışma Grubu"nu kurmanın zamanı geldi
80 100 bin yıl sonra dünya nasıl olacak?
84 "Veri, günümüzde en değerli maden"
88 İnsan-robot, 2045'te gerçek olabilir
92 Simge - Renkli rüyalar ülkesi - Simge Tabak
94 Söyleşi: Kırgız Devlet Dili Millî Komitesi'nden Aida İşenalieva:
Kırgızistan'ın istikbalı, ulusal dilinde...
100 .. Türkiye'nin miraslarına sanal tur
102 .. Yazılım projelerinin yarısı çöpe
104 .. Kitap tanıtımı: Akıl, bilgi ve zeka üzerine konuşmalar - Nihal Sandıkçı
106 .. Söyleşi: "Bilişim Kısaadları Sözlüğü"nü yayımlayan Başar Titiz:
Teknoloji dilini yerelleştirmede geç kalındı
112 .. Elektronik beyinden akıllı kaleme - Akdoğan Özkan
119 .. 15. İnternet Haftası, 9-22 Nisan arasında tüm yurttan...
122 .. TTB'den Testİstanbul Konferansı, Feriye Sarayı'nda
124 .. Üç soru, üç cevap: Erkan Dişoğlu: "Bütün köpekler için temel eğitim önemlidir.
Eğitimsiz insan neyse eğitimsiz köpek de odur." - Arzu Kılıç
132 .. Bilişim Türkiye'sinde gençlerimiz hedefsiz mi? - Dr. Serdar Biroğul
138 .. Söyleşi: İnnova Kiosk ve Otomasyon Çözümleri Direktörü Ahmet Kebapçioğlu:
İşitme engelliler alfabesi kiosk ara yüzü, 2012 sonunda kullanıma sunulacak
142 .. "Petshop gerçeği" - Dilek Cengiz

34 Binali Yıldırım

22 Vedat Akgiray

94 Aida İşenalieva

70 Şafak Pavey

138 Ahmet
Kebapçioğlu

106 Başar Titiz

Kısaltmalar ve Gelecek Öngörüler

“Hayatımı Doksan Dakika Uzatabilir misiniz?” adlı öykümde, teknolojik sorunlardan hasta olan bir masanın dramını anlatmaya çalıştım (Lacivert Kadife Ceket, Phoenix Yayınları, 2011). Öykünün kahramanı bir börekçi masası. Masa, tepesine oturan insanların dertlerinden, televizyon haberlerinden, elektronik cihazların yaydığı elektromanyetik dalgalardan ve kısaltmalardan dolayı çok rahatsız. Kısaltmalardan kasıt, RTÜK, BT, IT, AEO, DdoS, LOL, IPV6, QM, “Mrb”, “Slm” gibi karşımıza günlük yaşamda veya bilişim gibi teknoloji yoğun alanlarda çıkan, isim katarlarını paketleyerek dört beş harfe indiren, anlamsız sözcükler... Öykünün ilerleyen bölümlerinde Masa’nın çektiği rahatsızlık bir süre sonra ayak uzama hastalığına dönüşüyor ve sonra zavallı Masa, tuhaf gıcırtilar çıkardığı krizler geçirmeğe başlıyor. Tabii “hırslı” insanlar Masa’nın krizini hastalığa değil de onun kutsiyetine bağlıyorlar ve Masa kendi dramına doğru ilerliyor...

Uygarlık geliştikçe üretilen bilgi, her dönem bilgi taşıyıcılarının kapasitesini zorlamış. Üretilen bilginin izine/gövdesine sözcük dersek, hafıza, kil tablet, papirüs, kağıt (son dönemde sabit diskler de dahil) sözcükleri taşımakta bir süre sonra yetersiz kalmışlar. Yinelemeden kaçınmak, çevrimiçi dünyada daha çabuk yazı yazmak ve yeni üretilen bir kavramı çabucak ifade etmek için de kısaltmalar her zaman imdadımıza koşmuş. Ancak George Orwell “1984” adlı romanında kısaltmaları Büyük Birader’in insanları daha iyi yönetmek için uydurduğu “Yenikonuş” dilinin içine yerleştirmemiş mi? Yenikonuş dilinde resmi ideoloji dışındaki düşünce biçimlerini çağrıştıran sözcükler bulunmaz. Pek çok sözcük ikincil ve üçüncül anlamlarından arındırılmıştır. “Barış” ve “özgürlük” gibi sözcükler kullanılmayarak düşünce suçu işlemenin önüne geçileceği varsayılır. Yenikonuş’un önemli özelliklerinden biri de içinde bol bol kısaltma kullanılması. Böylece sözcük ve kavramların kısaltmaların içine hapsedilerek zihinden uzaklaştırılması hedeflenmiştir...

Koray Özer
koray.ozertdbd.org.tr

İnternette aradığımızda aynı kısaltma pek çok disiplinde farklı anlamlarda kullanılmış. Örneğin IP ile ilgili 159 adet farklı anlama gelen kısaltma var. Umarım kısaltma-yoğun yaşayacağımız gelecek yıllarda elektrik kesildiğinde hangi kısaltmanın ne anlama geldiğini anımsamaya çalışmakla uğraşmaz, bir gün Büyük Unutuş’u (BU) yaşamaz ve “BU neydi” diye sormayız...

Fantezi bir yana, dop dolu bir sayıyla karşınıza geliyoruz. “Bilişim Kısaadları Sözlüğü”nü yayımlayan Başar Titiz’le yaptığımız söyleşi nedeniyle yazıma kısaltma konusuyla girdim ama bu ayki dosya konumuz, Antalya’da 28-Mart 1 Nisan tarihleri arasında TBD’nin düzenlediği BIMY (işte size bir kısaltma daha, Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri) seminerinde de konuşulan “Gelecek Öngörüler”. Biz konuyu sadece Türkiye ve 2023 çerçevesinde değil, 2045, 2050, 2100 hatta MS 100000’e değin almaya çalıştık. İlgili okuyacağınız yazılarda Prof.Dr. Kerem Alkin’in, Jim O’Neill’in (BRIC “kısaltmasını” yani Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin’i aynı ekonomik sınıflamaya alan ekonomist), fütürist Mike Walsh’ın, Dmitry Itskov’un (Rus yatırımcı) ve NewScientist dergisinin tahminlerini bulabilirsiniz. Bunun dışında BIMY’deki birbirinden ilginç oturumlarla ilgili ayrıntıları da sayfalarımızda okuyabilirsiniz... (1 Nisan’da biten BIMY seminerine sayfalarımızda yer verebilmek için çıkışımız dört gün gecikti.)

Ayrıca bu sayımızda TBMM’nin açılışının 92. yılı nedeniyle Şafak Pavey’le yaşamını ve bilişim dünyasıyla ilişkisini, Kırgız Milli Komitesi’nden Aida İşenalieva’yla bugünkü Kırgız dilini, dilin yabancı terimler karşısındaki konumunu, “Yetenek Sizsiniz” programında birinci olan Max adlı köpeğin eğitmeni Ali Yeşilirmak’la da hayvan eğitimi konuştuk. Bilgisayarın 50 yıllık Türkiye serüvenini de Akdoğan Özkan yazdı... Saygı ve sevgilerimle

Google Başkanı, Başbakan Erdoğan ile görüştü

Başbakan Erdoğan, Google Başkanı Schmidt'i kabul etti. Görüşmede İnternet'teki gelişmelerin ele alındığı bildirildi.

Google Yönetim Kurulu Başkanı Eric Schmidt, 3 Mart 2012'de Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından kabul edildi. Dolmabahçe'deki Başbakanlık Ofisi'nde gerçekleşen ve yaklaşık 45 dakika süren görüşmede Başbakan Erdoğan'ın Schmidt'e, Türkiye'de Ar-Ge faaliyetlerinin arttığından, bu alandaki yatırımların arttığından söz ettiği öğrenildi. Erdoğan, toplumun yüzde 50'sinin 30 yaş altında olduğuna ve İnternet kullandığına değinirken bazı okullarda pilot uygulaması başlayan ve öğrencilerin tablet bilgisayarla eğitimini içeren Fırsatları Araştırma, Teknolojiyi İyileştirme Hareketi "FATİH" Projesi hakkında bilgi verdi.

Schmidt'in ise, görüşme sırasında Türkiye'ye çok önem verdiklerini ve bölge açısından da çok önemli bir ülke olduğunun farkında olduklarını belirtti.

İnternet alanındaki düzenlemelerin ABD ve AB'deki yasal standartları yakalaması durumunda Türkiye'nin sektördeki yatırımlarını ciddi biçimde artacağına inandığını anlatan Schmidt, görüşmede, Türkiye'nin gelecekteki asıl büyüme potansiyelinin bilgi teknolojilerinde olduğuna işaret ettiği belirtildi.

Google Play, Türk kullanıcılara açık

Ücretli olanlar da dahil, 450 bin uygulamasını Google Play, Türk kullanıcılarının erişimine sundu.

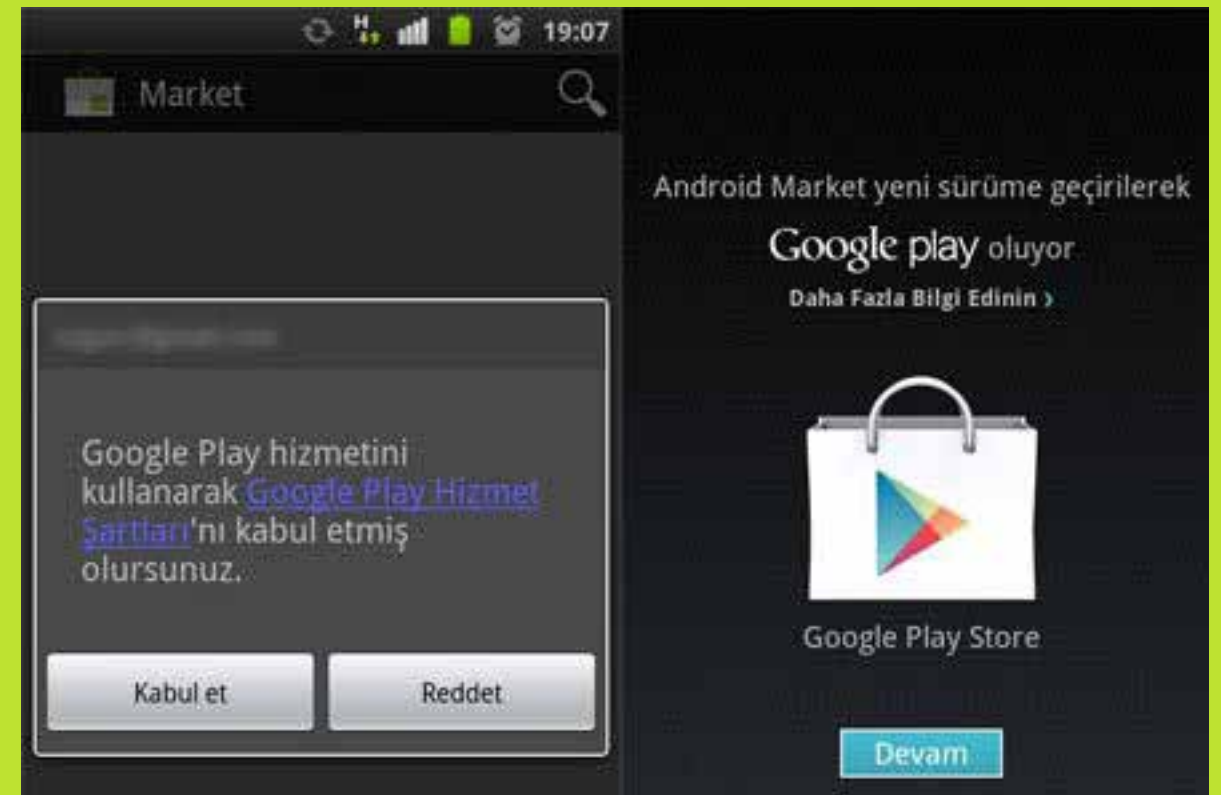

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Google Yönetim Kurulu Başkanı Eric Schmidt ile 3 Mart 2012'deki görüşmesinin ardından daha önceleri ücretli olarak Türkiye üzerinden satın alınamayan android uygulamaları artık Türkiye'ye de açıldı. Google'ın bir süre önce Android Market'i de içine katarak tüm dijital medya hizmetlerini bir araya getirdiği Google Play, artık Türk kullanıcılara açılmış durumda. Ücretli uygulamalar da Türk kullanıcılarının erişimine sunuldu.

Türk kullanıcıların bugüne kadar sadece ücretsiz uygulamalarını indirebildiği Google Play, artık ücretli olanlar da dahil, 450 bin uygulamayı kapılarını ardına kadar açtı. Ve, android cihaz üzerinde root olmaya da gerek kalmadı.

Artık android mobil işletim sistemini kullanan Türk kullanıcılar, hiçbir root vb işleme tabi tutmadan ücretli ve ücretsiz uygulamalara sınırsız erişim sağlayabilecek.

Türk bir Android uygulama geliştiricisi, geliştirdiği yazılımı Google Play Store'da ücretli olarak satışa sunabilecek. Android Market'in yanı sıra, indirilen uygulamanın anında kullanılma olanağı sunan Google Play, üyelerine satın alımda da büyük kolaylık sağlıyor. Google hesabına bağlı kredi kartı bilgileri bulunan kullanıcılar, bir uygulamayı satın almak istedikleri zaman uygulamanın ücreti kredi kartlarından otomatik olarak çekilecek. Google, Türkiye'deki kullanıcılarının ücretli uygulamalara erişmeye başlamasıyla, dünya çapında Android uygulamalarının indirilme sayısında da artış görmeyi umuyor. Geçtiğimiz ay yapılan bir araştırmada, Apple Store'dan indirilen uygulama miktarının, eski adıyla Android Market'tan indirilen uygulamaların yaklaşık 2,5 katı olduğu ortaya çıkmıştı.

Türkiye, BM e-devlet raporunda 80.sırada

Dünya ortalamasının biraz üstünde kalan Türkiye, geçen yıl 69. sıradayken 2012’de 80. sıraya geriledi. Türkiye’nin 2010 da .478 olan indexi ise .5281’e çıktı.

Birleşmiş Milletler (BM), Kamu Yönetim Ağı (United Nations Public Administration Network- UNPAN) biriminin 2 yılda bir dünyada e-devletin gelişimini ölçen BM E-Devlet Araştırması 2012 raporu yayınlandı. E-devlet konusunda yapılan çalışmalar, yürütülen projeler ve sağlanan gelişmeleri konu alan E-Devlet 2012 raporunda Türkiye, toplam 190 ülke içerisinde 80. oldu. Ülkelerin kamu hizmetlerinin bilgi teknolojileri ile sunumunda kapasitesi ve istekliliğini ölçmeye çalışan rapor, e-devlet indeksinin yanında online hizmetler, telekom altyapı, insani sermaye indeksleri ve bilgi toplumuna yönelik olarak e-katılım indeksi ile çevre konularındaki çevrim içi çabaları da kapsıyor.

Bilkent Üniversitesi’nden Doç.Dr. Mustafa Akgül, araştırmaya ilişkin değerlendirmesinde 2012’de öncelikle devletlerin sürdürülebilir gelişim için üstlenecekleri rolün farkına varması gerektiğinin öne çıktığına dikkat çekti. Sadece kamunun değil özel sektör ve sivil toplum örgütlerini de hatırlatan rapor, toplumun tüm kesimleriyle işbirliğine gidilmesi ve paylaşımcı olunması gerektiğini vurguluyor. Raporda, yakınsama teknolojileri ve sosyal medya ile ağların gelişiminin yeniden ele alınması, günümüz dünyasını yeniden şekillendiren “bilgi” kavramının farkına varılarak uygun BT altyapısının vatandaşlara sunulması, tüm vatandaşlara ulaşma gereğinin unutulmaması, tüm çevrimiçi hizmetlere erişimin en üst seviyeye getirilmesi, düşük kullanım ve kullanıcıların eğitilmesi konusuna eğilme ile e-devlet uygulamalarının ne denli büyük fırsatlar yarattığının gözlerden kaçırılmaması gerektiğinin altı çiziliyor.

Hızlanan e-devlet gelişimine ayak uyduramıyoruz

BM e-devlet raporunda Türkiye’nin 2003-2012 arasında indeksi şöyle: .506, .4892, .496, .4834, .478, .5281. Son 4 raporda Türkiye, 56, 76, 69 ve 80. sırada oldu. Türkiye, 2012 çalışmasında indeks puanını yükseltmesine rağmen ancak 80. sırada yer alabildi. Dünya ortalaması ise .441 den .4882 ye çıktı. Bu veri aslında diğer ülkelerin e-devlet gelişiminde hızlandığını ancak Türkiye’nin bu gelişime ayak uyduramadığını gösteriyor.

Türkiye, Batı Asya denilen orta-doğu körfez ülkeleri arasında yer alıyor. Bu ülkeler şöyle sıralanıyor: İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn, Suudi Arabistan, Güney Kıbrıs, Katar, Umman, Gürcistan, Türkiye, Lübnan, Ermenistan, Azerbaycan, Ürdün, Suriye, Irak ve Yemen. 17 ülkenin yer aldığı bölgenin ortalaması 0.5547. Türkiye bölge ortalamasının altında kalarak 17 ülke arasında 10. sırada yer alıyor. Avrupa ortalaması ise, 0.7188. Avrupa ortalamasına yaklaşabilmesi için doğru devlet teşviki ve yatırımlarıyla e-devlet uygulamalarının geliştirilmesi gerekiyor.

Tüm Avrupa kıtasında Türkiye’den daha sonra gelen tek ülke Arnavutluk, .5262 ile 86. sırada. Avrupa ve Batı Asya dışında Kazakistan, Malezya, Urugay, Meksika, Arjantin, Brezilya, , Panama, Venezuela, El Salvador, Moganistan, Costa Rica ve Çin Türkiye’nin önde olan ülkeler arasında yer alıyor. Listenin ilk onu sırasında, Güney Kore, Hollanda, İngiltere, Danimarka, ABD, Fransa, İsveç, Norveç, Finlandiya ve Singapur bulunuyor.

Ana indeks 3 alt indeksin ortalaması olarak hesaplanıyor. Alt indeksler ise çevrim içi hizmetler, telekom altyapısı ve insani sermaye olarak seçiliyor. Çevrim içi, .41 ham puan ve .4641 indeksle 80. sırada olan Türkiye, bu değerle dünya ortalamasının, Amerika, Asya ve

Avrupa kıta ortalamalarının altında, ve gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortalamalarının altında.

İnsani sermaye indeksinde Türkiye, dünya ortalamasını aşıyor

Uluslararası Telekom Birliği’nden (International Telecommunications Union-ITU) sağlanan 5 göstergeye dayanan telekom altayapısında Türkiye’nin indeksi .3478. Türkiye bu değerle, dünya ortalaması olan .3245’i geçmiş sadece Avrupa ve Amerika kıta ortalamalarının ve gelişmiş ülkeler ortalamasının altında kalıyor. Türkiye’nin, yetişkinlerin okur-yazarlık oranı ile ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğrenimi kapsayan okullaşma oranını içeren 2 göstergeye dayanan insani sermaye indeksinin ağırlıklı ortalaması ise .7726 oldu. Bu indekste 107. sırayı alan Türkiye, dünya ortalaması olan .7173’ü aşıyor.

E-devlet indeksine girmeyen 2 indeks (e-katılım ve çevresel indeks) ayrıca hesaplandı. Çevrimiçi hizmetler anketinde özellikle 4. aşama (connected, bütünleşik), e-devlet webleri bilgi paylaşımı, etkileşim ve karar süreçlerine katılım açısından da değerlendirildi. Bu değerlendirme sonucunda sıralamada Türkiye, 0.05 değer ile 30. gruba düştü. İlk 29 grupta 127 ülke var. Bu indekste ilk 10 ülke, Hollanda, Güney Kore, Kazakistan, Singapur, İngiltere, ABD, İsrail, Avustralya, ve Almanya oldu. Türkiye’nin de içinde bulunduğu gruptaki 10 ülke ise şöyle: Cezayir, Kenya, Saint Kitts and Nevis, Sierra Leone, Swaziland, Togo, Cuba, Gambia-Bissau, Türkiye, Vanuatu. 29. grupta Somali, Sudan, Uganda, Romanya, Bangladeş var. Almanya, Güney Kore, Singapur ve ABD’nin en başta olduğu e-devletin çevre boyutunu ölçen çevre indeksinde Türkiye, .8235 ile 28. sırada.

E-Devlet Gelişme Endeksi - Top 20 Ülkeleri

Ülke	İndeks
Güney Kore Cumhuriyeti	0.9283
Hollanda	0.9125
İngiltere ve Kuzey İrlanda	0.8960
Danimarka	0.8889
Amerika Birleşik Devletleri	0.8687
Fransa	0.8635
İsveç	0.8599
Norveç	0.8593
Finlandiya	0.8505
Singapur	0.8474
Kanada	0.8430
Avustralya	0.8390
Yeni Zelanda	0.8381
Liechtenstein	0.8264
İsviçre	0.8134
İsrail	0.8100
Almanya	0.8079
Japonya	0.8019
Lüksemburg	0.8014
Estonya	0.7987

E-Katılım Endeksi Top 20 Ülkeleri

Ülke	İndeks
Hollanda	1.0000
Güney Kore Cumhuriyeti	1.0000
Kazakistan	0.9474
Singapur	0.9474
Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda	0.9211
Amerika Birleşik Devletleri	0.9211
İsrail	0.8947
Avustralya	0.7632
Estonya	0.7632
Almanya	0.7632
Kolombiya	0.7368
Finlandiya	0.7368
Japonya	0.7368
Birleşik Arap Emirlikleri	0.7368
Mısır	0.6842
Kanada	0.6842
Norveç	0.6842
İsveç	0.6842
Şili	0.6579
Rusya Federasyonu	0.6579

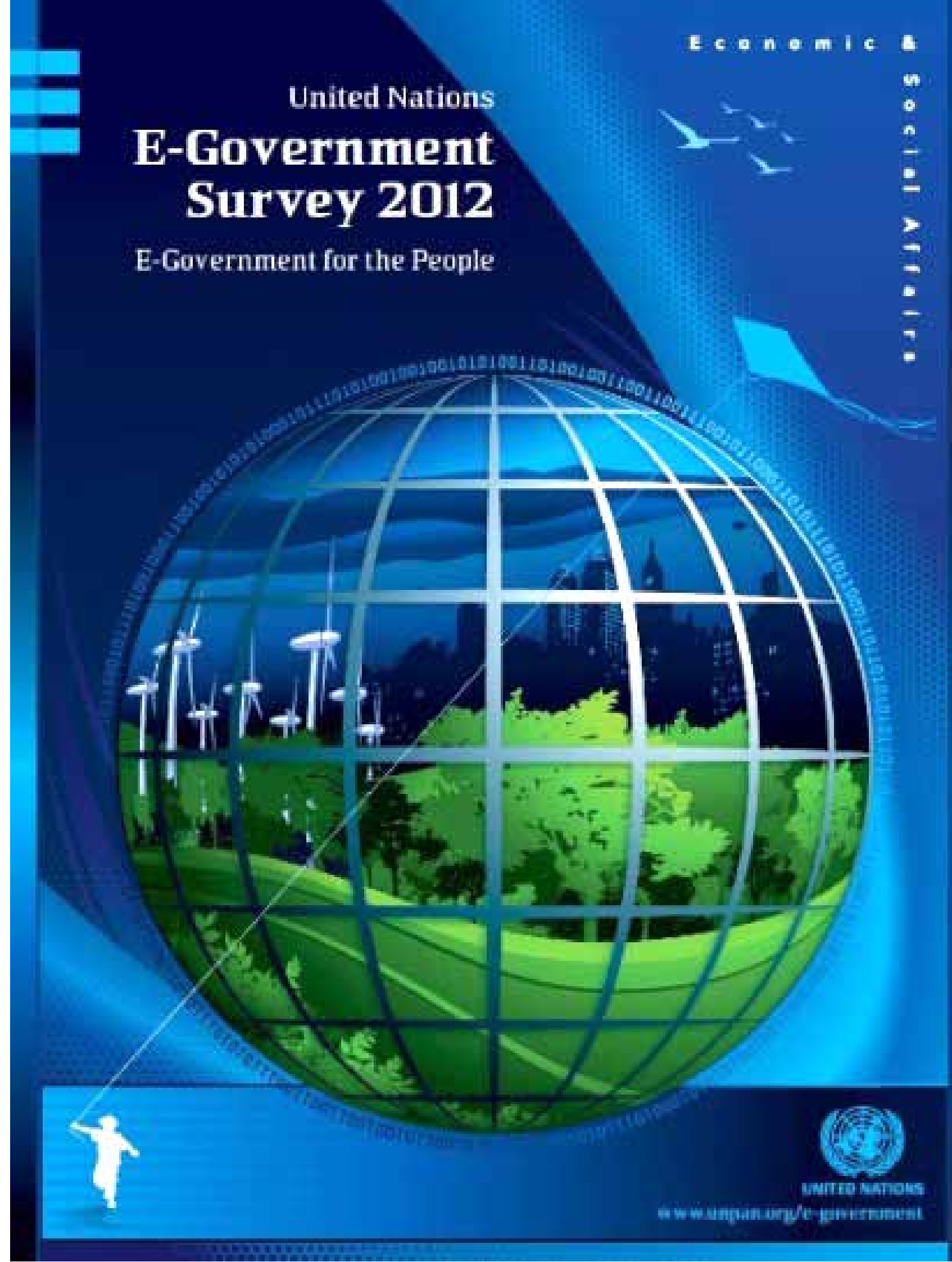

Table 1.20 Top 10 in Europe

Rank	Country	E-gov. development index		World e-gov. development ranking	
		2012	2010	2012	2010
1	Netherlands	0.9125	0.8097	2	5
2	United Kingdom	0.8960	0.8147	3	4
3	Denmark	0.8889	0.7872	4	7
4	France	0.8635	0.7510	6	10
5	Sweden	0.8599	0.7474	7	12
6	Norway	0.8593	0.8020	8	6
7	Finland	0.8505	0.6967	9	19
8	Liechtenstein	0.8264	0.6694	14	23
9	Switzerland	0.8134	0.7136	15	18
10	Germany	0.8079	0.7309	17	15
Regional Average		0.7188	0.6227		
World Average		0.4882	0.4406		

Figure 1.12 Regional e-government in Europe

Polislere, Facebook yasak

81 il emniyet müdürlüklerine gönderilen yazıyla, çalışanların Facebook ile birlikte bilgisayarda oyun oynanması yasaklandı.

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Mart 2012'de 81 il emniyet müdürlüklerine gönderdiği yazıyla, personelin mesai saatlerinde sosyal paylaşım siteleri ve internet üzerinden oynanan oyunlarla çok vakit geçirdikleri gerekçesiyle Facebook girişini engelledi. Emniyet Genel Müdürü Mehmet Kılıçlar imzasıyla tüm il emniyet müdürlerine gönderilen yazıda, araştırmalar sonucunda personelin sosyal paylaşım siteleri ve Internet üzerinden oynanan oyunlarla çok vakit geçirdiğinin belirlendiği açıklandı. Aynı yazıda personelin daha verimli çalışması için bu sitelere mesai saatleri içinde girişin yasaklandığı belirtildi. Bu yazıdan sonra Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Pol-Net veri tabanından Facebook'a giriş engellendi.

Güvenlik zafiyeti oluşuyor

EGM geçtiğimiz yılın sonunda yapılan bir araştırmayla da polislerin bazı özel bilgilerini Facebook aracılığıyla paylaşmasıyla güvenlik zafiyeti oluştuğunu tespit etmiş ve bunu engellemek üzere adım atmıştı. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, karargâha bağlı birimlerde görev yapan 6 bin polisin kullandığı internet ağını mercek altına aldığı anda, İnternet bağlantılı 3 bin bilgisayardan bir günde sosyal medya ve çeşitli web sitelerinin 5 milyon kez tıklanıldığı belirlenmişti. Üç yıl önce de polise, Facebook yasağı konmuştu. Facebook'ta yer alan belli başlı polis gruplarından, "Çevik Kuvvet'i seven bay ve bayanlar grubu", "Bekar polisler lokali", "Karizma ve güzel polisler burada" gibi sayfalar yasakta etkili olmuştu. Söz konusu yasak, 2010'da kaldırılmıştı.

İnternet, dünya 5.liğine koşuyor!

Ülke ekonomisi olarak düşünülüğünde İnternet, 2016'da dünyanın beşinci büyük ekonomisi olacak.

Anadolu Ajansı'nın haberine göre, ABD'de yapılan bir araştırmada, İnternet'in "bir ülke ekonomisi olarak varsayılması durumunda", 2016 yılında ABD, Çin, Japonya ve Hindistan'ın arkasında Almanya'nın önünde dünyanın beşinci büyük ekonomisi olacağı belirlendi. Boston Consulting Group (BCG) adlı strateji kuruluşunun araştırmasına göre, 2010'daki 1,9 milyar İnternet kullanıcısına karşılık dört yıl sonra dünyada 3 milyar kullanıcı olacak. İnternet ekonomisi de 2010'da G20 ülkelerindeki 2,3 trilyon dolarlık hacmine karşılık 2016'da 4,2 trilyon dolarlık bir ekonomik hacme yükselecek.

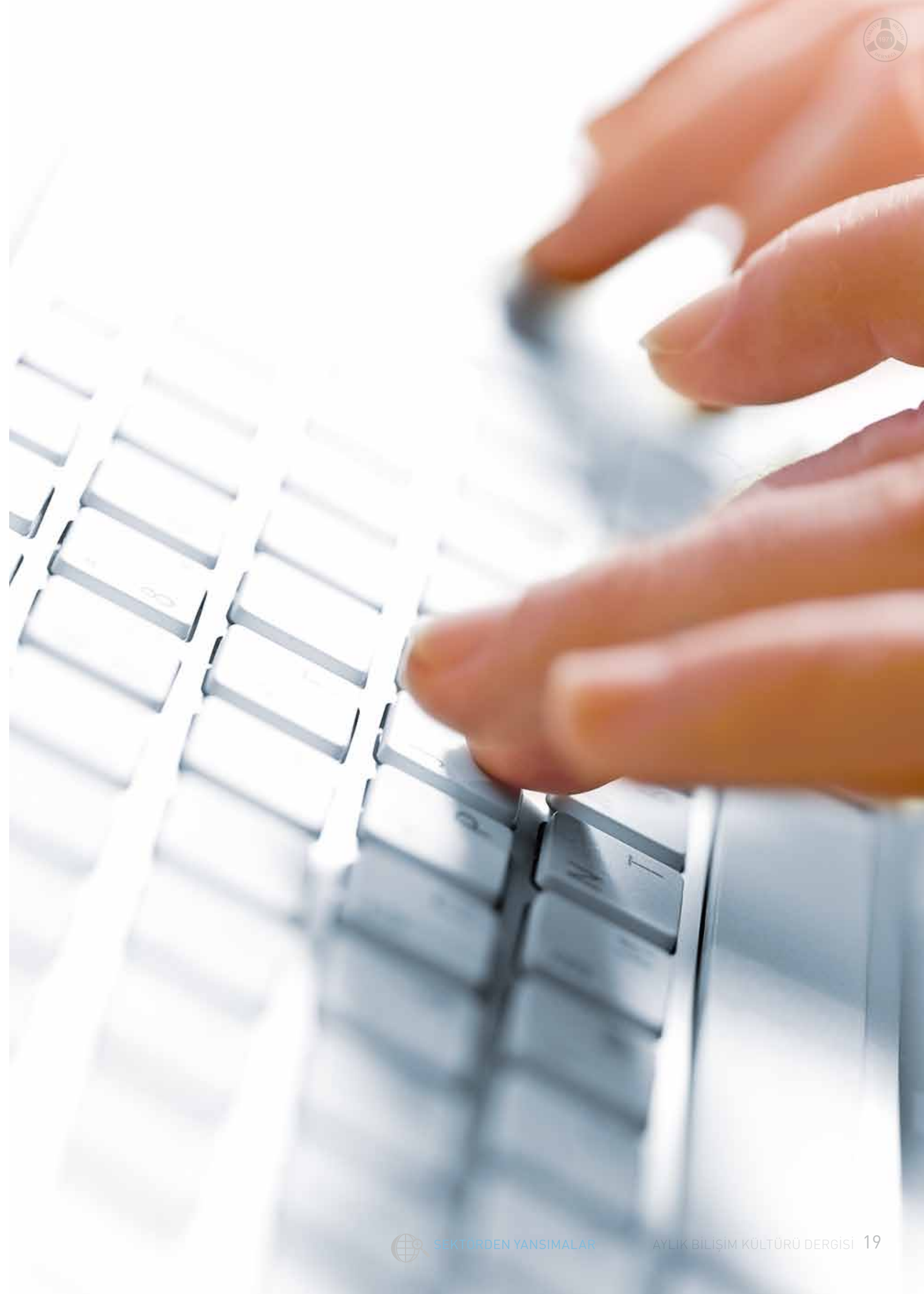
50 kadar ülkede 3 yıl süren araştırmanın raporunda, "bu yüksek büyümenin taşınabilir cihazlardan İnternet'e erişim imkânının artması ve İnternet'teki sosyal ağların gelişimine bağlı olduğu, dünyada özellikle kalkınmakta olan ülkelerde birçok tüketicinin doğrudan sosyal ağlara gittiği" belirtildi.

G20 ülkeleri arasında İngiltere'nin İnternetin ülke ekonomisine katkısı

açısından başta geldiği ve internetin bu ülkenin GSMH'sine katkısının 2016'da yüzde 12,4 olacağı belirtilen raporda, ikinci Güney Kore'nin GSMH'sine yüzde 8, 27 AB ülkesinin ortalamasına yüzde 5,7, ABD'ninkine yüzde 5,4, Kanada'ya yüzde 3,6 ve Fransa'ya yüzde 3,4 katkı yapacağı kaydedildi. Kullanıcı sayısının patlama yaptığı Çin'de de İnternet'in GSMH'ye katkısı yüzde 6,9 olacak.

BCG raporunda, İnternet'in şirketler için büyük bir güç ve koz olduğunun da altını çizerek, "Çin, Almanya, Türkiye, Fransa gibi birçok ülkede, tüketicilerle İnternet üzerinden aktif ilişkisi bulunan küçük ve orta ölçekli işletmeler, İnternet'te çok az veya hiç olmayan şirketlerden çok daha hızlı satışlarını artırdıklarını görüyorlar ve bunların arasındaki fark 22 puana kadar çıkıyor" ifadesini kullandı.

Raporu hazırlayanlardan Paul Zwillenberg, işletmeleri İnternet'te var olmaya teşvik ederek ülkelerin rekabet edebilme ve büyüme hedeflerini daha da büyütebileceklerine işaret etti.

Türkiye’de her saniye 20 tweet atılıyor

Şubat 2012’de dünya genelinde 465 milyonu aşkın üyesi bulunan Twitter’ın, Türkiye’deki kullanıcı sayısı ise 7.2 milyon. Dünya genelinde her gün 175 milyon, Türkiye’de ise her saniye 20 tweet atıldığı belirlendi.

Dünyanın dört bir yanındaki yüz milyonlarca insanın anında mesajlaşma platformu olan Twitter hakkında sayısız istatistik mevcut. Webrazzi Dijital 2012 konferansında sunum yapan sosyal medya araştırma şirketi Monitera kurucu ortağı Metin Kahraman, Twitter’ın 2012’de dünyada ve Türkiye’de ulaştığı rakamlara açıkladı. Kahraman’ın verdiği bilgilere göre, bugün sosyal medyanın en güçlü temsilcilerin biri olan Twitter’ın, Şubat 2012 verilerine göre dünya genelinde 465 milyonu aşkın üyesi bulunuyor. Merkezi San Francisco’da bulunan şirketin en çok üyesinin bulunduğu ülke de doğal olarak ABD. ABD’nin ardından ikinci sırada 33.3 milyon ile Brezilya, üçüncü sırada ise 29.9 milyon kullanıcıyla Japonya geliyor. Dördüncü sırada 23.8 milyon ile İngiltere, beşinci sırada ise 19.5 milyon kullanıcı sayısı Endonezya yer alıyor. Türkiye’deki kullanıcı sayısı ise 7.2 milyon. Monitera’nın son üç ay içinde 150 milyon tweet’i analiz ederek elde ettiği sonuçları aktaran Kahraman, Türkiye’deki aktif Twitter kullanıcılarının ise 5.3 milyon olduğunu belirtti. Bu rakam, son bir ay içinde en az bir

tane tweet atan kullanıcı sayısını temsil ediyor. Dünya genelinde her gün 175 milyon tweet atılıyor. Türkiye’de bir aylık süreçte her gün atılan tweet sayısı ise 1.7 milyon. Bu her saniye 20 tweet atıldığı anlamına geliyor. Kahraman, Türkiye’de en çok tweet’in gün içinde 21.00-22.00 arasında atıldığını, bu saat aralığının öne çıkmasında televizyon dizilerinin çok büyük rol oynadığını belirtti. En çok tweet atılan ikinci saat aralığı ise 22.00-23.00. Kahraman ayrıca, her iki saat aralığı arasında çok az bir fark bulunduğuna dikkat çekti. Türkiye’de en çok tweet atılan gün ise Cuma. Kahraman, “Hayırlı Cumalar” tweet’inde yaşanan patlamayı belirleyici faktör olarak niteledi. Monitera istatistikleri göre, Türkiye’deki Twitter kullanıcılarının yüzde 53’ü erkek, yüzde 47’si ise kadın. Türkiye’deki bir Twitter kullanıcısının ortalama takipçi sayısı ise 151. İllere göre tweet dağılımına baktığımızda, İstanbul açık ara farkla önde. Türkiye’deki tweet’lerin yüzde 58’i İstanbul’dan, yüzde 13’ü Ankara’dan ve yüzde 11’de İzmir’den atılıyor.

Bursa, Adana, Samsun ve Trabzon ise yüzde 18’lik bir pay oluşturuyor. Türkiye’de bir Twitter kullanıcısının tweet’lerinde 64 karakter yer alıyor. Kahraman, “Hayırlı Cumalar” ve “Günaydın” gibi kısa mesajların, kısa tweet’lerde etkili olduğu görüşünde. Bir tweet, maksimum 140 karakterden oluşuyor. Tweet’lerin atıldığı platformlarda, mobil cihazlar önde. Türkiye’deki tweet’lerin yüzde 59’u mobil cihazlardan, yüzde 41’i ise internet tarayıcılarından atılıyor. Mobil cihazlarda ise Blackberry üstünlüğü göze çarpıyor. Tweet’lerin uçtuğu akıllı telefonların başında yüzde 45 ile Blackberry geliyor. İkinci sırada yüzde 27 ile iPhone var. Üçüncü sırada ise yüzde 14 ile Android yer alıyor. Hafta içinde, 07.00-19.00 saatleri arasında Blackberry yüzde 52 ile yine tweet’lerin en çok atıldığı akıllı telefon. Hafta sonlarında birincilik yine Blackberry’de olmasına rağmen, tweet atılma oranı yüzde 42’ye düşüyor. Kahraman, Blackberry’den daha fazla tweet atılmasının sebebini, sahip olduğu tuş takımının getirdiği kolaylığa bağlıyor. Dünyanın en büyük mikro blogging sitesi Twitter, Temmuz 2006’da kurulduğunda, fotoğraf sitesi Flickr’dan esinlenerek Twittr ismini almıştı.

Twittr, aynı yılın sonlarına doğru Twitter ismini benimsedi. Twitter, kurulduktan bir yıl sonra, Temmuz 2007’de 5 milyon dolar değere ulaştı. Şirketin o yıl elde ettiği gelir ise bir milyon dolardı. 2009 yılında küresel alanda 2 milyar tweet atılırken, Twitter’ın değeri 35 milyon dolara yükseldi. Aralık 2010’da, değeri 3.7 milyar dolara ulaşan şirket, 200 milyon dolar gelir elde etti. Eylül 2011’de, Twitter kullanıcıları dünya çapında 100 milyona ulaşmıştı. Son bir yıl içinde atılan tweet sayısı ise 33 milyardı. Kasım 2008’de, ABD Başkanlık seçimini kazanan Barack Obama, destekçilerine Twitter üzerinden teşekkür mesajı atarak mikro blogging sitesinin yükselişine önemli bir katkıda bulundu.

Twitter’a Şubat 2012 itibarıyla her saniye 11, her gün bir milyon kişi üye oluyor. Şirketin bu yıl reklam gelirlerinden 249, 2014’te ise 540 milyon dolar gelir sağlaması bekleniyor. Twitter’da en çok takipçisi olan beş isim de şarkıcı. Birinci sırada 19.3 milyon takipçi ile Lady Gaga geliyor. İkinci sırada 17.5 milyon takipçisiyle Justin Bieber yer alıyor. Üçüncü sıra 15.1 milyon takipçiyle Katy Perry’nin. Dördüncü ve beşinci sırada yer alan Shakira ve Rihanna’nın takipçileri ise sırasıyla 14 ve 13.6 milyon.

Twitter’ın logosunda yer alan kuşun adı Larry. Yani, Kuş Larry. Bu isim, Boston Celtics’in efsane oyuncusu Larry Bird’den (kuş) geliyor. Bu adı kimin belirlediği bilinmiyor ama Twitter kurucularından Biz Stone’un adı öne çıkıyor. Son olarak, Twitter’da bir saniyede atılan en çok tweet rekorunun nasıl kırıldığını biliyor musunuz? Bu rekor, Barack Obama’nın ABD Başkanlığı’nı kazandığı, Usame bin Ladin’in öldürüldüğünün açıklandığı, NBA yada Şampiyonlar Ligi finalinin oynandığı veya Şilili madencilerin kurtarıldığı anlara ait değil. Rekor, 9 Aralık 2011’de ABD televizyonlarında gösterilen 1986 yapımı Japon animesi “Castle in the Sky”a ait. Çizgi filmin gösterildiği anlarda, bir saniyede atılan en yüksek tweet 25 bin 88’e ulaşmış.

Yeni SPK Kanunu'na "IT uzmanı" tanımı girecek

SPK Başkanı Akgiray, önümüzdeki haftalarda genel görüşe açacakları yeni kanunda, "IT uzmanı" olarak tanımlayacakları bilişim uzmanının, sermaye ve finans konularında da bilgi sahibi olacağını söyledi.

Günümüzde işletmelerin BT hedeflerini iş hedefleriyle uyumlu hale getirmeleri gerektiğine dikkat çeken Özbilgin, böylece BT ile entegre uygulamaların çok daha güvenilir çalışmasının sağlanabileceğini belirtti.

Bilgi Sistemleri Denetim ve Kontrol Derneği (Information Systems Audit and Control Association- ISACA) İstanbul Bölümü (Chapter) tarafından Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) desteğiyle Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim (BTYD) Konferansı gerçekleştirildi. 1-2 Mart 2012 tarihlerinde İstanbul'da Maçka'daki Milli Reasürans Konferans Salonu'nda düzenlenen 3. Bilgi Teknolojileri Yönetişim ve Denetim Konferansı'nda, kurumsal yönetim, BT yönetimi ve denetimi, operasyonel risk, BT riskleri, iç denetim, uygulama güvenliği, veritabanı güvenliği, BT'nin hukuksal boyutu, bağımsız denetimler; bağımsız denetimler; bankalarda dış kaynak kullanımı, COBIT 5.0, ITIL, ISO 27001 vb. standart ve modeller gibi birçok konu ele alındı. 1967'de kurulan, bugün 160'tan fazla ülkede yaklaşık 89 bin sektör ve seviyelerde çalışan BT profesyoneli üyesi bulunan ISACA, üyelerinin birçok konuda birbirlerinin deneyimlerinden yararlanması, görüş alışverişinde bulunmasını sağlıyor.

TBD Bilişim Dergisi'nin basın sponsorluğunda yapılan 3.BTYD Konferansı'nın açılışında konuşan Konferans Başkanı ve TBD Ankara Şube Yöneticisi Dr. İzzet Gökhan Özbilgin, BT yaşanan gelişmelerin kamu ve özel sektörü etkilediğine işaret etti.

ISACA İstanbul Başkanı Emre Özbek, 340'tan fazla üyesi bulunan ISACA Türkiye'nin çalışmaları hakkında bilgi verip ISACA Türkiye'nin önümüzdeki dönem hedeflerini sıraladı. Kurumların iş hedeflerine ulaşabilmeleri için BT yönetim stratejilerini oluşturmaları gerektiğini vurgulayan İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Hakan Aran, bazen denetçi tarafında olmayı istediği belirtip bulgu yazmak istediğini dile getirdi. Hazine Müsteşar Yardımcısı Burhanettin Aktaş da, BT profesyonellerini doktorlara benzeterek, en yüksek etik değere sahip bir meslek grubu olması gerektiğinin altını çizdi. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Vedat Akgiray ise, konuşmasında ağırlıklı olarak mali krize değindi. Krizin oluşmasında bilgi eksikliğinin büyük rolü olduğunu belirten Akgiray, doğru bilginin doğru kişilere ulaşmasının önemine dikkat çekti. Yeni SPK Kanunu üzerinde çalışma yaptıklarını açıklayan Akgiray, kanun taslağının önümüzdeki haftalar içinde genel görüşe açılacağını bildirdi. Akgiray, bu yeni kanun çalışmasında bilişimcileri "IT uzmanı" olarak tanımlayacaklarını, bu uzmanın aynı zamanda sermaye ve finans konularında da bilgi sahibi olacağını ifade etti.

IT teknolojilerinde insanın biraz daha yaşlanınca hızlı yürüyeceği, hızlı karar vereceği, geçmişteki hataları bulmaya yarayacak ve bundan sonra gidişatı tahmin edecek bir düzen aradığını dile getiren Akgiray, bireylerin güvenli bilgi yönetimi istediğini, bütün bunları insanın zarar görmemesi için yaptıklarını anlattı. Akgiray, dolayısıyla bu amaca hizmet etmeyen herhangi bir sistemin güzel olabileceğini, ancak işe yaramayacağına işaret ederek, bireylere işlerini daha iyi yapmaya yarayan güvenli bir sistemin gerektiğini söyledi. Açılış konuşmalarının ardından TBD Başkanı Prof. Dr. Turhan Menteş'in yönettiği oturuma geçildi. Oturuma panelist olarak İzmir Ekonomi Üniversitesinden Çoşkun Küçüközmen, Microsoft Genel Müdür Yardımcısı Tolgar Elverici ve Oracle yöneticilerinden Işıl Kılınç Gürtuna katıldı. Menteş ve Küçüközmen'in operasyonel risk üzerine yaptıkları yorumlar izleyicileri hem düşündürdü hem de güldürdü. Elverici'nin uyum, risk ve yönetim ile ilgili yorumları, Gürtuna'nın da regülatif ortamda kârlı büyüme stratejileri beğeniyle izlendi. Konferansın bir diğer oturumu da bankalarda dış kaynak kullanımı ile ilgili oldu. Düzenleyici olarak BDDK, denetleyici olarak Ernst & Young, hizmeti alan olarak İş Bankası ve dış

kaynak sağlayan olarak Fintek'in yer aldığı bu oturum, önümüzdeki dönemde bankaların bu süreçleri nasıl yerine getireceği konusunda bilgilendirici oldu.

İnternet'in ekonomi ve sosyal hayata etkileri

ITU Genel Sekreteri Toure, İstanbul'u, İnternet'in tartışılacağı uygun bir mekân olarak değerlendirirken Bakan Yıldırım, İnternet'teki bilginin hiçbir ülkenin malı olmadığına işaret etti.

İnternet Kurulu ev sahipliğinde, "İnternetin Ekonomi ve Sosyal Hayata Etkileri" konulu konferans, 30 Mart 2012'de İstanbul The Ritz Carlton Otel'de düzenlendi. Konferansın açılış konuşmalarını, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (International Telecommunication Union-ITU) Genel Sekreteri Dr. Hamadoun Toure, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

(BTK) Başkanı Dr. Tayfun Acarer ve İnternet Kurul Başkanı Serhat Özeren yaptı. ITU Genel Sekreteri Toure, Türkiye'nin IT alanında 3 büyük konferans düzenleyen tek ülke, İstanbul'un ise İnternet'e ilişkin konuların tartışılması için çok uygun bir mekân olduğunu belirtti. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Yıldırım, teknolojinin geliştikçe istihdama etkisi ve FATİH projesi ile ilgili bilgiler verdi.

Bilişimin yaşam tarzlarını, alışkanlıkları, iş yapma usullerini değiştirdiğini anımsatan Yıldırım, bugün ülkelerin ortalama gayri safi milli hasıllarının yüzde 5'inin İnternet üzerinden oluştuğunu, dünya nüfusunun sadece üçte birinin İnternet üzerinden birbiriyle iletişim halinde olduğunu anımsattı. İnsan beyninin bilişimin en önemli sermayesi olduğunu, insan aklıyla yapılan işlerin İnternet'i günümüzün en önemli araçlarından biri haline getirdiğine değinen Yıldırım, insanların bilgisayar okur-yazarı haline getirilmesi, bilgiye nasıl ulaşılacağına, bilginin ekonomik yarara nasıl dönüştürüleceğinin öğretilmesinin taşıdığı önemi anlattı. İnternet'le ilgili konuların bir ülkenin kendi malı, mülkü olamayacağını vurgulayan Yıldırım, "İnternet'teki bilgi hiçbir ülkenin malı değil. Bu bilgi havuzuna her yerden bilgi aktığına göre, İnternet'i herkesin rahatlıkla kullanabilmesi lazım" dedi.

FATİH Projesi'yle önümüzdeki 4 yıl içinde tam anlamıyla bilişim tabanlı bir eğitim sisteminin yerleşeceğini bildiren Yıldırım, Arap Baharı olaylarında İnternet ve bilişim teknolojilerinin oynadığı role değindi. Günümüzde bilişimin kazandığı güce dikkat çeken, "Bilişim geliştikçe işsizlik artıyor" eleştirilerini anımsatan Yıldırım, araştırmaların, bilişim sektörünün, bir iş kaybına karşılık 2,6 yeni iş alanı ürettiğini ortaya koyduğunu, İnternet'in verimliliği ve üretimi arttırarak, milli gelire ve istihdama katkı sağladığını vurguladı. BTK Başkanı Dr. Acarer, Türkiye'de bir ay önce 31,4 milyon olan 3G abone sayısının şu anda 33 milyona ulaşarak 2G'yi geride bıraktığını ve 16 milyonun üstünde geniş bant abonesi bulunduğunu bildirdi. Türkiye'de geniş bant İnternet kullanımının arttırılmasını çok önemsediklerini ifade eden Acarer, Türkiye'nin, Avrupa'da aylık kullanım süreci olarak İnternet'i en çok kullanan ülkeler arasında bulunduğunu kaydetti. İnternet güvenliğine katkıda bulunmaya çalıştıklarına işaret eden Acarer, Türkiye kaynaklı istenmeyen e-posta yayan IP sayısının yüzde 99 oranında azaltıldığını vurguladı. Türkiye'de yapılan siber güvenlik tatbikatlarını anlatan Acarer, sanal dünyada uluslararası bir otoritenin olmasının son dönemlerde bir ihtiyaç olarak ortaya çıktığını belirtti.

Konferans kapsamında daha sonra bir panel de düzenlendi. BTK Kurul İkinci Başkanı Dr. Turgut Ayhan Beydoğan'ın oturum başkanlığı üstlendiği İnternetin Ekonomi ve Sosyal Hayata Etkileri paneline, Melikşah Üniversitesi İİBF Fakültesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhittin Kaplan, BTK Tüketici İlişkileri Daire Başkanı Ö. Fatih Akpınar, Aileyi Koruma ve Destekleme Derneği Başkanı Ayşe Bostancı ve Star Gazetesi Anne-Çocuk Köşe Yazarı Halime Surek konuşmacı olarak katıldı.

İnternet düşmanı 12 ülke

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü, 12 ülkeyi “İnternet düşmanı” ilan ederken, aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 14 ülke izlemeye aldı.

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (Reporters Without Borders-RWB), 2009’da ilan edilen “Dünya İnternet Sansürüyle Mücadele Günü” vesilesiyle yayınladığı raporda 12 ülkeyi “İnternet düşmanı” ilan etti. Örgütün yayınladığı “İnternet düşmanları” listesinde, İnternetin yoğun takibat altında bulunduğu ve sansüre tabi tutulduğu ülkeler Çin, Myanmar, Küba, İran, Kuzey Kore, Suudi Arabistan, Suriye, Türkmenistan, Özbekistan ve Vietnam. Durumun büyük ölçüde kötüleştiği Bahreyn ve Beyaz Rusya da bu yıl listeye eklendi. Raporda, bu ülkelerde İnternet içeriklerinin çok sıkı bir şekilde filtrelendiğine, eleştirel blogcu ve İnternet gazetecilerinin sıkı takibata alınıp baskı altında tutulduğuna dikkat çekildi. Aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 14 ülkenin dahil olduğu “Gözetim Altındaki Ülkeler” listesinde ise Avustralya, Mısır, Eritre, Fransa, Malezya, Rusya, Güney Kore, Sri Lanka, Tayland, Tunus, Birleşik Arap Emirlikleri ve bu yıl listeye eklenen Hindistan, Kazakistan bulunuyor. Rapora göre Fransa, uyguladığı filtreleme yasası ve yasadışı download yapanların bağlantısını kesme yetkisi yüzünden izlemeye alınan ülkeler arasına girerken Avustralya ise “uygunsuz içeriği” filtreleme yasası sebebiyle izlemeye alınan ülkeler

listesine alındı. Libya ve Venezuela 2012’de bu listeden çıkarılırken Türkiye’ye ilişkin, “Binlerce İnternet sitesine hâlâ erişim yok İnternet kullanıcıları filtre girişimleri alarm veriyor ve İnternet gazetecileri hakkında dava açılmaya devam ediliyor” ifadeleri kullanıldı. Ancak Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü, listede adı geçmeyen ülkelerde de durumun toz pembe olmadığına dikkat çekiyor. Özellikle Azerbaycan, Fas, Pakistan ve Tacikistan’da durumun dikkatle takip edildiği belirtiliyor. Batılı ülkeler de gözlemden muaf değil. Buralarda da filtre uygulamaları söz konusu. Raporda Batılı ülkeler, İnternet güvenliğine İnternet özgürlüğünden daha fazla önem vermekle eleştiriliyor.

Devrimler ve İnternet

Raporda, Arap dünyasında geçtiğimiz yıla damgasını vuran halk ayaklanmalarına atıfta bulunularak, otoriter rejimlere karşı mücadelede İnternet’in artan önemine dikkat çekiliyor. Muhalif blogcuların sosyal paylaşım platformları aracılığıyla kitleleri harekete geçirdiği, geleneksel medyanın sansüre tabi tutulduğu ve yabancı gazetecilerin ülkeye sokulmadığı ülkelerde vatandaşların bu görevi üstlenerek boşluğu doldurduğu da kaydediliyor. Bu nedenle pek çok hükümetin İnternet içerikleri ve eleştirel internet aktivistleri üzerindeki

baskıyı artırdığı belirtiliyor. Rapor, bazı ülkelerin online ifade özgürlüğü konusunda geliştiğini, bazılarının ise katılaştığını gösteriyor. Örneğin; önceki yıllarda İnternet düşmanı seçilen Libya’nın, Kaddafi’nin devrilmesinden sonra listeden çıkarıldığı görülüyor. İnternet özgürlüğüne karşı ittifakta baskıcı rejimlere teknoloji desteği de önemli bir sorun. Matthias Spielkamp örneğin Beyaz Rusya ve Özbekistan’ın diğer ülkelere ithal ettikleri yeni teknolojilerle sansürü önemli ölçüde artırdığını vurguluyor.

Türkiye, “Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi”nde 148’inci

RWB’nin, “2011-2012 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi”nde Türkiye basını, incelenebilen 179 ülke arasında 148’inci oldu. Türkiye önceki Endekste 138’inci sıradaydı. Örgüt, Türkiye hakkında, “Eşi görülmemiş büyüklükteki tutuklamalar, masif telefon gizli dinlemeleri ve gazetecilerin kaynaklarının gizliliğini küçümseme, medyada tehdit ikliminin yeniden başlamasına yardım etti”

iddiasında bulundu. Raporun “Birkaç Avrupa ülkesi kıtanın geri kalanı gerisinde kaldı” başlıklı paragrafında şöyle denildi:

“Endeks bazı Avrupa ülkeleri ile kıtanın geri kalanı arasındaki uzaklaşmayı ortaya koydu. Başkan Lukaşenko’nun Belarus’da yeniden seçilmesinin ardından yapılan protestolar üzerindeki baskı, ülkenin 14 sıra birden düşerek 168’inci olmasına neden oldu. Türkiye (148’inci) kendiliğinden bölgesel bir model sergilediği zamanda geriye doğru büyük bir adım attı ve 10 sıra kaybetti. Söz verilen reformların yürütülmesi bir yana yargı sistemi gazetecilerle ilgili, askeri diktatörlükten bu yana emsali bulunmayan bir dizi tutuklama dalgası başlattı.”

ITU Genel Sekreteri, Bakan ve 36 üst düzey yönetici-uzman, BİMY'19 seminerinde buluştu

Yaklaşık 600 bilişimci, BİMY'19 seminerinde, iki gün boyunca başta ITU Genel Sekreteri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı ile birlikte, 36 üst düzey yönetici ve uzmanı dinledi. 2 davetli konuşmacının yanı sıra gerçekleştirilen beş panel, bir özel gösteri ve şirket sunumlarıyla sektördeki son gelişmeler, irdelenip gelecek öngörülerini ele alındı.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) her yıl düzenlediği geleneksel etkinliklerinden ilki olan 19. Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri, 29 Mart-1 Nisan 2012 tarihlerinde Gloria Golf Resort Hotel Belek-Antalya'da yapıldı. Sektörde çalışan üst ve orta düzey yöneticilerin mesleki gelişimi ve dayanışmalarını artırmayı amaçlayan BİMY'nin bu yılki ana teması yine, "Bilişim Teknolojileri Gelecek Öngörüler". Alcatel Lucent'in ana sponsor olduğu, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından desteklenen BİMY'19 etkinliği, Digital Türkiye Platformu'nun ortaklığıyla düzenlendi. 19. BİMY Semineri'nde bir araya gelen yöneticiler, sektördeki son gelişmeleri irdelleyip bilgi paylaşımında bulundu.

Kamu ve özel sektörden yaklaşık 600 BİM yöneticisinin katıldığı seminerde, düzenlenen panel ve konuşmalara yoğun ilgi gösterildi. BİMY'19 seminerinde bilişimciler, iki gün boyunca başta Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (International Telecommunication Union-ITU) Genel Sekreteri Dr. Hamadoun Toure, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım, BTK Başkanı Dr. Tayfun Acarer olmak üzere alanlarında uzman olan birçok üst düzey yönetici ve uzman ile bir araya geldi. İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Eşref Adalı; "davetli konuşmacı" olan, Ekonomist, Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği (MOBİLSAD) Başkanı Prof. Dr. Kerem Alkin ile Orkestra Şefi Cem Mansur; Ankara Fütüristler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Cenk Tezcan; Hexagon Yönetim Kurulu Başkanı Jan Nahum; Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) Başkanı, Netaş CEO'su Müjdat Altay; Cardtek-SmartSoft Genel Müdürü Murat Güzel ve Innovistek Genel Müdürü Derya Demir gibi sektörün saygın isimleri, seminere katılan bilişimcilere, görüşlerini aktardılar. Seminer kapsamında sektör temsilcilerine, 6 şirketin toplam 9 yetkilisi de son teknolojik gelişmeleri içeren sunumlar da yapıldı. Düzenlenen beş panel, bir özel gösterinin yanında Alcatel-Lucent, NETAŞ, IBM, Riverbed, Huawei ve Oracle şirketlerinin sunumunu izleyen katılımcılar, hem 36 üst düzey yönetici ve uzman ile bir araya geldi hem de sosyal yönü ağır basan ortamlardaki ayaküstü sohbetlerle gelişmeleri paylaştı.

BİMY'19
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA
Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

19. BİMY'nin, 30 Mart'ta açılış konuşmasını TBD Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Menteş yaptı. BİMY'nin ilk ortaya atıldığında, temel özelliğinin kış yoğunluğundan çıkan bilişimciler arasında sosyal ortam yaratma olduğunu anlatan Menteş, bu yıl 19'uncusu düzenlenen seminer kapsamında, ulusal bilişim politikalarıyla yeni teknolojiler üzerinde görüş alışverişinde bulunulacağı ve bilişimin geleceği konusunun ele

alınacağını söyledi. TBD'nin, 40 yıl önce bugün bilişim profesyoneli olarak tanımlanabilecek yarı akademik topluluk tarafından büyük bir gelecek vizyonu ve uzgörüyle kurulduğunu anımsatan Menteş, derneğin bilişim sektörünün öncüsü, teknoloji takibinin lideri, gelecek öngörülerini yapmada kamuya katkı veren, gönüllülük esasıyla çalışan sivil toplum kuruluşu (STK) olma özelliğini hiç kaybetmediğini vurguladı. Menteş, Türkiye'nin bilişim tarihinde dergi, seminer, eğitim

kursu, ulusal bilişim kurultayı ve bilişim şurası gibi pek çok "ilk"te TBD'nin imzası bulunduğunun altını çizdi. Açılış konuşmadan sonra etkinliğe sponsor olan firma yöneticilerine plaket verildi. Seminerin açılış paneli, Prof. Dr. Eşref Adalı'nın yönettiği "Bilişim bulutları yere ne kadar yakın" paneli oldu. Panele, NETAŞ Ürün ve Çözümler Strateji Müdürü Ferda Yapıcı, Seri Girişimci, Yatırımcı, İş Adamı Devrim Demirel, IBM Çözüm Yöneticisi Müjdat Timurçin ve Riverbed Technology Türkiye Satış Yöneticisi Serdar Yalçın katıldı. Panelde, küreselleşmenin sağladığı yeni bir iş modeli olan "bulut bilişimin" yaygınlaştırılmasının önündeki engeller ve bunların ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar ele alındı.

"Yazılım, dünyada müzikten sonraki ortak dil"

Panelin ardından "Davetli Konuşmacı" olarak Orkestra Şefi Cem Mansur, "Toplumsal Aynası Orkestra" başlıklı konuşmasıyla katılımcılarla bir araya geldi. Konuşmasına başlamadan önce izleyicilere, 2011'de Toplum Gönüllüleri Vakfı bünyesinde yapılandırılan ve Sabancı Vakfı tarafından desteklenen Türkiye Gençlik Filarmoni Orkestrası'nın (TUGFO) tüm zamanların en iyi senfonik suitlerinden biri sayılan "Şehrazat Suiti"nin son bölümünü

dinleten Mansur, "Bilişimde de orkestrasyonun çok önemli olduğunu düşünüyorum" dedi. Orkestra yönetimi ile bilişim projelerinin yönetimi konusundaki benzerliklerden söz eden Mansur, senfonik müziğin doğası, orkestranın çalışma ortamı ve şefle ilişkilerine değindi. Bilişim dünyası ile müziğin nasıl birleşip örtüştüğünü anlatan Mansur, müzik ve bilişimin herkesin hayatına bir şekilde giren iki konu olduğunun altını çizdi. Beynin müziği nasıl algıladığını içeren araştırmalara ilişkin bilgiler veren

BİMY '19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

Mansur, müziğin eğlence ve kültürün bir arada aynı anda var olabileceğini gösterdiğini aktaran Mansur, “İçgüdü ve güdüler, müziğin yeri alamayacaktır. Yetişkinlik değerlerini en kısa yoldan edinilmesini sağlayabilen müzik, çocukları yetişkin kılan, yetişkinlikleri çocuklaştırma yöntemi. Müzik, içgüdü ile kültüre kestirmeden ulaşmayı sağlayan en ucuz yatırım” diye konuştu. “Müzikten yıllar sonra ilk defa yazılım, dünyada ortak bir dil olarak ortaya çıktı. Sembollerin olduğu, yorumlara fazla yer vermeyen müzikten 1600 yıl sonra insanlık, BT ile ortak bir dil geliştirdi” diyen Mansur, müziğin teknoloji sayesinde çok şey kazandığı, en önemli müzik eserlerinin kayıtların olmadığı zamanlarda yazıldığına işaret etti.

Bilgi çağında orkestranın “bilgi paylaşma ortamı” olduğu ve orkestranın içinde çok fazla veri bulunduğuna dikkat çeken Mansur, BT’nin müziği önemli ölçüde etkilediğini, en çok da müzik eğitimini paylaşmada katkısı olduğunu söyledi. Müzik eğitimini toplumsal barışa önemli katkı vereceğini vurgulayan Mansur, bunun için adımlar atılması ve birlikte yaşama kültürü açısından müziğin eşsiz bir gücü olduğunun kabul edilmesini istedi.

Bilgisayarın yazdığı müziğin, bir bilgisayarca çalınması durumunda dinleyecek 3.bir bilgisayar olması halinde müzik sayılabileceğini belirten Mansur, “21. Yüzyılda neden bir Beethoven yok? Teknoloji, yaratıcılığı öldürüyor mu?” sorusunu da “Bence teknoloji yaratıcılığı öldürmüyor. Belki de günümüzde de var da biz bilmiyoruz. Ayrıca çağımızın büyük dehaları bence teknolojiden çıkıyor. Bugünün evrensel dili teknolojidir” diye yanıtladı. İlk gün öğleden sonra Ekonomist ve Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği (MOBİLSAD) Başkanı Prof.

Dr. Kerem Alkin, “Küresel kriz sonrası dünya ekonomisinde yeniden yapılanma, Türkiye’nin yeni konumu ve bilişim sektörünün stratejik önemi” başlıklı konuşmasıyla katılımcılara hitap etti.

İlk gün daha sonra, “İnovasyon ve yerli üretim: Kolay mı! Aynı dili mi konuşuyoruz?” paneli düzenlendi. Panelde, Karsan Yönetim Kurulu Üyesi, Hexagon Yönetim Kurulu Başkanı Jan Nahum; Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) Başkanı, Netaş CEO’su Müjdat Altay ve Cardtek-SmartSoft

Genel Müdürü Murat Göksenin Güzel, konuşmacı oldu. Panelde, dünya ve Türkiye’de inovasyon, inovasyonun gelişimi, riskler, kazanımlar tartışıldı. Prof. Dr. Adalı’nın yönettiği “Akıllı kart teknolojileri” panelinin konuşmacıları ise TÜBİTAK BİLGEM e-ID Program ve Kamu Sertifikasyon Merkezi Yöneticisi Dr. Oktay Adalier, E-Kart Teknik Hizmetler Müdürü Şenol Sağlam, SmartSoft Genel Müdürü Murat Güzel ile Innovistek Genel Müdürü Derya Demir oldu.

BİMY’19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

Bakan Yıldırım: Bilişim Ar-Ge faaliyetlerine destek yönetmeliği hazır

FATİH Projesi'ne, 7-8 milyar lira kaynak ayrıldığını açıklayan Bakan Yıldırım, bilişime yönelik Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek üzere hazırlanan yönetmelikle, kurumsal ve kişisel düzeyde projelere 100 bin lira ila 3 milyon lira arasında değişecek oranlarda destek verilecek.

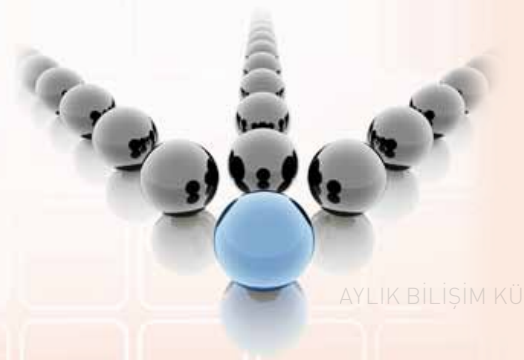
BİMY'19 Semineri'nin kapanış oturumu, 31 Mart 2012'de yapıldı. Oturumun sabah düzenlenen bölümünde TBD Başkanı Prof. Dr. Menteş, Alcatel-Lucent Teletaş Türkiye-Azerbaycan Başkanı Murat Cenk Kıvılcım ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım'ın protokol konuşmalarını gerçekleştirdiler. Öğleden sonranın kapanış konuşmalarını ise Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (International Telecommunication Union-ITU) Genel Sekreteri Dr. Hamadoun Toure ile BTK Başkanı Dr. Tayfun Acarer yaptı. Konuşmasında "bilişimin kritik ve öncelikli bir sektör" olduğunu uzun zamandır dile getirdiklerini anımsatan TBD Başkanı Menteş, sektör STK'ları arasında, büyümede sıçramanın tek anahtarının bilişim olduğu, başka hiçbir sektörde yüzde 8.5'lik büyümenin yakalanamayacağı konusunda görüş birliği sağlandığının altını çizdi. Menteş, "Bilişim, büyümeyi tetikleyici, üretimi teşvik edici bir sektördür" dedi. Seminerin ana sponsoru olan Alcatel-Lucent Teletaş Türkiye-Azerbaycan Başkanı Kıvılcım ise

son 13 yıldır yurtdışında yaşadığını bildirip Türkiye'deki bilgi ve iletişim teknolojileri (Information and communication technologies-ICT) sektörünün gelişime ilişkin değerlendirmelerde bulundu. 1990'larda bilgi teknolojileri ve haberleşme olmak üzere iki farklı sektör olduğunu anımsatan Kıvılcım, bilişim ve haberleşmenin artık ICT olarak tamamen bütünleştiğini belirtti. Türkiye'nin ICT alanında "inanılmaz" gelişme sağladığı ve çok önemli projeleri gündemine aldığına değinen Kıvılcım, Fatih Projesi'nin önümüzdeki yılların projesi olduğuna işaret ederek şöyle konuştu: "E-devlet projelerinde çok ilerdeyiz ama son noktaya varamadık. Daha yapılacak şeyler var. Fatih gibi önemli projelerin yazılım gelişiminde çok yol alabilmek için iyi rolleri üstlenmeliyiz. Akıl terimizle ihracatımızı artırabiliriz. Bilişim ve haberleşme sektörü, inanılmaz bir şekilde kabuk değiştiriyor. ICT'yi artık her alanda görüyoruz ve bu durumda hepimizin omuzlarına ağır yükler biniyor. Çok çalışmak zorundayız."

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler**

FATİH Projesi'ne, 7-8 milyar lira kaynak

19. Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri'nin TBD'nin bir klasiği haline geldiği ve her seferinde farklı konuların ele alındığını söyleyerek konuşmasına başlayan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Yıldırım, bilişim sektörünün çok dinamik olduğuna dikkat çekip İnternet'in "hiç kimsenin inkâr edemeyeceği çok önemli ve stratejik bir güç" haline geldiğini belirtti. İnternet'in insanların yaşam destek aracı haline geldiğine işaret eden Yıldırım, buna rağmen İnternet'in yaratabileceği tahribatın savaşta yaşanacak tahribattan daha fazla olabileceğini vurguladı.

Bilişim sektörünün ciro ve hacminin sürekli büyüdüğüne değinen Bakan Yıldırım, şunları söyledi: "Türkiye, 2023 hedeflerini tutturabilmek için mutlaka lokomotif sektör olarak bilişimi seçmeli. Bilişim, sadece kendi başına kalmıyor tüm sektörleri etkiliyor. Bizim sektörün önünü açmak gibi bir görev ve sorumluluğumuz var. Bilişim ağırlıklı büyüme stratejisini benimsersek cari açık ve diğer sıkıntıları daha rahat aşarız." Türk insanının haftada ortalama 33 saatini İnternet'te geçirdiğine değinen Yıldırım, İnternet'te geçirilen ortalama zaman bakımından da Türkiye'nin

Avrupa'da ilk sırada yer aldığını belirtti. İnternet'te dünyada 6'ncı sürümün devreye girdiği, bu sürecin hazırlıklarına 2008'de başladığını anlatan Bakan Yıldırım, yeni IP sürümünün göz önünde bulundurulmasını tüm kurumlara Başbakanlık genelgesiyle duyurulduğunu, Resmi Gazete'de de yayınlandığını anımsattı. Yıldırım, İnternet yönetiminin Birleşmiş Milletler (BM) bir yapıda olmasını da önerdi. Bilişim sektörünün desteklenmesi gereken öncelikli sektörler arasında gördüklerini, yeni teşvik sisteminde bu konunun ele alınacağını duyuran Yıldırım, sözlerine şöyle devam etti:

"Bu kararın alınmasındaki en önemli etken, FATİH Projesi'dir. Bu proje, eğitim- bilişimde bir eğitim projesi olmaktan çok ötedir. 4 yıl içinde bu alana 7-8 milyar lira kaynak aktarılacak. Bu kaynağın olabildiğince yerli katkı ile kullanılması ve bu alanda büyük-küçük yerli bireysel kurumsal firmalarımızın yer almasını istiyoruz. Bilişimle ilgili doğrusu yeni bir döneme giriyoruz. Bilişim, 2012 ve sonraki yıllarda Türkiye'nin gündeminde çok daha fazla yer alacak.

Bilişime yönelik Ar-Ge faaliyetlerini desteklemek üzere bir yönetmelik

hazırladık. Yönetmelik bir-iki ay içerisinde uygulamaya geçirilecek. Kurumsal ve kişisel düzeyde projeler desteklenecek. 100 bin lira ile 3 milyon lira arasında değişecek. Bir kişi veya kurum yılda en fazla iki proje sunabilecek. Bu şekilde daha çok insan ve kurumun faydalanmasını hedefliyoruz."

Sözlerini, "Siz, sadece bir sektör değil, tüm sektörlerin imdadına yetişen, hayatı kolaylaştıran, rekabet gücünü arttıran bir sektörsünüz. Size çok iyi bakmamız lazım" diyerek bitiren Bakan Yıldırım'a TBD Başkanı Menteş, plaket sundu. Yıldırım, "Plaketini alırken plaketleri sanal olarak verelim" dedi.

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri

ITU Genel Sekreteri: Türk hükümeti İnternet ve genişbant kullanımında çok aktif

2007'de Antalya'da düzenlenen Genel Kurul'da ITU Genel Sekreteri seçilen Dr. Hamadoun Toure, yeniden Antalya'da bulunduğu için mutlu olduğunu söyledi. Mobil telefonun gelecek olduğunu, iletişimin geliştirilmesi gerektiğini

bildiren Toure, İnternet ve güvenliğin önemine değinerek "Bilgi güvenliği, şaydamlık ve özel yaşamın aynı anda İnternet'te bulunması gerekiyor" dedi.

Türkiye'nin genişbant kullanımı konusunda kilit rolü olduğuna vurgulayan Toure, "Türk hükümeti İnternet ve genişbant kullanımı

hususlarında çok aktif. Hükümet, devlet ve özel sektörün birlikte çalışması önem taşıyor. Ayrıca, e-devlet hizmetleri de talep ediliyor. Bu konuda Türkiye, iyi bir konumdadır" diye konuştu.

Daha sonra sadece BİMY'ye özel, "5N 1Hack (!)" konulu bir gösteri gerçekleştirildi. Gösteride, ne kadar kolay bilişim suçu işlenebileceği doğaçlama olarak sahneden izleyicilere aktarıldı. İkinci gün öğleden sonra "Yeni çözümler" panelinde Vodafone Kurumsal Satış ve Çözümler Direktörü Önder Güler, Vodafone Servis Yönetimi Müdürü Berna Kulaksız ile Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı Mesut Küçükba konuştu.

Seminerin son paneli "Turizm merkezinde iletişim altyapısı" oldu. TBD Antalya Şube Yöneticisi, Akdeniz Üniversitesi Tıp Bilişimi Öğretim Üyesi Osman Saka'nın yönettiği panele, konuşmacı olarak Ümit Aydın, Geylani Gani, Serkan Kivılcım, Türk Telekom Antalya Bölge Müdürlüğü'nden Selvet Bahadır, Ramazan Toksöz katıldı. Antalya'nın turizm sektörü ile ilgili iletişim sorunları ve iletişim firmalarının öngördükleri çözüm önerilerinin tartışıldığı panelde, cep telefonlarının yakın bir gelecekte mobil

cüzdan olacağını, otellere cep telefonu ile giriş yapılabileceği öngörüsünde bulunulurken "turizm bilişimcisi" olması gerektiğine dikkat çekildi. BİMY semineri, her devrin dev ismi Alpay'ın muhteşem konseriyle tamamlandı.

Seminer kapsamında Alcatel-Lucent Enterprise Teknik Satış Müdürü Adil Can, "Veri merkezlerinde uygulama bilinçli ağ mimarisi"; Alcatel-Lucent Enterprise Satış Müdürü Yunus Salık "Akıllı bina teknolojilerinde iletişim cihazlarının gücü"; IBM Güvenlik Sistemleri CEE Bölge Yöneticisi Hakan Turgut ve Çözüm Yöneticisi Müjdat Timurçin, "IBM güvenlik ve bulut çözümlerine genel bakış"; Huawei Enterprise Satış Direktörü Serdar Yokuş ve Huawei Enterprise Çözüm Müdürü Güray Alaaddinoğlu, "Kamu için yeni ve rekabetçi bir yaklaşım ve uçtan uca Huawei çözümleri"; Oracle Kıdemli Satış Danışmanı Burçin Öksüz, "Kamuda süreç ve mevzuat yönetimi" konusunda bilgi verirken NETAŞ Operatörler ve Kurumsal Teknoloji Direktörü Ömer Tekin ile Riverbed Technology Türkiye Satış Yöneticisi Serdar Yalçın firma sunumları yaptılar.

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

“İnovasyon ve yerli üretim: Kolay mı!?”

“Bilişim Teknolojileri Gelecek Öngörüler” ana temalı 19. Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri’nin ilk günü, “İnovasyon ve yerli üretim: Kolay mı! Aynı dili mi konuşuyoruz?” paneli düzenlendi. Ankara Fütüristler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Cenk Tezcan’ın yönettiği panelde, Hexagon Yönetim Kurulu Başkanı Jan Nahum; Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) Başkanı, Netaş CEO’su Müjdat Altay ve Cardtek-SmartSoft’un Genel Müdürü Murat Güzel, dünya ve Türkiye’de inovasyon, inovasyonun gelişimi, risklerini ve kazanımlarını tartıştılar.

Geliştirilen yeni modellerin incelendiği panelde ele alınan konular genel olarak şöyle sıralandı: “Dünyada inovasyon ve bununla birlikte gündeme gelen teknolojik üstünlük, ülkemizde nasıl algılanıyor? Son dönemde hükümetin öne çıkardığı FATİH Projesi ve yerli otomobil kavramlarında inovasyon ve yerli üretim nasıl çözümlenecek? Güney Kore örneğinde olduğu gibi korumacı politikalar ve görevlendirilmiş grup ve firmalar eliyle hükümetlerin regüle eden roller üstlenerek dünyada da satılabilir ürünler geliştirilebildiği ispatlandı. Nüfus potansiyeli nedeniyle önemli bir Pazar olan Türkiye bu konuda neler yapıyor? Teknolojik ve üretim altyapılar, bu talepleri karşılayacak durumda mı? Batılı ülkelerin uzun yıllara dayanan modellerini hızla kopyalamak mümkün mü?” Tüketici tercihlerinin her zaman değişken olduğu alanlarda neler yapması gerektiği de bu panelde uzmanlar tarafından tartışılıp Türkiye’nin yol haritasına katkıda bulunulmaya çalışıldı.

Özgüven eksikliği yaşandığına işaret eden Hexagon Başkanı Nahum, “İnovasyon bir yaşam mücadelesidir” dedi. Devletin bir vizyon belirleyip plan yapması ve bunu tetiklemesi gerektiğini vurgulayan Nahum, Savunma Sanayi Müsteşarlığı gibi Yazılım Sanayi Müsteşarlığı kurulmasını önerdi. Netaş CEO’su Müjdat Altay, girişimcilerin “kararlı ve sabırlı” olmaları ve kendi markalarını çıkarmalarını istedi.

BİMY'19
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA
Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

İnovasyon, ticari bir ustalıkla birleştirmeli

Panel yöneticisi Cenk Tezcan, Oslo Kılavuzu'ndaki inovasyon tanımlarını okuyup değerlendirdi. OECD'nin, Avrupa Topluluğu'nun istatistik kuruluşu olan Eurostat'la birlikte yayınladığı Oslo Kılavuzu (Oslo Manual), uluslararası kabul gören inovasyon tanımları ve sınıflandırmalarını içeriyor. Kılavuz,

firma düzeyinde yürütülen inovasyon faaliyetlerine ilişkin bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılıyor. Kılavuzun ilk sürümünde sadece imalat sanayiindeki teknolojik ürün ve süreç inovasyonları ele alınırken 1997'deki sürümünde ise inovasyon tanımları teknolojik ürün ve süreç inovasyonu ile sınırlı kalmakla beraber hizmet sektörünü de kapsayacak şekilde değiştirildi ve teknolojik olmayan inovasyon, ilk defa yeni

kılavuzda tanımlandı. Oslo Kılavuzu'ndaki yeni inovasyon tanımı şöyle: "İnovasyon, yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal ya da hizmet), veya sürecin; yeni bir pazarlama yönteminin; ya da iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel yöntemin uygulanmasıdır."

"İnovasyonu, ticari bir ustalıkla

birleştirmemiz, vizyoner bir bakış açısına sahip olmamız gerekiyor" diyen Tezcan, konuşmacılara "Türk insanının vizyoner bir bakış açısı kazandırmak için ne yapmalıyız?" sorusunu yöneltti. Cardtek-SmartSoft Genel Müdürü Murat Güzel, vizyoner bir bakış açısına genel düzeyinde başlanması ve başarılı olmak için mücadeleci bir gençlik yetiştirilmesi gerektiğinin altını çizdi. Kartlı ödeme sistemleri ve akıllı kart teknolojilerinde faaliyet gösteren şirketi 2001'de kurduklarını söyleyen Güzel, şirketin şimdi 5 kıtada ofisi bulunduğunu ve "akıllı kartlar"da Amerika Birleşik Devletleri'nden teknolojik olarak 10 yıl önde olduklarını bildirdi. 6 şirketleriyle birlikte teknoloji ihraç ettiklerini anlatan Güzel, Türkiye'nin bankacılık sektöründe master ve viza kartlarda marka olduğunu belirtti.

Dünyada ICT alanında en başarılı laboratuvarlardan birine sahibiz

Türk Elektronik Sanayicileri Derneği (TESİD) Başkanı, Netaş CEO'su Müjdat Altay, çalışma hayatına ilişkin bilgiler verdi. "Elektronik sanayi, 2010-2011 döneminde, toplam 20 Milyar ABD Doları tutarında üretim ve 10 Milyar ABD Doları tutarında ihracat gerçekleştirildi. Türkiye'nin 2023 hedefine ulaşması açısından büyük öneme sahip olan elektronik sanayinin, 2023 yılında 25 Milyar Dolar ihracat hacmine ulaşmasını hedefliyoruz" dedi. Türkiye'de Ar-Ge alanında atılan

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

adımların, elektronik sektörünün uluslararası platformda rekabet edebilirliği için çok değerli olduğunu kaydeden Altay, sektörün yılda yüzde 2 oranında Ar-Ge yatırımı yaptığını, artık Ar-Ge çıktıların ticarileştirilmesine odaklanılması gerektiğini vurguladı.

NETAŞ'ın son 4 yılda Türkiye'de Ar-Ge şampiyonu olduğunu anlatan Altay, dünyada ICT alanında en başarılı laboratuarlardan birine sahip olduklarını bildirdi. Önümüzdeki 4 yıl içinde, 1 milyar dolar ciroya sahip Türkiye'nin bölgedeki teknoloji markası olmayı hedeflediklerini bildiren Altay, şirket olarak Aselsan'ın alt yüklenicisi olarak birçok savunma sanayi projesinde görev aldıklarını ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın başlattığı FATİH (Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi'ne katkı verdiklerini söyledi. "110 Eğitim Sınıfı Projesi" ile dünya için yazılım ve donanım geliştiren 650 Ar-Ge mühendisinin gücünü FATİH Projesi'ne yansıtacaklarını söyleyen Altay, Ar-Ge teşviksiz olmaz. FATİH Projesi, bir Ar-Ge, yeni ürün savaşıdır. Ayağımıza çelme atan bol olur. Proje tablet açısından ciddi bir fırsat getiriyor" diye konuştu. Altay, konuşmasını, genç girişimcilere "Kararlı ve sabırlı olun. Kendi markanızı çıkarın kararlı bir şekilde yapın" önerisi ile tamamladı.

Yöneticiler, Ar-Ge ile ilgili adımları atıp tetikleyici olmalı

Türkiye'de otomotiv sektörünün duayenlerinden, Tofaş'ın CEO'luğu ve Fiat'ın İş Geliştirme Bölüm Başkanlığı'na kadar yükselen, otomotivde tasarım ve nanoteknoloji şirketi Hexagon Yönetim Kurulu Başkanı Jan Nahum, Otokar'da Mamul Geliştirme Departmanı'nda mühendis olarak başlayıp Fiat Başkanı olduğu dönem ve yeni şirketindeki

çalışma hayatını, yerli otomobil sürecini katılımcılarla paylaştı. İlk yerli montaj fabrikası Otosan, ilk seri üretim Türk otomobili Anadol, ilk otomotiv geliştirme merkezi Koç Ar-Ge gibi Türkiye'de otomotiv sanayisinin gelişiminin her aşamasında yer alan Nahum, girişimci olarak başladığı yolculuğu ve bu yolculukta yaşadıklarını anlattı. Nahum, Türk iş dünyasında yeni teknolojilere karşı ürkeklik olduğuna değinerek tamamen yenilikçilik ve teknoloji odaklı iş modeliyle başarı yakalamada zorlandığını söyledi. Üniversitelerde Ar-Ge'nin özendirilmesinin yayında her kurumun bir de akademi

kurup mücadeleyi bırakmaması gerektiğini belirten Nahum, Türkiye'de hâlâ "yerli malı" kavramının tam olarak oturmadığına işaret etti. "Yöneticiler Ar-Ge ile ilgili adımları atıp tetikleyici olmalı" diyen Nahum, inovasyon konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı:

"2020-25 yıllarına büyük bir potansiyelle gireceğiz. 2023 hedefi için öncelikle en büyük eksikimiz olan özgüvene ihtiyacımız var. Vizyon belirlemeli ve bu vizyona hizmet edecek olan stratejiler ortaya koymalıyız. İnovasyon bir yaşam mücadelesidir. Rekabet etmek zorunda olursanız bunu ciddiyetle ele alır inovasyon

gerçekleştirebilirsiniz. Devletin bir vizyon belirlemesi, plan yapması ve bunu tetiklemesi şart. Otomobil sektörü para kazanan bir sektör. Yerli araç konusunda otomobil sektörü üzerine düşeni yapmalı. Bizim evrensel bir ihtiyaç olan marka üretmemiz lazım. Marka yaratmayı bilmiyoruz. Bunu çözmeliyiz. Boşluğu ve ihtiyacı iyi tespit edip özgüvenle onun üzerine gitmeliyiz. Örneğin Savunma Sanayi Müsteşarlığı gibi Yazılım Sanayi Müsteşarlığı kurulmalı." Nahum, "Hükümetin yerli otomobil doğru bir hedef mi?" sorusunu, "Türkiye'nin bekası için yerli otomobil doğru bir ihtiyaç" diyerek yanıtladı.

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

Ekonomist Prof. Dr. Kerem Alkin: Yüzde 8.5'lik büyüme, ancak bilişimle sağlanır

19 Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri'ne (BİMY) katılan Ekonomist ve Mobil Servis Sağlayıcı İş Adamları Derneği (MOBİLSAD) Başkanı Prof. Dr. Kerem Alkin, 21. Yüzyıl küresel ekonomisini etkileyeceği düşünülen riskler konusuna dikkat çekti ve Çin ve Hindistan'ın durumu ile ilgili ilginç bilgiler verdi. Küresel ekonomideki yeniden yapılanmalar, Türkiye'nin konumu ve bilişim sektörünün 2050'lerdeki başarıları için öngörülerde bulunan Alkin, önemli verileri katılımcılarla paylaştı.

BİM yöneticileri ile bir araya gelen Prof. Dr. Alkin, "Küresel kriz sonrası dünya ekonomisinde yeniden yapılanma, Türkiye'nin yeni konumu ve bilişim sektörünün stratejik önemi" başlıklı bir konuşma yaptı. Konuşmasında, hem küresel senaryolar, hem Türkiye'nin bölgesel ekonomi ve ticaret diplomasinin rolüne değinen Alkin, 40 yıl sonra dünya ekonomisinde yaşanabilecek yeniden yapılanmalara ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Küresel kriz sonrasında, dünyanın önde gelen ekonomilerinin liderlerinin "sürdürülebilir gelecek" kavramına odaklandığına dikkat çeken Alkin, bilişimim sürdürülebilirlik konusunda en kritik sektörlerden biri olduğunu vurguladı.

Türkiye için yüksek katma değere geçiş arayışlarını irdeleyip bilişimcilerin uluslar arası arenada var olabilmelerine yardımcı olacak 2050 öngörülerini açıklayan Alkin, konuşmasına önce "Fırsatları Araştırma, Teknolojiyi İyileştirme Hareketi - FATİH" Projesi hakkındaki görüşlerini belirterek başladı. İçerik ve yerli üretimi tetiklemesi beklenen FATİH'in, bilişim sektörünün en önemli projesi olduğunu söyleyen Alkin, projenin sadece satın alma projesi olmaması gerektiğinin altını çizdi.

Türkiye'nin sürdürülebilirlik konusunda henüz herhangi bir çaba içerisinde olmadığına değinen Alkin, dünyada çalışan nüfusunu artıran, cazibe ve çekim merkezi olmayı başaran ülkelerin öne çıkacağını, bilişimin bu ekonomilerde önemli fırsat pencerelerini sunduğunu söyledi. Önümüzdeki yıllarda dünyada 4.5 milyar insanın bilişim sektörü ile ilgili her türlü hizmeti almak isteyeceği ve bilişim endüstrisinin her

Türkiye'nin 2023 hedefi için yüzde 8.5'luk bir büyüme yakalaması gerektiğine dikkat çeken Alkin, bunun ancak bilişim sektörünün ivmelendirilip planlanarak sağlanabileceğini vurguladı.

BİMY'19
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA
Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

tür ürününü bekleyen bir grup olduğunu bildirdi. Alkin, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin dünya ekonomisindeki önemli kurumlardaki ağırlığını artıracığını belirtti. 2023 yılı hedefi olan Türkiye'nin, dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girebilmesi için, yüzde 8.5'lik büyümenin gerekli olduğuna işaret eden Alkin, "Klasik sektörlerde yüzde 8.5'lik büyümeyi yakalamak mümkün değil. Büyümedeki bu sıçramayı ancak bilişim sektörü ile yakalayabiliriz" dedi.

20 yıl sonra dünyanın sayılı ekonomileri arasında yer alabilmek için uluslar arası arenada lider olabilecek ürün ve projeler gerçekleştirilmesini öneren Alkin, sözlerine şöyle devam etti:

"Yüksek katma değerli tarihi fırsatı yakalamalıyız. Türkiye yüksek katma değerli sıçramayı sağlayamazsa durumu kötü. Yüzde 4.5'lük ortalama büyüme ile Cumhuriyetin 100. yılında ilk 20 ülke arasında olmakla avunur. 2050'de ise 32. ülke olmak için dua eder. Bunun için klasik sektörleri ivmelemek ile oyalanmamalıyız. Bilişim sektörüne ağırlık vermeli, bilişim sektörünü ivmeyelerle planlamalıyız. Bilişim endüstrisinde sıçramayı yakalamak, üretebilir olmak, bilişim alanında kritik ve önemli adımlar atmak durumundayız. Arkamıza dahi bakmadan bilişim katma değeri yüksek olan gelişmeler yaratmak zorundayız. Bilişimin ortaya koyacağı fırsatlardan yararlanmalı, kendimize yeni fırsatlar oluşturmamız."

Ekonomi Kanalı Bloomberg olarak bilişim endüstrisinin halka arzı konusunda üzerlerine düşeni yapacaklarını bildiren Alkin, hammadde ve makine üretimi konusunda somut, nokta vuruşlu projeler üretilmesini önerdi. Prof. Dr. Alkin'in sunumunda yaptığı değerlendirmelere göre, sürdürülebilir gelecek için küresel yoksullukla mücadele, dünya genelinde yaşam standartlarının

iyileştirilmesi ve yeni ekonomik krizlerin önüne geçilmesi gerekiyor. Son küresel krizin önemli nedenleri arasında yer alan uluslararası bankacılık sistemindeki zafiyet ve hatalar giderilip yeni kurallar hayata geçirilmeli. Reel sektör ve bankacılıkta, düşük kâr marjlarında güçlü kalmayı öğrenmenin yanı sıra çevrenin korunmasına yönelik önlemler arttırılmalı ve yeni bir Kyoto Protokolü tamamlanmalı.

Yakın gelecekte dünya ekonomisinde en fazla enerji tüketen ekonomiler giderek daha belirginleşecek. Ancak kimi gelişmiş ülkelerdeki kişi başına enerji tüketimi BRİC (Brazil, Russia, India ve China) ülkelerinde de gözlenirse, küresel çevre felaketi yaşanabilir. Avrupa Birliği'nin (AB) çevreyi korumaya yönelik çabaları, beyaz ve elektronik eşya üretim ve teknolojisine de yansıtacak. Bu nedenle, bugüne kadar satılmış olan beyaz ve elektronik eşya stokunun yenilenmesi gerekecek.

En zengin 500 milyon insan, karbon salınımının yüzde 50'sinden sorumlu iken, en yoksul 3 milyar insan sadece yüzde 6'sından sorumlu. Herkes Amerikalıların tükettiği gibi yaşasa, dünya nüfusu ancak 1,4 milyar olabilirdi. Dünya nüfusunun 2020'de 7 milyarı aşması ve bu rakamın 1,3 milyar Çinli olması bekleniyor.

Türkiye'nin 2023 hedeflerini yakalaması

- Türk ekonomisi, 2011-2023 döneminde enflasyon dahil ortalama yüzde 11.1; enflasyondan arındırılmış olarak, yani reel olarak yüzde 6 büyümek zorunda. (enflasyon yüzde 5)
- BRİC (Brazil, Russia, India ve China) ifadesinin yaratıcısı olan Jim O'Neill, Türkiye'nin bu tabire girmesi için (BRİC-t) dünya GSMH'nin yüzde 3'üne ulaşması gerektiğini ifade ediyor. 2023'te dünya GSMH'si 90-100 trilyon dolar olacak ise, bu rakamın 2,7 ile 3 trilyon dolar olması gerekiyor.
- Böylece, 2010'da 1,1 trilyon lira olan Türk ekonomisi, 2023'te 4 trilyon lirayı geçecek. Dolar- TL'nin ortalama 1,5 TL düzeyinde kalması halinde, 2010'da 732 milyar dolar olan Türk ekonomisi, 2023'te 3 trilyon dolara ulaşacak. Böylece, Türk ekonomisi dünyanın ilk 10 ülkesi arasında olma iddiasını sürdürebilecek.
- Kişi başına milli gelir, 10 bin dolardan, 32 bin 500 dolara yükselecek. Bu durumda, Türkiye'de 88 yıllık cumhuriyet tarihi boyunca gerçekleşmiş mal ve hizmet satışının üzerine, 1,5 kat daha satış gerçekleşecek.

Küresel ekonomiyi rotasından çıkarabilecek 10 büyük tehlike

- Ülkelerin makro dengelerinde istikrarsızlık ve çözümsüzlük (bütçe ve cari işlemler açığı)
- İstikrarsız büyüme ve dalgalanma
- Global likiditedeki genişleme ve finansal deregülasyon
- Çin ve Hindistan'ın aşırı büyüme süreci ve hammadde talebi
- Dünya petrol arzında olası sıkıntılar
- Ciddi çevre sorunları, temiz su kaynaklarının azalması ve salgın hastalık riski
- Dünya Ticaret Örgütü'nün (World Trade Organization- WTO) çabalarına yönelik engeller, serbest ticaretin önlenmesine yönelik eğilimlerin artması
- Küresel yoksullaşma ve küresel göçler
- Jeopolitik çatışmalar, etnik sorunlarda artışlar
- Küresel terör

BİMY'19

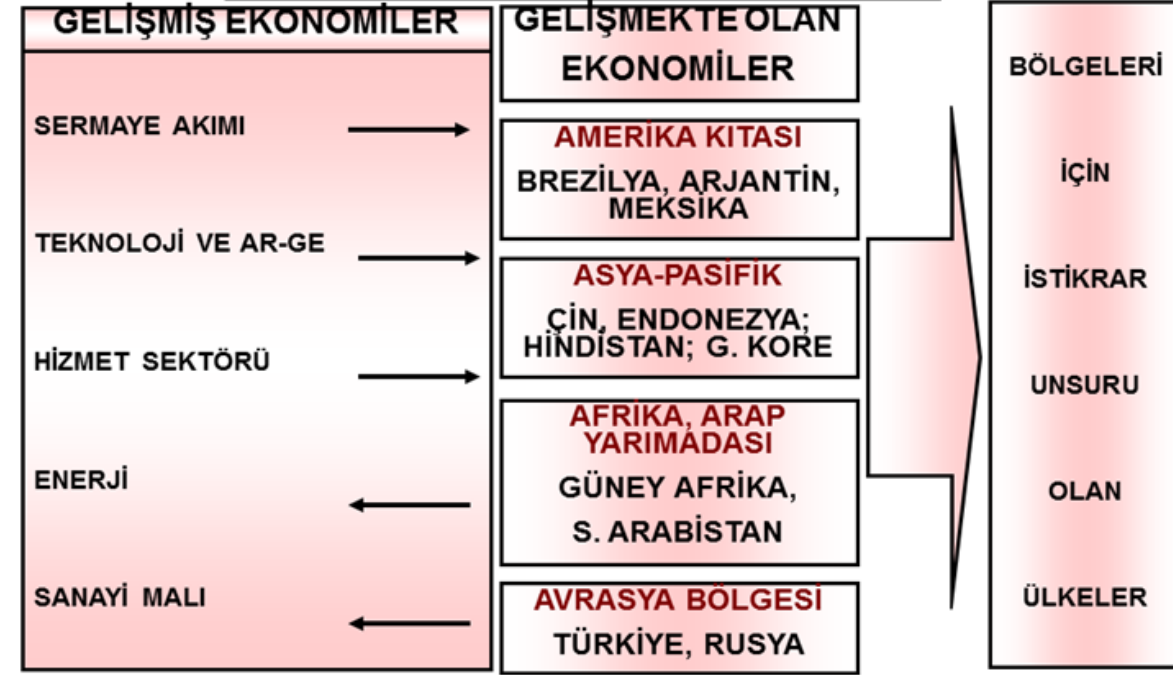
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri

21. YÜZYIL'IN HEMEN BAŞINDA, SON 10 YILDA YAŞANAN KRİZLERİN ARDINDAN GELİŞMİŞ ÜLKELER İLE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER ARASINDA YENİ BİR İŞBİRLİĞİ TARİF EDİLMEKTEDİR: G-20 KLÜBÜ

İSTİKRARLI EKONOMİK VE MALİ ÇEVRE

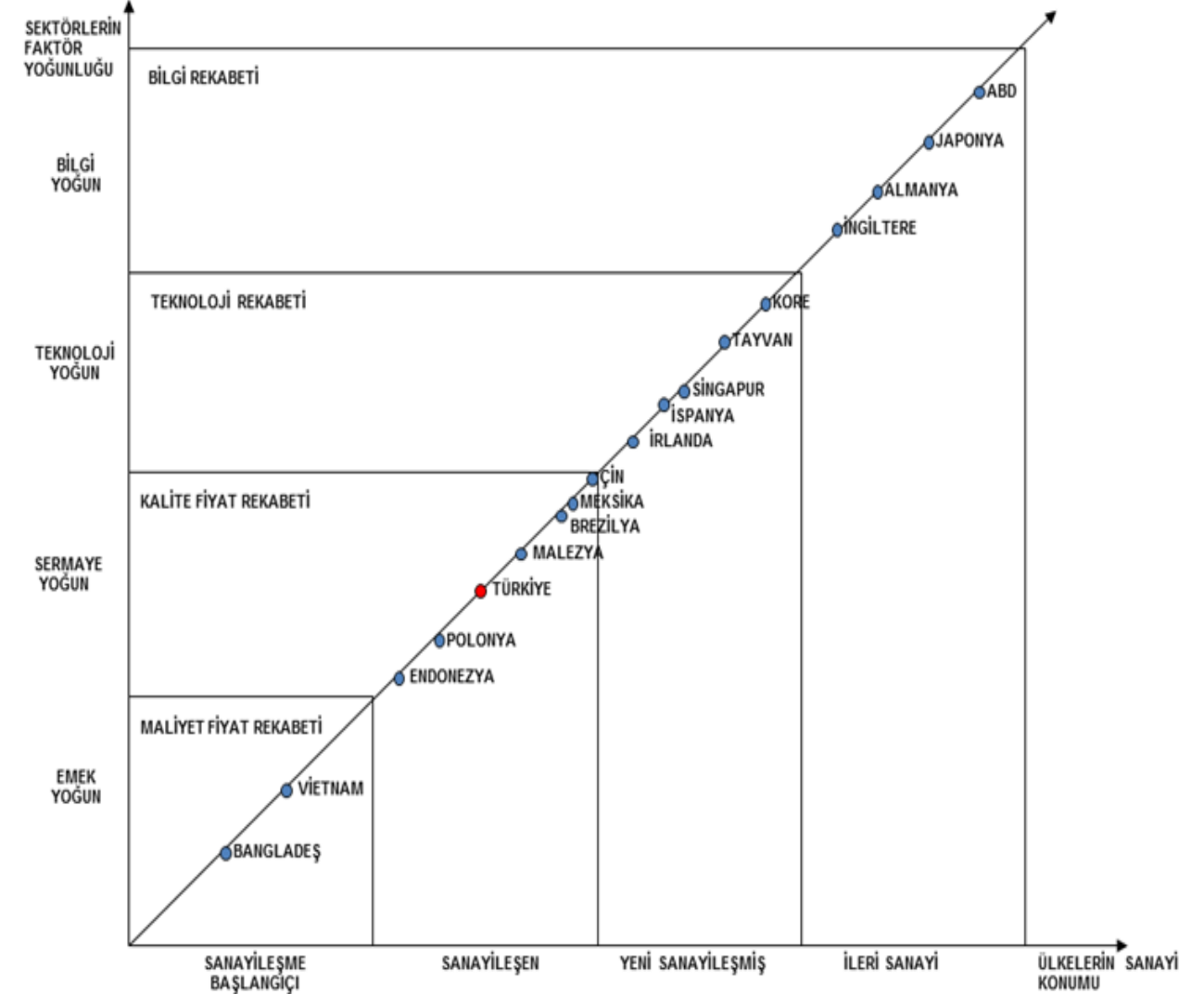
3. The top 30 in 2050

	Order in 2050 by size	Size of economy in 2050 (Bn, Constant 2000 USD)	Rank change between now and 2050	Income per capita (Constant 2000 USD)		Population (Mn)
				2050	2010	
1	China	24817	2	17372	2396	1417
2	US	22270	-1	55134	35354	404
3	India	8165	5	5060	790	1514
4	Japan	6429	-2	63244	39435	102
5	Germany	3714	-1	52663	25083	71
6	UK	3576	-1	49412	27646	72
7	Brazil	2960	2	13547	4711	219
8	Mexico	2810	5	21766	6217	129
9	France	2750	-3	40643	23681	68
10	Canada	2287	0	51485	26335	44
11	Italy	2194	-4	36445	18703	57
12	Turkey	2149	6	22053	5088	97
13	S. Korea	2056	-2	46657	15463	44
14	Spain	1954	-2	38111	15699	51
15	Russia	1878	2	16174	2934	116
16	Indonesia	1502	5	5215	1176	266
17	Australia	1480	-3	51523	26244	29
18	Argentina	1477	-2	29001	10517	51
19	Egypt	1165	16	8996	3032	130
20	Malaysia	1160	17	29247	5224	40
21	Saudi Arabia	1128	2	25845	9633	44
22	Thailand	856	7	11674	2744	73
23	Netherlands	798	-8	45839	26376	17
24	Poland	786	0	24547	6563	32
25	Iran	732	9	7547	2136	97
26	Colombia	725	13	11530	3052	63
27	Switzerland	711	-7	83559	36739	9
28	Hong Kong	657	-3	76153	35203	9
29	Venezuela	558	7	13268	5436	42
30	South Africa	529	-2	9306	3710	57

Sources: HZEC Calculations

DR. CAN FUAT GÜRLESEL; TİM, TOBB, TGSD., GYODER DANIŞMANI

GRAFİK: SANAYİ HAYAT EĞRİSİNDE ÜLKELERİN KONUMLARI

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri

Gerçek bir “haklama” gösterisine tanıklık etmek

Sadece BİM yöneticilerine özel, “5N 1Hack (!)” gösterisinde, ne kadar kolay bilişim suçu işlenebileceği doğaçlama sergilendi. “Yeni Çözümler” panelinde ise, M2M uygulamalarının günlük hayatı kökünden değiştirmek üzere olduğu ve yaklaşık 100 kişi e-kelepçe ile izlendiği belirtildi.

BMY’19 seminerinin ikinci günü (31 Mart 2012) öğleden sonra, gerçek bir haklama (“hack”leme) yaşatıldı. Sadece bilgi işlem merkezi yöneticilerine özel, “5N 1Hack (!)” başlıklı gösteride, ne kadar kolay bilişim suçu işlenebileceği doğaçlama olarak sahneden izleyicilere aktarıldı. Karakterlerin uydurulduğu ama hikâyenin gerçek olduğu gösteride, “haklamak (“hack”lenmek) ne?; Ne zaman; Nerede; Nasıl ve Neden haklanırsınız (“hack”leniriz)” sorularının yanıtları arandı. Başrollerini, Profelis Bilişim Ltd. Şti. Yöneticisi, Bilgisayar Yüksek Mühendisi Çağlar Ülküderner, TBD Hukuk Müşaviri Avukat Mehmet Ali Köksal ve Türkiye Bilişim Derneği Hukuk Çalışma Grubu üyesi Avukat Nilay Arkün gibi profesyonellerin paylaştığı gösteride, “Bir haklamak (“hack”lenme) işlemi ne zaman ve nasıl başlar? Haklanırsanız yapmanız ve yapmamanız gereken şeyler nelerdir? Haklamak (“hack”lenme) gerçekleştiğinde hukuki ve teknik süreç nasıl işler, nelere bakılır? İnternet’e mi bağlanıyorsunuz? Emin misiniz?” içerikli ve günümüzün saldırı tekniklerini yansıtan, hayattan gerçek bir kesit sunuldu. TBD Hukuk Müşaviri Avukat Köksal, bilgisayarlara el konulması işlemlerini düzenleyen Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) 134. Maddesi’ni “garip bir düzenleme” olarak değerlendirip “Kolluk kuvveti bunu uygulayamaz. İvedilikle değiştirilmesi gerekiyor. Hakaret gibi bir suçtan bile bilgisayara el koyuluyor” dedi. Köksal, CMK 134’ün 2. ve 5. fıkralarını saçma olduğunu ve değiştirilmeleri gerektiğini de söyledi. Bilindiği gibi bilgisayarlara el konulması işlemleri CMK 134. maddeye göre yapılıyor... Ancak maddenin yazıldığı haliyle hakıyla uygulanması, teknik ve reel yaşam koşullarında pek de mümkün görünmüyor.

BİMY’19
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA
**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

“Bilgisayarlarda, bilgisayar programlarında ve kütüklerinde arama, kopyalama ve elkoyma Madde 134 - (1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir.

(2) Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere el konulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, el konulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir....
(5) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır.”

M2M uygulamaları günlük hayatı kökünden değiştirmek üzere

“5N 1Hack (!)” panelinin ardında “Yeni Çözümler” paneli gerçekleştirildi. Vodafone Kurumsal Satış ve Çözümler Direktörü Önder Güler, Vodafone Servis Yönetimi Müdürü Berna Kulaksız ve Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı Mesut Küçükiba’nın panele konuşmacı olarak katıldı. Panelde, GSM sektörü nereye gidiyor? Yeni teknolojiler nelerdir? Hayatımızı ve iş yapış şeklimizi kolaylaştıracak telekomünikasyon çözümleri nelerdir? Bulut bilişim, M2M çözümleri, Akıllı tabletler, Akıllı çözümler ve Adalet Bakanlığı ile geliştirilen akıllı çözümler ele alındı. Vodafone Kurumsal Satış ve Çözümler Direktörü Güler ve Servis Yönetimi Müdürü Kulaksız, gelecekte hizmetlerinin bulut bilişime taşınacağını, servis bazlı iletişime doğru gidildiğini anlattılar. Firmaların iş yapış şekillerinde de sektörlere de değecek entegre çözümler konusunda çalıştıklarını belirten Vodafone yetkilileri, ileride kredi kartlarından da

vazgeçileceğine, telekom alanındaki yeni eğilimler arasında yer alan cihazlar arası iletişim M2M (Machine to Machine) uygulamalarının günlük hayatı kökünden değiştirmek üzere olduğuna işaret ettiler.

Yaklaşık 100 kişi e-kelepçe ile izleniyor

Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı Küçükiba ise, bakanlığın teknoloji vizyonu ve geliştirdikleri çözümlere ilişkin bilgiler verdi. Ulusal Yargı Ağı Projesi’nin (UYAP) geçirdiği aşamaları, haklarında yakalama kararı çıkarılan kişinin, yetkili mahkemeye götürülmeden, mahkeme hâkimi tarafından ses ve görüntülü sistem yoluyla ifadesinin alınmasını içeren Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) ve e-Kelepçe projelerini anlattı. Küçükiba, cezaevlerinde 51 bin tutuklu, 81 bin hükümlü bulunduğunu, 132 bin tutuklu ve hükümlünün Adalet Bakanlığı’na maliyetinin günlük 4,5 milyon, yıllık 1,6 trilyon TL olduğunu bildirdi. “Denetimli serbestlik ceza üst sınırı 2 yıldan 5 yıla, 3 yıl ve daha az cezalarda uygulanan adli kontrol üst sınırı 6 yıla çıkarılması halinde; yaklaşık 35 bin kişinin elektronik izleme sistemine geçirilmesi mümkün olabilir” diyen Küçükiba, bu durumda; günde 1,2 milyon, yılda 438 milyon ve 5 yılda 2,2 milyar TL tasarruf yapılabileceğini vurguladı. Elektronik izleme konusundaki uygulamanın nasıl yapılacağı ve elektronik sistemlerin kullanılması konusundaki belirsizliklerin giderilmesi için Adalet

Bakanlığı Ceza Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü bünyesinde, denetimli serbestlik kapsamındaki bir kısım mahkum üzerinde pilot çalışmanın yürütüldüğünü söyleyen Küçükiba, çalışma kapsamında yaklaşık 100 kişinin izlendiğini bildirdi. Küçükiba, uygulamadaki eksikliklerin giderilerek, mevzuat düzenlemelerinin yapılmasına paralel olarak elektronik izleme uygulaması nın yaygınlaştırılabileceği belirtti.

E-izleme kapsamına alınabilecek yükümlülükler

- a) Yurt dışına çıkamamak.
- b) Hâkim tarafından belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak.
- c) Hâkimin belirttiği merci veya kişilerin çağrılarına ve gerektiğinde meslekî uğraşlarına ilişkin veya eğitime devam konularındaki kontrol tedbirlerine uymak.
- d) Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya ucuca maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek.
- e) Suça sürüklenen çocuklar için;
 - 1) Belirlenen çevre sınırları dışına çıkmamak.
 - 2) Belirlenen bazı yerlere gidememek veya ancak bazı yerlere gidebilmek.
 - 3) Belirlenen kişi ve kuruluşlarla ilişki kurmamaktır.

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

Bilişim bulutları, yere ne kadar yakın?

Prof. Dr. Adalı, şimdilerde “bulutlarda dolaşarak hizmet alma” modasının yaygın olduğunu belirtirken Seri Girişimci, Yatırımcı, İş Adamı Demirel, “Bulut bilişim bir moda ise uzun sürecek” dedi.

Seminerde ilk gün, açılışın hemen ardından Prof. Dr. Eşref Adalı'nın yönettiği “Bilişim bulutları yere ne kadar yakın” paneli düzenlendi. Panele, NETAŞ Ürün ve Çözümler Strateji Müdürü Ferda Yapıcı, Seri Girişimci, Yatırımcı, İş Adamı Devrim Demirel, IBM Çözüm Yöneticisi Müjdat Timurçin ve Riverbed Technology Türkiye Satış Yöneticisi Serdar Yalçın katıldı. Şirketlerin bulut bilişimin etkilerini ele aldığı panelde, bulut bilişimin yaygınlaştırılmasının önündeki engeller ve bu engellerin ortadan kaldırılmasıyla ilgili yapılan çalışmalar tartışılarak, küreselleşmenin sağladığı yeni bir iş modeli olarak bulut bilişim geleceği üzerine düşünceler aktarıldı. Bulut bilişim, “kaynakların paylaşarak hizmet verilmesi” şeklindeki devrimci yaklaşımıyla bugün dünyanın en dikkate değer iş modellerinden birisi haline geldi. Ancak hizmet alanları yazılım, donanım, bakım, yavaşlık ve kesinti gibi maliyetlerden; hizmet verenleri de kaynakların atıl kalmasından kurtararak büyük bir verimlilik artışı sağlayan bulut bilişimin yaygınlaşmasının önünde çeşitli engeller var. Bilgi güvenliği, kişisel/kurumsal bilginin korunması, tutulan devasa bilginin bakımı, yedeklenmesi,

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri

sürüm yükseltme riskleri, ilk yatırım alanlarındaki maliyetler; veri merkezleriyle hizmet alıcıların arasındaki entegrasyonun sağlanması, yasal gereksinimler ve yetişmemiş insan gücü bu engellerin bazıları. Bilişim dünyasında zaman zaman moda çalışmaların gündeme geldiğini anımsatan Prof. Dr. Adalı, bir ara bilgisayar ağının her şey olduğunu şimdilerde ise “bulutlarda dolaşarak hizmet alma” modasının yaygın olduğunu belirtti. Adalı, panelde bulut bilişim ile birlikte, sınırların bozulmayacağı ve başkasına verilmeyeceğine nasıl emin olunabileceğinin yanıtını bulmaya çalışacaklarını söyledi. Riverbed Technology Türkiye Satış Yöneticisi Yalçın, 10 yıldır güvenlik ve performans konusunda faaliyet gösterdiklerini ve bu iki kavramın bilişimde de çok önemli olduğunu belirtti. Performanslı çalışmayan bir sistemin aslında çalışmadığını anlatan Yalçın, bunun iyi ölçülmesi gerektiğine değindi. Buluta geçerken güvenliğin çok iyi değerlendirilmesi gerektiğine işaret eden Yalçın, “Bulut ve performansı birlikte anılmasını çok önemsiyoruz. Buluttan yanayız ve buluta geçilmesini destekliyoruz” dedi. Türkiye, 24 ülke arasında 17’nci NETAŞ Ürün ve Çözümler Strateji Müdürü Yapıcı, şirketlerin artık var olan yapılarını buluta taşıdıklarını bildirip güvenlik, erişilebilirlik ve

performans bariyeri aşıldığında bulutun çok yaygınlaşacağını düşündüklerini söyledi. Yapıcı, Türkiye’nin bulut bilişimin büyümesini etkileyen yasal düzenlemelerde 24 ülke arasında 17’nci olduğunu anımsattı. Business Software Alliance (BSA) tarafından yayınlanan “BSA Global Bulut Bilişim Karnesi” isimli raporda, Güney Afrika, Çin, Hindistan, Endonezya gibi ülkeleri geride bırakan Türkiye, Polonya, Kore, Singapur gibi ülkelerin gerisinde kaldı. Rapor 24 ülkenin politikalarını veri gizliliği, siber güvenlik, siber suçlar, fikri mülkiyet, teknolojinin karşılıklı çalışabilirliği ve yasal uyumluluk, serbest ticaret ve BT altyapısı başlıkları altında inceledikten sonra oluşturuldu. Uluslararası standartlara uyumluluk notasında Türkiye’nin alması gereken çok şey olduğunu belirten Yapıcı, “Kamu yol gösterici olmalı, ortak veri merkezleri kurulmalı ve güvenlik konusundaki sorunlar aşılmalı.

Kurumlar servislerini sınıflandırmalı, kritik hizmetler ile hangi verileri buluttan alıp verebileceklerini belirleyecek ön çalışmaları yapmalı” diye konuştu. IBM Çözüm Yöneticisi Timurçin ise, Türkiye’nin buluta hem yakın hem de bir o kadar uzak olduğunu ve bulut bilişimin her şeyi çözebilecek bir yapı gibi algılandığına işaret etti. Kullanıcı tarafından ciddi ön hazırlık gerektiğini söyleyen Timurçin, bunun bir platform seçimi olarak değerlendirdiklerini ve

buluta geçmeyi düşünen kurumlarda 2-3 günlük çalıştaylar yaptıklarını anlattı. “Bulut bilişim bir moda ise uzun sürecek. Aslında hayat şu anda bulutta koşmaya başladı” diyen Seri Girişimci, Yatırımcı, İş Adamı Demirel, buluta geçebilmek için elektrik maliyetlerinin düşürülmesi, network altyapılarının geliştirilmesi, buluta akacak kanalların belirlenmesi gerektiğini vurguladı.

BİMY'19
Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA
**Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörülleri**

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart - 01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Türkiye Bilgi İşlem Merkezi

T.C. ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK
VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

BTK
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM KURUMU

29 Mart 2012 Perşembe

21.00 Açılış Kokteyli

30 Mart 2012 Cuma

09.30-09.45 Açılış
Turan Mertiş TBO Yönetim Kurulu Başkanı

09.45-10.00 Plaket Töreni

10.00-11.00 Panel - Bilgi Bulutları Yine Ne Kadar Yakın? Salon 1
Panel Yöneticisi:
Prof. Dr. Ercan Adalı - İTÜ Bilgisayar ve Bilgi Fakültesi Dekanı
Konuşmacılar:
Ferdat Yapo - NETAS Ürün ve Çözümler Strateji Müdürü
Devrim Demirel - Sen Girmiş, Yatırım, İş Adımı
Müjdat Timurçin - IBM Çözüm Yöneticisi
Aytaç Sayın - CSCD Data Center Teknoloji Satış Müdürü

10.00-10.45 Firma sunumu - Alcatel Lucent Enterprise Salon 2
Veri Merkezlerinde Uygulama Bilinçli Ağ Mimarisi
Konuşmacı:
Adil Can - Alcatel Lucent Enterprise Teknik Satış Müdürü

11.15-12.30 Davetli Konuşmacı - Cem Mansur Salon 1
Toplumsal Aynası Orkestra

11.00-11.45 Panel - Akıllı Kart Teknolojileri Salon 2
Konuşmacılar:
Prof. Dr. Ercan Adalı - İTÜ Bilgisayar ve Bilgi Fakültesi Dekanı
Şenol Sağlam - E-Card Teknik Hizmetler Müdürü
Murat Güzel - SmartSoft Genel Müdür
Derya Demir - Inovasek Genel Müdür

12.30-14.00 Öğle Yemeği

14.00-14.45 Küresel Kriz Sonrası Dünya Ekonomisinde Yeniden Yapılanma, Salon 1
Türkiye'nin Yeni Konumu ve Bilgi Sektörü'nün Stratejik Önemi
Konuşmacı:
Prof. Dr. Karim Akın - Ekonomist ve Mobisad Başkanı

14.00-14.45 Firma sunumu - NETAS Salon 2
Konuşmacı:
Ömer Tekin - Operatör ve Kurumsal Teknoloji Direktörü

15.00-16.45 Panel - İnovasyon ve Yeni Üretim: Kolay mı? Salon 1
Aynı Dili mi Konuşuyunuz?
Panel Yöneticisi:
Cenk Tezcan - Ankara Fütüristler Derneği Yönetim Kurulu Üyesi
Konuşmacılar:
Müjdat Altay - TESİD Başkanı, NETAS CEO'su
Murat Güzel - Cardtek-SmartSoft Genel Müdürü
Jan Nahum - Heagron

15.00-15.45 Firma sunumu - IBM Salon 2
IBM Güvenlik ve Bulut Çözümlerine Genel Bakış
Konuşmacılar:
Hakan Turut - IBM Güvenlik Sistemleri CEE Bölge Yöneticisi
Müjdat Timurçin - Çözüm Yöneticisi

16.00-16.45 Firma sunumu - Riverbed Salon 2
Konuşmacı:
Serdar Yalın - Türkiye Satış Yöneticisi

31 Mart 2012 Cumartesi

09.30-11.00 Protokol Konuşmaları
Turan Mertiş TBO Yönetim Kurulu Başkanı
Cenk Kıvılcım Alcatel - Lucent Tüketici - Türkiye Azerbaijan Başkanı
Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Tayfun Acarer Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı
Sn. Binali Yıldırım T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

11.15-12.30 SN 1 Hack (I) Salon 1
Karakterler uydurma ama hikaye gerçek!
Konuşmacılar:
Çağlar Ülküdemer
Mehmet Ali Köksal
Nilay Arkin

11.00-11.45 Firma sunumu - Huawei Salon 2
Kamu İçin Yeni ve Rekabetçi bir Yaklaşım ve Uçtan Uca Huawei Çözümleri
Konuşmacılar:
Güray Alaeddinoğlu - Huawei Enterprise Çözüm Müdürü
Serdar Yalın - Huawei Enterprise Satış Direktörü

12.00-12.45 Firma sunumu - Oracle Salon 2
Kamuda Süreç ve Mevzuat Yönetimi
Konuşmacı:
Burçin Öksüz - Kıdemli Satış Danışmanı

12.30-14.00 Öğle Yemeği

14.00-14.45 Panel - Yeni Çözümler Salon 1
Konuşmacılar:
Önder Güler - Vodafone Kurumsal Satış ve Çözümler Direktörü
Berna Kulaksız - Vodafone Servis Yönetimi Müdürü
Mesut Küçükba - Adalet Bakanlığı Bilgi Ağı Genel Müdürü

14.00-14.45 Firma sunumu - Alcatel Lucent Enterprise Salon 2
Akıllı Bina Teknolojilerinde İletişim Cihazlarının Gücü
Konuşmacı:
Yunus Salık - Alcatel Lucent Enterprise Satış Müdürü

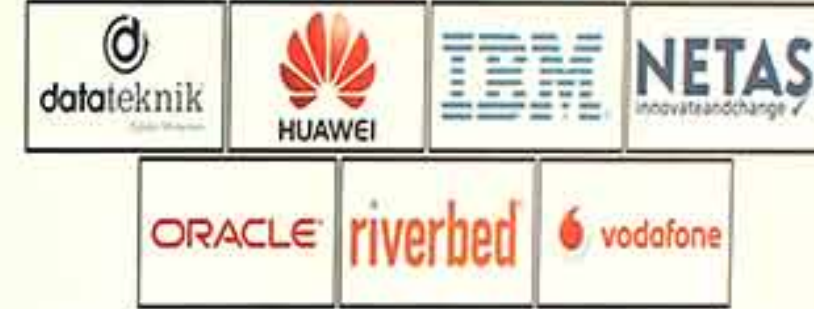
15.00-16.30 Panel - Turizm Merkezinde İletişim Altyapısı Salon 1

21.00 Kapanış Konseri - ALPAY

ANA SPONSOR

Alcatel-Lucent

KATILIM SPONSORLARI

DESTEKLEYEN SPONSORLAR

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

BİMY'19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

BİMY '19

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri
29 Mart -01 Nisan 2012 Gloria Golf Resort Hotel ANTALYA

Bilişim Teknolojileri ve
Gelecek Öngörüler

CHP İstanbul Milletvekili Şafak Pavey: **Sosyal medya; sokağın özgürlüğü, yüzyılımızın telefonu**

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) açılışının 92. yılı ve Türkiye İnternet'inin 19. doğum günü nedeniyle, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul Milletvekili Şafak Pavey ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

ABD Dışişleri Bakanlığı "2012 Uluslararası Cesur Kadınlar" ödülü alan, insan hakları ve barışa katkı alanında "dünyanın en başarılı genci" ödülüne layık görülen Şafak Pavey, 8 Mart 2012'de ödülünü aldı. Ayrıca 2 Kasım 2001'de Genç Liderler ve Girişimciler Derneği (Junior Chamber International -JCI) tarafından her yıl düzenlenen "Dünyanın En Başarılı On Genci (Ten Outstanding Young Persons)" programında da dünyanın en başarılı genci olarak ödüllendirildi. Ve TBMM'ye seçilen ilk engelli kadın milletvekili oldu.

Toplumsal önyargıları kökünden sarsarak büyük değişimlere öncülük eden Pavey, hayranlık uyandıran mücadelesi ve kişisel başarılarıyla sadece kendisini zirveye taşımadı aynı zamanda Türkiye'de sekiz buçuk milyonu bulan engellilerinde ikonu olup onlara umut ve inanç yaydı. Dünyada "Evrensel Tasarım" konseptinin gelişmesinde büyük katkı sağlarken engelli hakları konusunda Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Sekreteryası'na ilk başkan oldu. BM Engelli İnsan Hakları Sekreterliği görevini bırakarak 15 yıl sonra Türkiye'ye döndüğünde 12 Haziran 2011 seçimlerinde CHP Milletvekili seçilen Pavey, İnternet'i 1994'ten beri kullanıyor. TBMM'yi İnternet ve teknoloji alanında çok başarılı ancak siyasi olarak "hantal" bulan Pavey, "Mecliste tuhaf bir çelişki var. Teknolojik olarak son derece güçlü yapı, siyasi zihniyet olarak son derece kapalı bir yapıya hizmet veriyor" diyor.

Aciliyeti ne olursa olsun herhangi bir yasa ve yönetmeliğin iktidar partisi tarafından engellenebildiğine dikkat çeken Pavey, "iktidar partisinden değilseniz varlığınız bile beyhude" ifadesiyle durumu özetliyor.

Türkiye'nin "İnternet'i yapısal olarak değil zihniyet olarak algılaması için emek vermesi" gerektiğini düşünen Pavey, İnternet erişimini kısıtlayacak düzenlemelere "sualsiz" karşı durulması gerektiğine inanıyor. Pavey, sosyal medyayı da "sokağın özgürlüğü" ve "yüzyılımızın telefonu" diye tanımlıyor.

İnternet ve teknoloji alanında çok başarılı bulunduğu TBMM'yi, siyasi olarak "hantal" gören, "iktidar partisinden değilseniz varlığınız bile beyhude" diyen Pavey, İnternet erişimini kısıtlayacak düzenlemelere "sualsiz" karşı durulması gerektiğine inanıyor.

Aslıhan Bozkurt

İnternet ve teknolojiyi ile ilgili misiniz? İnternet'i ilk kez ne zaman kullandınız? Tüm bu çalışmalarınızda İnternet ve teknolojiyi ne kadar ve nasıl kullanıyorsunuz?

-İnternet'i, ülkemizde kamuya kullanım hesabı verildiği günden bu yana kullanıyorum (1994 ya da 1995 Kasım olması lazım) ilk e-mail hesabım da o yıllardadır. Çünkü bir gazeteci evi ister istemez teknoloji ile ilk yarışan ev oluyor. O gündür bugündür hayatımın önemli bir parçası..

-Siz veya danışmanlarınız bilgisayar sahipliği, bilgisayar ve İnternet kullanımı konusunda bir eğitim aldınız mı?

-Evet, danışmanım bu konuda eğitilidir ama eksik kaldığı yerlerde onu size yollamayı düşünüyorum.

-Milletvekillerinin TBMM Bilgi İşlem Merkezine ulaşım kütüphane, tutanak, yasa ve diğer kayıtlara elektronik ortamda erişebilmeleri ve İnternet ortamından yararlanabilmelerini sağlayacak teknik altyapı var mı? Bu altyapıyı hiç kullandınız mı? Böylesi bir altyapı TBMM ve milletvekillerinin çalışmalarına ne kattı/katıyor?

-Evet, her türlü erişim var. Meclis'i İnternet ve teknoloji alanında çok başarılı buluyorum. Ben her türlü teknolojik imkânı kullanıyorum. Meclis'te tuhaf bir çelişki var. Teknolojik olarak son derece güçlü yapı, siyasi zihniyet olarak son derece kapalı bir yapıya hizmet veriyor.

-İnternet, artık ülke yönetimlerini sarsan ve yönetimlerde en etkin kullanılan araçlardan biri. İnternet'in Türkiye'deki durumu hakkında neler söylemek istersiniz? Türkiye, İnternet'e hak ettiği değeri veriyor mu? Ne yapılması gerekiyor?

-İnternet, diğerinin ne durumda olduğunu size doğrudan gösteren en hızlı iletişim. Türkiye'nin bunu yapısal olarak değil zihniyet olarak algılaması için emek vermesi gerektiğini düşünüyorum.

-İnternet erişimini kısıtlayacak düzenlemelere karşı durmalı mıyız? Neden?

-Elbette, sualsiz... Ben adaylık dönemimde de her türlü erişimin kısıtlanmasına karşı bütün protestolara katıldım. Bu erişimlerin yasak olduğu ve kullananların ağır cezalara çarptırıldığı bir ülkede çalıştım. Ne demek olduğunu yakından bilirim.

-Sosyal medyayı aktif kullanıyorsunuz. Twitter üzerinden insanlara daha rahat ulaşabildiğinize inanıyor musunuz?

-Sosyal medya bence sokağın özgürlüğüdür. "Yüzyılımızın telefonu" diye tanımlıyorum ben. Her an ulaşılabilir ve ulaşılabilir olmak...

-ABD Dışişleri Bakanlığı'nın "Kadın haklarını ve güçlenmesini savunan sıra dışı kadın liderlere" verdiği "Cesaret Simgesi Kadınlar" Ödülü'nü aldınız. Duygularınızı öğrenebilir miyiz?

-Ben genellikle odak noktasına konulduğumda

mahcup olurum. Hayatım boyunca başkalarının hikâyesini anlatıp onlara dikkat çekmeye çalıştığım için, birdenbire benim hikâyemin merkez olması alışık olduğum bir durum değildi. Tabii ki heyecanlandım ve sevindim.

Dışişleri Bakanı Hillary Rodham Clinton, benimle ilgili konuşmasını yaparken de, çok mahcup olduğumu hatırlıyorum. Fakat sözcüklerine devam ederken, beni bu kadar kısa bir metinle bu kadar mükemmel tanımlamasına da hayran kaldığımı söylemek isterim. Bayan Clinton son derece güvenli ve mütevazı bir kadın.. Karizması ile beni çok etkiledi.

-Milletvekili olma hayallerinizde var mıydı?

-Hiç aklıma gelmezdi. Hayat planladıklarınızla karşılaştıklarınızın çatışmasından ibaretse, karşılaştığım sürpriz, planladığım geleceği yendi diyelim.

-Gazeteci bir annenin kızısiniz. Hayatınızın şekillenmesinde annenizin mesleğinin rolü ne oldu?

-Dünyaya bakışımı annemden ziyade evdeki gündem belirledi diye düşünüyorum. Çünkü annemle birbirimize fiziksel yapımız dahil hiç benzemeyiz. O hoyratlık derecesinde açık sözlüdür. Benim sözcükler konusunda daha özenli olduğum söylenir. O çok ataktır,

ben daha sakinim. O, önce negatifi algılar, ben pozitif algılarım. Bu kadar çok yorum farkına rağmen birbirimize çok yakın olmamızı sağlayan bağ, aynı değerler ve dünya görüşüne inanıyor olmamızdır.

-Engelinizi güce dönüştürme başarısını yakaladınız. Bu süreçte sizi en çok zorlayan ne oldu?

-Engellilere karşı konuşmadığımız, konuşsak bile daha çok uzun yüzyıllar kolay değişmeyecek önyargılar, her zaman en zorlayıcı sahadır... Bu kaza bana hayatta önemli olan ve önemsiz olanları ayırt etmeyi öğretti. Kazalar ya da felaketler, insanlar arasındaki engelleri kaldırır ama felaket

geçtiğinde insanın kendisini yanlış bir yerde bulması mümkün. Ben, o yanlış yere düşmekten nasıl korunacağımı öğrenmekte hayli zorlandım sanırım. Çünkü toplumun sizi uygun bulduğu yerle, sizin kendinizi uygun bulduğunuz yer sürekli çatışıyor.

-Hayatınız başarılarla dolu. Sizin için hayattaki en büyük başarı nedir?

-Bence gerçek başarı, dünyanın hepimizin evi olduğunu anlayabilmek ve mümkün olduğunca geniş anlatabilmektir.. İngiltere’de hükümetin bilim konularındaki baş danışmanı Profesör John Beddington, bizi 2030 yılına kadar çok büyük bir küresel kriz konusunda uyarıyor.

Bu büyük fırtınanın iki habercisi var; Dünya nüfusunun artışı ve küresel ısınma. Prof. Beddington, 2030’a kadar gıda ve enerji talebinin yüzde 50, kullanılabilir su talebinin yüzde 30 artacağı, dünya nüfusunun da 8,3 milyarı bulacağını söylüyor. Yani kaynakları tükenen doğa karşı bir balon gibi şişen insan nüfusu ve doğanın tahrip edilmesi...

Bu size depremi önceden haber veren atların dilini anlayıp, birçoklarının hayatını kurtarmak kadar romantik görünmeyebilir ama kahramanca olduğu tartışma götürmez. Bana göre başarı bu uyarı hakkında insanları ikna edebilmektir.

-TBMM’de umutsuzluğa sürüklendiğiniz oluyor mu? Kadınlara ait iyi haberler ne zaman çıkabilecek meclisimizden?

-Bana göre kadına ait iyi haber Meclis’ten değil toplumdan çıkar. Meclis’te hangi cümleyi değiştirirseniz değiştirin bu değişiklik toplumda karşılık bulmuyorsa değersiz yazılar olarak kalır.

Bana göre gerçek muhatapına ulaşmayan kanun ya da sosyal sorumluluk projeleri yapmak yerine, (ya da birlikte sürdürerek) sokak gerçekleri üstüne saha çalışmaları yapmak sanki daha sonuç verecek gibi görünüyor. Meclis, bana siyasi olarak hantal görünüyor. Kurumsal olarak yapı gayet iyi ama o kurumsal yapıyla çelişen hantal bir siyasi yapı var.

Asıl sorun insan sorununu çözebilecek herhangi bir yasa ve yönetmeliğin aciliyeti ne olursa olsun iktidar partisi tarafından kesinlikle engellenebiliyor. Böylece siz ne kadar emek harcarsanız harcayın sonuç alamıyorsunuz. Engelliler yasa tasarısı gibi... En kötüsü iktidar partisinden değilseniz varlığınız bile beyhude. Çünkü muhalefete alan veren bir yapısı yok. Fena halde “Ayna ayna söyle bana, benden büyük var mı?” sendromu yaşıyor.

Milli egemenlik 92. yılında

Türkiye’de, TBMM’nin açılışı ile milli egemenliğe dayalı yeni bir devlet kuruldu. Birinci Dönem Büyük Millet Meclisi ya da kısaca Birinci Meclis, 23 Nisan 1920’de Ankara’da toplandı. Meclis, açılış gününde sultan ve halife VI. Mehmet’e bağlılık yemini etti, ancak uygulamada İstanbul’daki iktidardan tamamen bağımsız oldu ve 1 Kasım 1922’de aldığı kararla Osmanlı Devleti’ne son verdi.

Meclisin adı ilk önce Millet Meclisi iken, İstanbul Meclisi üyelerine ek olarak seçilen temsilciler nedeniyle (“genişletilmiş meclis” anlamında) Büyük Millet Meclisi adı benimsendi. 1921’de Türkiye sözcüğü eklenerek Türkiye Büyük Millet Meclisi adı resmîleştirildi.

Kurtuluş mücadelesinin askeri ve siyasi alanda zafere ulaşmasının ardından yeni devletin nihai biçimi olan Cumhuriyet, 29 Ekim 1923’te İkinci Meclis tarafından ilan edildi. Demokratik bir anayasayla halk egemenliği üzerinde yükselen, yeni bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyetin ilanı, ülkenin çağdaş uygarlık seviyesine çıkaran devrimler için elverişli bir ortam hazırladı.

TBMM kararlarıyla alınan bazı önemli devrimler şunlar:

- Saltanat ve Hilafet kaldırıldı
- Kapitülasyonlara son verildi
- Din ve devlet işleri birbirinden ayrıldı, laiklik ilkesi yerleştirildi
- Köylüye toprak, makine, tohumluk vb. dağıtıldı, tarım okulları, tohum ıslah istasyonları, örnek devlet tarım çiftlikleri kuruldu, Yüksek Ziraat Enstitüsü açıldı, Ziraat Bankası aracılığıyla köylüye kredi olanakları arttırıldı
- Anadolu’nun içlerini denizlere bağlayan yeni demiryolları yapıldı, yabancıların elindeki demiryolları bedelleri ödenerek kamulaştırıldı
- Duyun-u Umumiye’nin elindeki petrol, tuz, şeker, kibrit, tütün tekelleri devlet tekeli haline getirildi
- Üretim ve tüketim kooperatifleri kuruldu, kooperatifçilik teşvik edildi
- Dış ticaret devletleştirildi
- Ülkenin sanayileşmesi için KİT’ler kuruldu (Sümerbank, Etibank, TKİ, M.T.A. vb.)
- Özel sektör teşvik edildi
- Özellikle liman şehirlerindeki, azınlıklardan oluşan tüccarlara ağır vergiler getirildi
- 5 yıllık kalkınma planları yapıldı ve uygulandı
- Eğitim birliği temelinde eğitim parasız hale getirildi ve yaygınlaştırıldı.
- Halkın kültürel gelişimi ve örgütlenmesi için halk evleri kuruldu
- Köy aydınlanması ve toprak sorununu çözme amacıyla köy enstitüleri planlandı, ön uygulamaları yapıldı
- Millet mektepleri açıldı, okuma-yazma seferberliği ülkenin her yanına yayıldı
- Fikir ve sanat eserlerini koruma yasası çıkarılarak, tarihsel ve kültürel değerler koruma altına alındı
- Medeni Kanun kabul edilerek vatandaşlık hakları yerleştirildi
- Yeni ticaret yasası çıkarıldı, çağdaş ticari kurumlar kuruldu
- Ulusal bankacılık geliştirildi, İş Bankası, Emlak Bankası kuruldu
- Türk Tarih ve Türk Dil kurumları kurularak, ulusal tarihe ve Türkçeye sahip çıkıldı
- Uluslararası takvim ve saat kabul edildi
- Kabotaj hakkı ulusallaştırıldı, yerli üretim gümrük korumasına alındı
- Arapça yazıdan vazgeçildi, Latin alfabesi getirildi
- Toprak yasası çıkarılarak, aşiretlerin bir kısım arazileri kamulaştırıldı ve yoksul köylülere dağıtıldı
- Ağırlık ve mesafe ölçüleri uluslararası standartlara getirildi, okka, dirhem, arşın vb. yerine kg., gr. metre vb. kabul edildi
- Enerji santralleri, barajlar, şeker, çimento ve tekstil fabrikaları kuruldu
- Hafta tatili “Cuma”dan “Pazar”a alındı
- Ordu modernleştirildi
- Kadın hakları geliştirildi, seçme seçilme ve çalışma hakları getirildi
- Kültürel gelişme devlet desteğine alındı, Devlet Tiyatro, Bale ve Operası kuruldu
- Yeni üniversiteler açıldı
- Büyük adli reformlar yapıldı, seri mahkemeler kapatıldı, çağdaş hukuk kurumları getirildi, mecelle kaldırıldı
- Madenler devletleştirildi
- Ormanlar ve göller kamulaştırıldı ve korumaya alındı
- Duyun-u Umumiye borçları düzenli olarak ödendi
- Karşılıksız para basılmadan, denk bütçe her yıl gerçekleştirildi
- Halk sağlığı ve kitle sporu geliştirildi, hastaneler, hemşire okulları ve spor tesisleri yapıldı
- Türk tarihinin ilk nüfus sayımı yapıldı
- Toprak envanteri çıkarıldı, kadastro örgütü kuruldu
- Sivil havacılık geliştirildi, uçak sanayi yatırımlarına özel önem verildi
- İletişim yatırımları yapıldı, Radyo, Telgraf ve Telefon işletmeleri kuruldu, devlet posta örgütü yeniden yapılandırıldı.

AYLIK BİLİSİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ 79

100 bin yıl sonra dünya nasıl olacak?

İnsanlığın 2100'e kadar yaşama şansının sadece yüzde 19 olduğu hesaplanırken Dünya'nın büyük kısmının su altında kalacağı, hava sıcaklığının ortalama 4 derece artacağı düşünülüyor. Beyinlerinde protezler bulunan yarı insan yarı makine şeklinde yaratıklara dönüşecek olan insanların kan dolaşımında da nano robotlar dolaşacak.

ABD’de yayımlanan New Scientist dergisi geleceğe yönelik felaket tahminlerini bir kenara bırakarak hem iyi hem de kötü açılardan 100 bin yıl sonrasına kadar Dünya’nın nasıl bir yer olacağını araştırdı. Dergide yer alan haberde felaket uzmanlarına göre insanlığın 2100 yılına kadar yaşama şansı sadece yüzde 19. Ancak birçok araştırma bu riskin çok daha az olduğunu hesapladı. Princeton Üniversitesi’nden astrofizikçi J. Richard Gott’a göre, insanlık 5100 ila 7.8 milyon yıl daha yaşayacak.

Bugüne dek bulunan fosiller incelendiğinde ise her memeli türünün ortalama 1 milyon yıl yaşadığı ortaya çıktı. Bazı türler bunun 10 katı yaşıyor. California Üniversitesi’nden felaket uzmanı coğrafyacı Jared Diamond ise toplumların artık izole olmadığını ve örneğin bir salgın durumunda yaşama şansının, bilgiye ulaşım kolaylaştığı için daha fazla olduğunu düşünüyor. Bunun

dışında dünya nüfusu arttıkça insanlığın yok olma riski gittikçe düşüyor.

- Her 300 yılda bir Dünya yakınında, yıldızın ölüm anı olan süpernova patlaması yaşanma riski bulunuyor. Kansas’ta bulunan Washburn Üniversitesi’nden Brian Thomas böyle bir felaketin ozon tabakasının büyük kısmını yok edeceğini söylüyor. Yayacağı radyasyon nedeniyle insanların büyük kısmında kanser görülebilir. Ancak felaketin kesin olarak meydana gelip gelmeyeceği belli değil.

- 100 bin yıl içinde 400 metre çapında bir göktaşı Dünya’ya çarpabilir. Ancak bu felaket tüm Dünya’yı değil, sadece Fransa büyüklüğünde küçük bir ülkeyi yok edecek.

Nasıl bir dil konuşacağız?

- Gelecekte İngilizce dili daha da yaygınlaşacak. İnternet kullanımının artışıyla her dile giren İngilizce kelimeler gelecekte daha da fazla göze çarpacak. Ancak İngilizce de değişiyor. Her yıl Oxford sözlüğüne 2 bin ila 2 bin 500 arasında yeni kelime giriyor. Harvard Üniversitesi’nden dil

uzmanları Erez Lieberman Aiden ve Jean-Baptiste Michel ise İngilizce diline her yıl 8.500 yeni kelimenin girdiğini savunuyor.

Nerede yaşayacağız?

- Geleceğe yönelik yapılan felaket tahminleri Dünya’nın büyük kısmının su altında kalacağını gösteriyor. New Orleans, Şangay, Miami gibi kıyı kentleri su altında kalacaklar arasında görülüyor. İklim Değişim Paneli’ne göre sera gazı salınımı 2100 yılına kadar artarak devam edecek. Ancak daha sonra hızla azalmaya başlayacak. 2100 yılına kadar

Dünya üzerinde hava sıcaklığının ortalama 4 derece artacağı düşünülüyor. 23. yüzyılda ise bu oran 5 dereceye kadar yükselecek. Bundan sonra yeryüzünün sadece 1 derece soğuması tam 3 bin yıl alacak. Grönland ve Batı Antarktika buz tabakaları gelecek 1000 yıl içinde eriyecek. Böylece deniz seviyesi 10 metre artacak. Tüm bunlar göz önüne alındığında insanların yeni yaşam alanları bulması gerekiyor. Tokyo, Londra, New York gibi büyük kentlerin de su altında kalmasıyla ve dünyanın

ısınamasıyla yeni yaşam alanları açılacak. Kuzeyde eriyen buz tabakalarının altındaki kara parçalarında ekim yapılabilecek. Antarktika ormanlarla dolacak. Dünya’nın eski haline getirilmesi de mümkün ancak bu binlerce yıl sürecek. - Küresel ısınma nedeniyle Hawaii’de gelecek 100 bin yıl içerisinde yeni bir ada doğacak.

Torunlarımıza ne kalacak?

- Bundan 100 bin yıl sonra geçmiş araştıracak arkeologlar çok fazla iz bulamayacak. İnsanların çok az bir kısmı fosile dönüşecek. Fosile dönüşmek için kalsiyum açısından zengin göletlere veya mağaralara gömülmek gerekiyor. ABD Ulusal Tarih Müzesi’nden Kay Behrensmeyer, gelecekte izlerine rastlanacak cesetlerin bir kısmının da volkan külleri altında kalmış veya tsunami nedeniyle sürüklenerek okyanuslara gömülenler arasından çıkacağını söylüyor. 100 bin yıl sonra halen ayakta kalacak binalar da oldukça nadir. Bunların arasında Finlandiya’daki Olkiluoto nükleer santrali bulunuyor. Seramik ve titanyumdan oluşan eşyalar da 100 bin yıl sonra halen yeryüzünde bulunacak.

Neye benzeyeceğiz?

- Bazı gelecek uzmanları insanların, beyinlerinde protezler bulunan yarı insan yarı makine şeklinde yaratıklara dönüşeceğini düşünüyor. Buna göre insanların kan dolaşımında da nano robotlar dolaşacak. Ancak insanlar yarı insan yarı robot olup olmamaya kendileri karar verecek.

- Bir iddiaya göre modern insanın ortaya çıkması 30 bin ila 40 bin yıl öncesinde bir anda beliren bir mutasyon genine bağlanıyor. Bu mutasyon genini günümüzde insanların yüzde 70’i taşıyor.

“Veri, günümüzde en değerli maden”

Dijital gelecek, sosyal medya fırsatları, büyük veri ve yüksek performans analitiğinin iş kararlarını nasıl etkileyeceği SAS Business Analytics Series 2012’de İstanbul’da tartışıldı.

sas Business Analytics Series İSTANBUL 2012

SAS tarafından 21 Mart 2012’de Swissotel’de düzenlenen SAS

Business Analytics Series 2012 İstanbul etkinliğinde, dijital gelecek, sosyal medya fırsatları, büyük veri ve yüksek performans analitiğinin iş kararlarını nasıl etkileyeceği konuları masaya yatırıldı. Bu alanlarda bankacılık, sigorta, telekom, perakende, kamu, enerji gibi farklı sektörlerle yönelik yeni uygulamaların katılımcılarla paylaşıldığı etkinlikte bine yakın sektör temsilcisi ağırlandı.

“Sosyal Medya”, bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilen etkinliğin ana konusu olarak belirlendi.

SAS Türkiye, Kuzey Afrika ve Orta Asya Genel Müdürü Gökhan Nalbantoğlu, “En Değerli Maden Veri...” başlıklı açılış konuşmasında; “Önemli fırsatları yakalamak ve kilit iş kararlarını verebilmek için kurumların mevcutta tutulan ve hızla artan veri kitlelerini kullanılabılır ve anlamlı bilgiye dönüştürebilmeleri gereklidir. Analitik bizim bu veriyi karar almaya baz oluşturacak bilgiye dönüştürmekte kullandığımız en önemli gereçtir” dedi.

Analitik sayesinde verinin içindeki trend ve ilişkilerin bulunup, geleceğe yönelik öngörüler yapılabildiğini aktaran Nalbantoğlu, analitiği kullanmadan rekabet etmek mümkün olmadığını belirtti. Kurumların çok daha başarılı olabilmeleri

için analitiği kurumsal bir kültür olarak adapte edebilmelerini sağlamaya çalıştıklarını bildiren Nalbantoğlu, “Birçok kurum analitik konusunda hızlı adımlar atsa da bu konunun ne yazık ki halen yeterli derecede yaygın ve detaylı bir kullanıma sahip olduğunu söyleyemeyiz. Oysa veri, günümüzde en değerli maden. Hangi müşterilerin, hangi ürünleri hangi zamanda alacakları, hangi müşterilerin kurumu terk etme eğiliminde olduğu ve bunları önlemek için neler yapılması gerektiği, kârlılığı garantilemek için sigorta primlerinin nasıl belirlenmesi gerektiği, hangi işlemlerin suiistimal kapsamında olabileceği, hangi müşterilerin kredi başvurularının daha riskli olduğu gibi konular analitik kullanılarak çözümlenebilir” diye konuştu.

“Sosyal medya markaların kâbusu mu?”

Etkinlikte ana konuşmacı olarak yer alan dünyanın en ünlü fütüristlerinden Mike Walsh; sosyal medya fırsatlarını, dijital geleceği ve veri analizi ile iş kararları arasındaki bağı anlattı. Sosyal medyanın geleceğinde “beğen” ya da “takip et” katılımlarından çok daha fazlasının olacağına işaret eden Walsh, bir ürün veya markadan memnun kalmayan kişilerin fikirlerini komşuları ile paylaştığı günlerin çok eskilerde kaldığını belirterek; kurumların ancak bu platformlardaki bilgi akışını doğru analiz ederek akıllı tüketici stratejileri geliştirebileceklerine dikkat çekti.

Sosyal pazarlamanın günümüzde sadece ve sadece bir başlangıç noktasında olduğuna değinen Walsh, değişimin Facebook ve Twitter’ın çok daha ötesinde; tüketicinin birbiri ile bu derece yakın etkileşiminden tetiklendiğini bildirdi. Kurum liderlerinin markaları hakkında söylenenleri kontrol edememekten ötürü endişe duymamaları gerektiğini; buradaki datayı doğru analiz ederek; bu açıklığı doğru stratejileri kurgulamak adına kullanmaları gerektiğini vurguladı.

Şimdiye kadar dijital devrimden en fazla etkilenen sektörlerin medya, eğlence ve iletişim olduğunu belirten Walsh, “İnternet, bazı endüstrilerin sonunu getirirken; yeni alanlar, yeni servetler yarattı. Gözlenen en büyük değişim sahiplikten erişime geçiş oldu aslında” dedi. Medya, eğlence ve iletişim sektöründeki dönüşümün benzerinin yakın gelecekte perakende, finans ve sağlık sektörlerinde yaşanacağını belirten Walsh, buna paralelde verinin doğru analiz edilmesinin daha da önem kazanacağını söyledi.

“Web yok olacak”

SAS Business Analytics Series 2012 kapsamında İstanbul’a gelen ünlü fütüristlerden Walsh, “Web yok olacak” dedi. Hurriyet.com.tr’den Selim Öztürk’ konuşan Walsh, web’in geleceğini ve iş yaşamına olan etkisini anlattı.

-Her geçen gün büyüyen sosyal medya, yaşantımızın vazgeçilmezlerinden oldu. Sosyal medya bizlere neler sağlıyor sizce?

-Son hızla ciddi anlamda kritik bir noktaya ulaşmak üzereyiz; günümüzde dünya nüfusunun büyük çoğunluğu sadece “on-line” yani çevirim içi olmakla kalmıyor; birbirleri ile bağlantı halinde yaşıyor. Bu da her şeyi, her şeyi değiştiriyor; iletişim şeklimizi, markaları keşfediş yollarımızı, kendimiz eğlendirme seçimleri, hükümet seçiş yöntemlerimizi ve son tahlilde diğer insanlar nezdinde kendimizi

konumlandırma şeklimizi. CEO da olsanız, ülke lideri de olsanız şu gerçek değişmiyor; sosyal medya gerçek anlamda bir devrim.

-Dijital gelecek yaşamımızı ve iş yaşamını nasıl değiştirecek?

-Çok yakın gelecekte; petrol ve altının bile yerini dünyadaki en önemli kaynak olarak “data” alacak. Bir çok şirket için data, halen maliyet anlamına geliyor. Ama işler değişiyor süratle. Geleceğin iş yapış biçiminde; mutlaka tüketici datasını doğru analiz ederek, şahsa özel pazarlama teknikleri öne çıkacak. Bugün özel hayatımıza müdahale yönünde şikâyetimiz varken; gelecekte nasıl olur da markaların ne istediğimizi kendilerine söylemeden bize getirecek kadar akıllı olamadıklarından yakınacağız.

-Web’in geleceğini nasıl görüyorsunuz?

-Web yok olacak. Geleceğin çocukları “on line” olmak gibi bir terime aşına olmayacaklar, çünkü hiç “off line” olmayacaklar. Browser’larla web’e bağlanmak da tarih olacak. Kullandığımız el aletleri, ev aletleri, her şey her şey yer an yanı başımızda olacak bir networkun parçası olacaklar. O gün geldiğinde en başarılı şirketler listesinde belki Facebook, Google veya Apple markalarını göremeyebiliriz. Onlar da 90’larda AOL, Microsoft and IBM’in karşılaştıkları zorluklarla karşılaşacaklar. Hayatta kalmaları tamamen tüketiciyi doğru anlamak, analiz etmek ve istediklerini yerine getirmelerine bağlı olacak.

İnsan-robot, 2045'te gerçek olabilir

Rus yatırımcı Itskov'a göre, gelecek 10 yıl içinde insan beyni robota yerleştirilirken, 30 yılda da bilincin holografik bir ortama aktarılması gerçeğe dönüşebilecek.

Apple'in efsane CEO'su Steve Jobs geçtiğimiz yıl aramızdan ayrıldığında, onu sevenlerden bazıları, modern teknolojiyi şekillendirmek için bu kadar gayret sarf eden bir insanın ölümünü kabullenmemek için bir fantezi ortaya attı. Ntvmsnbc'de yayınlanan haberde onlara göre, teknoloji dehası aslında ölmedi ama kendisini bir Mac işletim sistemine aktardı. Bu şekilde, Jobs kendi ürettiği elektronik cihazlarda yaşamını sürdürebilecekti. Bu düşünce günümüz için çok uzak, hatta saçma gelebilir. Ancak, kısa bir süre önce Rusya'nın başkenti Moskova'da düzenlenen Küresel Gelecek 2045 Uluslararası Kongresi'nde konuşan işadamı Dimitri Itskov, bir gün robot vücutlara sahip olabileceğimize inanıyor.

New York merkezli Dimon&Co. şirketinin başındaki 31 yaşındaki Itskov, ilk olarak insan beyniyle kontrol edilecek bir robot üretmeyi, ardından insan beynini bu robota yerleştirerek ölümsüzlüğe ulaşabileceğini düşünüyor. Itskov, robot vücuda yerleştirilecek beyne bilincini yüklemek için, bilgisayarlarda her gün yaptığımız veri aktarma işlemi kullanmayı planlıyor. 100 bilim insanıyla çalışan Itskov'a göre, insan beynini robota yerleştirmek gelecek 10 yıl içinde, bilincin holografik bir ortama aktarılması ise 30 yılda gerçeğe dönüşebilir.

Surrogate filmi gerçek olacak

Robot bir bedende yaşama düşüncesinin, değerlendirilmesi gereken önemli hususları var. Bunlardan ilki, söz konusu projenin uzun dönemde gerçekleşmesi ne kadar zor görünse de, robot bir beden yaratmanın da o kadar kolay olması. İkinci ve en önemli husus ise gelecek 30 yıl içine bu teknolojinin hayata geçirilmesi halinde, insanların karşısına çıkan bu imkana nasıl tepki gösterecekleri. ABD Savunma Bakanlığı'nın merkezi Pentagon'un gözbebeği olan DARPA (Savunma Ar-ge Projeleri Dairesi), Itskov'un tam olarak kafasında tasarladığı bir proje üzerinde çalışıyor. Tesadüf eseri, hem DARPA'nın, hem de Itskov'un projeler için seçtiği proje ismi Avatar. Pentagon, 7 milyon dolarlık Avatar projesinde aynen "Surrogates" filminde olduğu gibi robotlar üretmeye çalışıyor. Amaç, beyin-makine ara yüzü yaratarak, askerlerin çok uzak mesafelerden beyinleriyle kontrol edebileceği asker robotlar üretmek.

Bu tür bir projeyi hayata geçirebilmek için, DARPA dahil ABD'li araştırma kurumları birçok medikal deneyler de yürütüyor. Deneylerde insan sinir sisteminin protez eklentilere aktarılması ve düşünceyle kontrol edilebilmesi amaçlanıyor. Itskov, insan bilincine ev sahipliği yapacak hologramlara kadar uzanan, robot vücutta yaşam hayalini net bir şekilde ifade ediyor. Ve anlaşıldığı üzere, bu hayalin önünde yatan zorlukları aşmak için birileri çoktan çalışmalara başlamış durumda.

Beyinle kontrol hayal değil

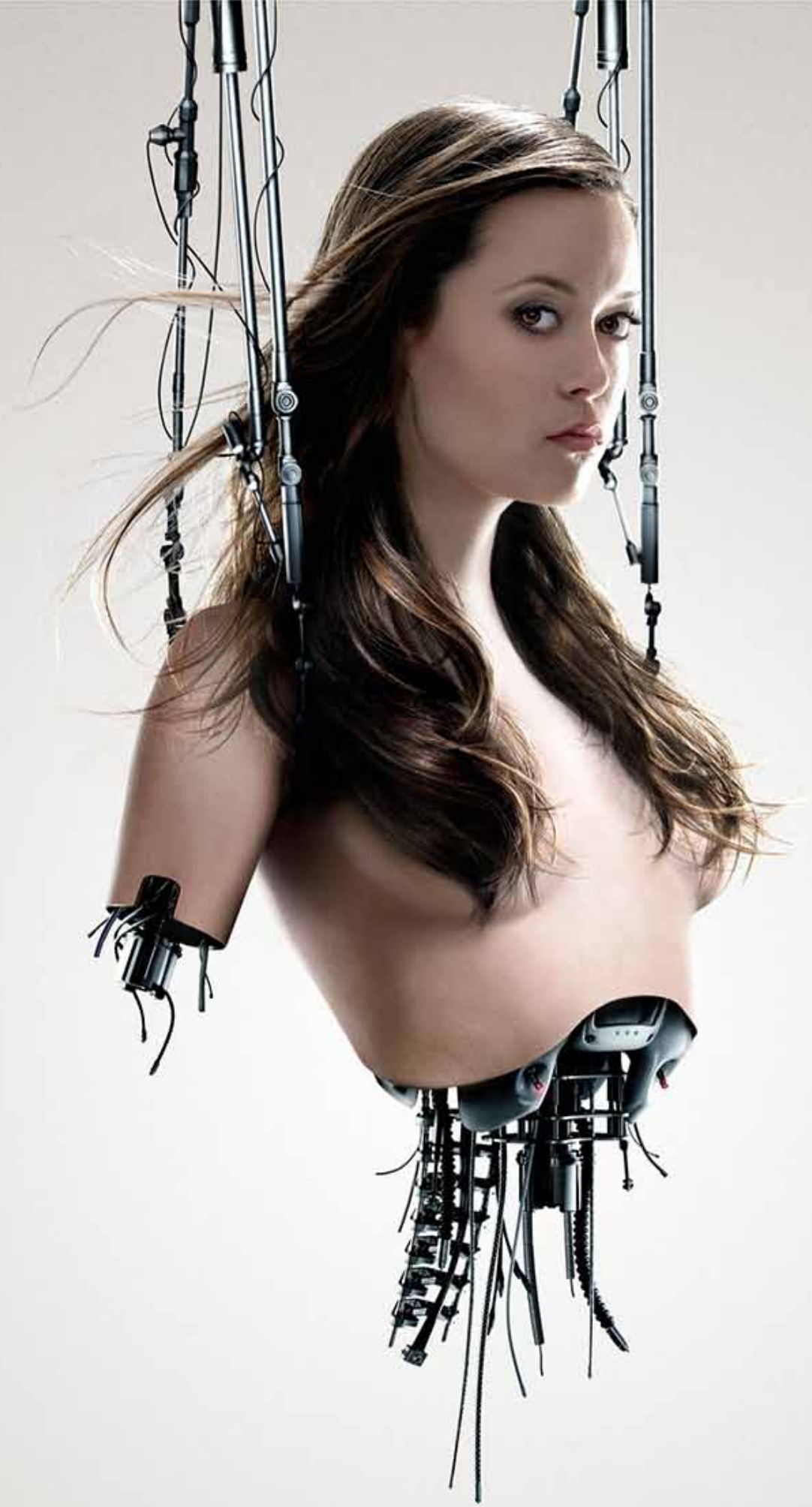
Bilim dünyası, son 10 yıl içinde beyin-makine ara yüzlerinin hızla geliştiğine ve fütürist fikirlere kapı araladığına sahne oldu. 2010 yılında düzenlenen CeBIT uluslararası teknoloji fuarında, Guger Technologies şirketi, felçli insanlar için üretilen ve düşünceyle yazı yazılabilmesini sağlayan Intendix beyin-bilgisayar ara yüzünü tanıttı. Bilim insanları, beyin hakkında hâlâ bilmediğimiz çok fazla şey olduğunu kabul

ediyor. Ancak sonu gelmeyen araştırmalar ve Irak ile Afganistan savaşında sinir sistemleri veya beyinleri ağır yaralanan askerlerin tedavilerinde elde edilen bilgilerle, beyin sırları yavaş da olsa öğreniliyor. Itskov, protezlerle başlayacak süreçte, insanın maddeselliğe geçiş döneminin gerçekleşeceğini savunarak, hırslı olmanın ötesinde mantıklı bir yaklaşım sunuyor. İnsan beyninin ilk önce protez bir el, ardından kolu kontrol edebileceğini düşünürsek, bu zamanla tüm bir vücudun da kontrol edilebilmesi anlamına gelebilir. Rus işadamlarının planının son basamağını oluşturan, bilincin bilgisayara veya robota aktarılması, insan varlığını tamamen maddesel hale getirecek. Böylece, çalışma masanızın ya da kitaplığınızın bir yerlerinde yıllardır bekleyen ancak hâlâ işlev gören bir CD gibi kullanıma hazır bir bilince sahip olacağız.

Hâlâ hazır değiliz

Makinelerle yapılmış bir bedenin insan beynine uyumlu hale getirilmesi, ardından bilincimizin bir holograma aktarılması düşüncesi, bilimsel ve teknolojik olarak imkânsız değilse bile gerçekleştirilmesi çok zor bir hayal. Sinirsel ağlar kurmak, beyinleri model alan çipler üretmek, beyin tüm faaliyetlerini taklit edecek bilgisayarlar geliştirmek ve beyin için sentetik analog üretmek, 30 yılı aşan bir çalışma gerektirebilir. Ancak insanlığa hizmet etmeyeceği belli olan amaçlar için hırs ve kararlılıkla aralıksız süren araştırmalar bir gün amacına ulaşabilir.

Ölümsüzlük hayali kuran Itskov ve robot asker fantezisiyle savaş planları çizmeye devam eden Pentagon bir gün istediğini elde ederse, bugün kendi tercihleriyle hayatlarını yönlendiren insanların kaderi birkaç kişi tarafından yeniden çizilmiş olacak. Şurası kesin ki, robot bedenleriyle ölümsüzlük imkânı sunulması halinde, "insanlığın" neye dönüşebileceğini kestirmek, ölümsüzlük teknolojisini yaratmaktan bile daha zor.

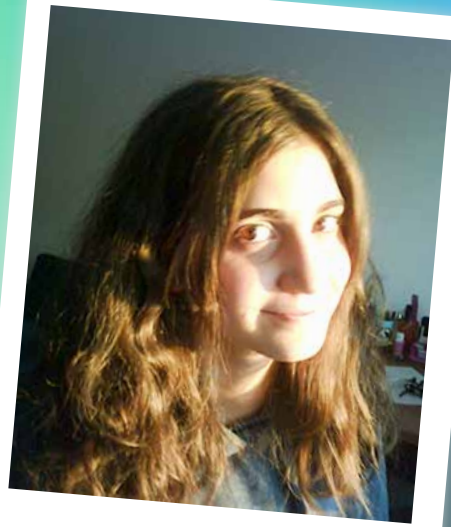
RENKLİ RÜYALAR ÜLKESİ

Ülkemizde ne kadar çok sorun yaşanıyor değil mi? Adaletsizlik, hırsızlık, şiddet, fakirlik, terör... Bu sorunlara ne kadar çözüm bulunmaya çalışılsa da etkili sonuçlara varıldığı söylenemez. Herkes farklı düşünüyor, herkes kendi istediği olsun istiyor. Ne var ki, çoğu zaman her şey istediğimiz gibi gitmiyor. Düşündüm de kendi kendi kendime, bütün bu kötülükler, sorunlar bir çırpıda silinse herkes kendi ülkesini yaratsa, o ülkede mutlu mesut yaşasa ne iyi olurdu. Bu yüzden ben de kendime hiç yıkılmayacak bir ülke yarattım.

En basitinden başlayayım ülkemi anlatmaya: çevre. Hayalimdeki ülkede yerlere ve denizlere çöp kutusu muamelesi yapılmıyor. İnsanlar çöp kutusunu, üstüne "ÇÖP KUTUSU" yazılmadan da tanıyabiliyor. Her yer rengârenk çiçeklerle ve ormanlarla dolu. Havayı içinize çektiğinizde menekşelerin kokusu sizi alıp götürüyor. Kuşların cıvıltısını arabalardan ve inşaatlardan gelen gürültüler bozmuyor. Sigara dumanlarını küçük çocuklar solumak zorunda kalmıyor. Yaşadığım ülkede kötülük diye bir şey yok. Ne kadına şiddet ne adam kayırma ne hırsızlık ne de dini kullanma... İnsanların beyinleri bir filtreden geçirilmiş ve kötü olan her şey ayıklanmış gibi. Terörün adı bile geçmiyor bu ülkede. Gece sokağa rahatça çıkılabilir, kimse kimseden korkmuyor.

Ülkemdeki en değerli varlıklar insanlar. Hepsi gülyüzlü, hepsi güvenilir. Her konuda birbirlerine yardım ediyorlar. Ağızlardan bir tek kötü söz çıkmıyor. Hiçbiri para için, rütbe için cinayet işlemiyor. Akıl almaz töreler yüzünden insanlar öz kardeşlerini öldürmüyor. İnsanlar birbirine sahip çıkıyor, kolluyor ama yalancı şahitlik yaparak değil. Kukla gibi davranılmıyor yaşadığım ülkede insanlara. Ne aç insanlar, ne dilenciler var ülkemde. Onların yerine etrafa gülücükler saçarak oyun oynayan, tembelliğin kölesi olmaktan çıkmış, Atatürkçü çocuklar görüyorum. Ülkeyi de o çocuklar yönetiyor. Bu yüzden onların kalbi gibi temiz, saf bir ülke benim ülkem.

Hayallerimle yaşıyorum, hayal kurmanın cezası yok çünkü ülkemde. Özgürlüğümü kimse bozamıyor. Rüyalarım... Kimse yön veremiyor onlara. Ülkemin yıkılmamasının sebebi de onlar zaten, onlar koruyor ülkemi. Bu yüzden Renkli Rüya Ülkesi ülkem adı.

Simge Işıl TABAK
TED Ankara Koleji
8. Sınıf Öğrencisi

Simce

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Nisan sayısında bu köşeyi gerçek sahiplerine, çocuklara bırakmaya geçen yıl başladım. Bu yıl da geleceğimizin güvencesi olan çocuklarımızı yılda bir gün değil her gün anımsamak dileğiyle kızım Simge'nin yazısını sizlerle paylaşıyorum...

Bilgisayar Mühendisleri Odası (BMO) kuruluşu yolunda önemli bir adım daha atıldı. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 43. Olağan Genel Kurulu (22-25 Mart 2012) bilgisayar mühendisliği açısından önemli ve tarihi bir gelişmeye de sahne oldu. Bilgisayar mühendislerinin 22 yıl önce alınan karar gereğince yasal olarak bağlı bulundukları meslek odası olan EMO Genel Kurulu'na sunulan önergemiz oy çokluğu ile kabul edilerek mesleğimiz açısından tarihi bir adım daha atılmış oldu.

Ayrıntılara aşağıdaki bağlantılardan ulaşabilirsiniz:
<http://bmo.org.tr/2012/03/25/emo-43-olagan-genel-kurulunda-bmo-kurulus-onergesi-kabul-edildi/>
<http://bmo.org.tr/2012/04/06/bilgisayar-muhendisligi-medaktan-basin-aciklamasi/>
<http://vimeo.com/39106264> (Önergenin oylanması – Video)

Haziran ayı başında yapılacak TMMOB Genel Kurulu'nda 24. meslek odası olarak Bilgisayar Mühendisleri Odası'nın kuruluşunda buluşmak dileğiyle...

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
TBD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

Kırgız Devlet Dili Millî Komitesi'nden Aida İşenalieva: **Kırgızistan'ın istikbali, ulusal dilinde...**

Kırgızcanın bir devlet dili olarak hak ettiği değere kavuşamadığından yakınan İşenalieva, terimleri Kırgızlaştırma sürecinin ağır işlediği ve çoğu terimin çevrilmeden olduğu gibi kullanıldığına dikkat çekti.

Koray Özer

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Dili Millî Komitesi'nin 1998'de kurulduğunu anlatan Eğitim Bölümü Başkanı Aida İşenalieva, ziraat, tıp, biyoloji, tarih vb. alanlarındaki çoğu bilimsel çalışmanın Kırgızca yazıldığını söyledi. Kırgızcanın söz varlığına Rusçadan ve onun vasıtasıyla diğer yabancı dillerden pek çok terim girdiğine işaret eden İşenalieva, terimleri Kırgızlaştırma sürecinin ağır işlediğini, çoğu terimin Kırgızcaya çevrilmeden olduğu gibi kullanıldığına dikkat çekti.

Kırgızistan'da devlet işlerini elektronik ortamda düzenlemenin çok konuşulmasına karşın gerçekleştirilemediğini anımsatan İşenalieva, Şubat 2012'de yazışmaların elektronik ortama geçirilmesi konusunda ihale düzenlediğini ve bununla ilgili çalışmaların sürdürüldüğünü bildirdi.

- Kırgızistan'da hangi dil daha yaygın kullanılır? Genel olarak Kırgızistan'da kaç dil konuşulur?

- Kırgızistan'da devlet dili makamında olan dil Kırgızcadır. Bu makam, 23 Eylül 1983 tarihinde o dönemin parlamentosu tarafından "Kırgız Cumhuriyetinin Devlet Dili Hakkında" başlıklı kanunu çerçevesinde verildi. O tarihten bu yana 23 yıl gibi uzun bir zaman geçmesine rağmen günümüzde Kırgızca bir devlet dili olarak hak ettiği değere kavuşamadı. Bir zamanlar aynı çatı altında yaşamış diğer komşu ülkeler bu konuda bizden daha öndeler. Onlar, devlet dili konusuyla ilgili birçok meselelerini artık çözmüş durumdalar. Bizde ise Kırgızistan'ın Anayasasında da belirtildiği gibi Rusça resmi dil olarak kullanılmaya devam ediyor. Özellikle Başkent Bışkek'te ve onun bulunduğu Çüy bölgesinde, bütün yazışmalar resmi dilde yürütülüyor

ve bölge halkı da bu dili tercih ediyor. Ayrıca karşılama, okul etkinlikleri gibi her türlü kültürel ve resmî faaliyetler de Rus dilinde gerçekleştiriliyor. Biz bunu, çok uluslu ülke olmamızdan kaynaklanmış bir durum olarak açıklıyoruz. Ancak yukarıda da belirttiğimiz gibi devlet dilinin Kırgızca olması ve ülke nüfuzunun yüzde 78'inin de Kırgız kimliğini taşımasına rağmen Kırgızcaya hak ettiği değer verilmiyor ve Rusçanın etkisi daha fazla oluyor.

Fakat genellikle kırsal bölgelerde, özellikle hep Kırgızların oturduğu Narın, Talas bölgelerinde bütün yazışmalar, evrak işlemleri ve tüm kültürel ve resmî faaliyetler Kırgız dilinde gerçekleştiriliyor. Öte yandan genellikle genç nesil, günümüzde daha çok İngilizce öğrenme çabasına girmiş durumda. Bu konuda Kırgız Cumhuriyeti'nin Eğitim Bakanlığı da çok dilli eğitim sistemine önem vererek bu yönde geliştirilen çeşitli projeleri destekliyor. Genç nesillerin henüz okuldayken Kırgızca, Rusça ve İngilizce öğrenmelerini

sağlamak için gerekli koşulları yaratma gayreti içerisindeyiz. Ayrıca kamu hizmetinde görev almak isteyenler arasında da İngilizce bilenlere öncülük tanınıyor. Anne babalar da (hangi milletten olursa olsun) çocuklarının ulusal dili öğrenmektense İngilizceyi öğrenmesinin daha yararlı olacağı düşüncesiyle hareket edip çocuklarını İngilizce kurslarına gönderiyorlar.

- Edebiyat, sanat ve bilim alanında daha yaygın olarak hangi dil kullanılır?

- Bu alanlarda kullanılan dillerin oranı eşit değil. Tabii ki, Kırgız edebiyatı, Kırgızca yazılıyor ve ulusal dilin gelişimine önemli katkı sağlıyor. Ancak dünya edebiyatı hakkında konuşursak Kırgız aydınları, dünya edebiyatını okuyup takip ediyor, Rusçaya borçlu olduklarını açıkça dile getiriyorlar. Gerçekten de 20. yüzyıla kadarki dönemlere ait dünya edebiyatının pek çoğu çeviriciler tarafından Kırgızcaya çevrilip ortaokul, lise ve üniversitelerde okutularak okuyuculara ulaştı. Bu dönemden sonraki dünya edebiyatındaki gelişmeleri ve yeni eserleri, Kırgız okuyucuları Rusça vasıtasıyla doğrudan takip ediyorlar. Günümüzde kamuoyunda çok tartışılan önemli bir konu da, Kırgızcanın bir bilim dili olabileceği ya da olamayacağı sorunudur.

Evet, bu güne kadar çoğunluk bilimsel çalışmalar Rusça yazıldı. Ancak günümüzde bu çalışmaların bir kısmı Kırgızcaya çevriliyor ve artık örneğin, ziraat, tıp, biyoloji, tarih vb. alanlarında çoğu bilimsel çalışmalar Kırgızca yazılıyor. Bu bizim için sevindirici durum. Sanat alanına gelince Kırgızistan, bu alanda tam bir demokratik görüntü sergileyen ülke konumunda diyebiliriz. Herkes istediği müziği dinler, istediği tiyatroya gidebilir. Bu alanda Rusçanın yanı sıra Kırgızca da yaygın kullanılıyor. Kırgızistan'da 80'den fazla milletin temsilcileri varsa her millet kendi örf ve adetleri, dili, tarihi ve kültürünü geliştirmede özgürdür. Kimse müdahale etmez.

-Kırgızistan'da ulusal dili geliştirmekte hükümlü olan kurum var mı?

- 1989'da devlet dili kanunu yürürlüğe girmesine rağmen istenilen şekilde gelişmemesi, devlet dilinin işlevselliğinin artırılması konusunda birçok sorunun çözülmemesi nedeniyle 20 Ocak, 1998'de Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Dili Millî Komitesi kuruldu. Komitenin Cumhurbaşkanı tarafından seçilen 23 danışma kurul üyesi ve yürütme heyeti bulunuyor. 2000'de "Kırgız Cumhuriyeti Devlet Dili hakkında" kanununun gerçekleştirilmesi ve ulusal dilin her alanda geliştirilmesini

sağlamak amacıyla Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Dili Millî Komitesi tarafından “Devlet dilini 2000-2010 yılları arasında geliştirmenin 10 yıllık programı” kabul edildi. Bu süre içerisinde devlet dilinin hukukî boyutunu sağlamlaştırma, yazışma ve evrak işlemlerinin devlet dilinde yapılmasını sağlama, devlet memurlarının Kırgızcaya ağırlık vermeleri için gerekli koşulları oluşturma, ilan ve duyuruları, terimleri Kırgızcalastırma, devlet dilinin yeterli seviyede öğretilmesi için öğretim yöntemiyle ilgili gerekli gereçleri temin etme, edebî eserleri yayımlama konusunda önemli adımlar atıldı. Günümüzde milli komite, 28 Aralık 2004 tarihinde Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti tarafından kabul edilen “Devlet dilini geliştirmek için düzenleme ve maddi-teknik koşulları sağlama işlemleri” adlı 958-sayılı kanunun ve “Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Dili Millî Komitesi Hakkında” hükmün çerçevesinde faaliyet gösteriyor. İki bölümden oluşan ve 14 çalışanı bulunan bu komite, ülkedeki dil politikaları düzenleyen tek devlet kurumudur. Bugüne kadar bu kurumun faaliyetine altı kez son verildi ve kurum altı kez tekrar oluşturuldu. Her ne kadar devlet tarafından maddi açıdan yeterli destek sağlanamazsa da hangi alanda olursa olsun milli komite, devlet dilinin kullanım alanını yaygınlaştırmak, geliştirmek adına pek çok başarıya imza attı. Bu yönde pek çok seminer, konferans, bilimsel etkinlik, sınav gerçekleştirildi. Ayrıca devlet memurları ve Kırgızca’yı yeterli düzeyde öğrenmek isteyen herkes için Okutma-Bilgilendirme Merkezi vasıtasıyla kurslar da düzenleniyor. Ulusal dilin gelişmesinde katkıda bulunan kimi insanlara, 2006’da kabul görülen “Kırgız dili” madalyası, “Başarı belgesi”, diploma gibi ödüller verildi. Devlet Dili Millî Komitesinin Başkanı Riskeldi Mombekov, ulusal dili geliştirme sürecinin en geç ana okuldan başlatılması gerektiğine inanıyor ve çalışmalarında daha çok buna ağırlık veriyor. Dolayısıyla günümüzde daha çok çocuklara yönelik kitaplar, çizgi filmler hazırlanıyor.

- Teknolojik ilerlemeyle kürselleşmenin birbirini tetiklemesiyle yabancı dillerdeki pek çok terim, günlük konuşma dilimize girmektedir. İnternet, inovasyon (yenileşim), sosyal medya, governance (yönetişim) vb. bu tür terimleri Kırgızcaya çevirebiliyor musunuz?

- Kırgızistan, Sovyetlerin içerisinde sosyalist bir ülke olarak kurulmasından itibaren Rusça terimleri Kırgızcaya çevirme konusu gündeme gelmişti. O dönemdeki tanınan bilim adamlarından B. Danyarov, matematik terimlerin Kırgızca-Rusça sözlüğünü hazırladı ve bunun sonucu olarak 1925-26 yıllarında “Aritmetik ile İlgili Sorunların Yığını”, “Geometrinin Başlangıç Kursu” adlı kitaplar yayımlandı. Böylece terimleri Kırgızcalastırma konusunda ilk adımı matematik alanında atıldı. Ayrıca 1926’da Kırgız Özerk Bölgesinin Başkanı fermanıyla Bilim Kurulu içerisinde Terminoloji Komitesi kuruldu. Bu komite terimleri Kırgızcalastırmanın birçok ilkelerini hazırladı. Bu ilkeler esas alınarak bağımsızlığın ilk yıllarında daha önce Rusça yazılmış belgelerin tamamı Kırgızcaya çevrilmeye başlandı. Kırgız Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanlığında, Kırgız Cumhuriyeti Başbakanlığında, Yüce Kurulu’nda çeviri bölümleri açıldı. Ancak bu bölümler bir merkeze bağlı olmaması ve tecrübesizlikten kaynaklanan bazı sorunların ortaya çıkmasına da sebep oldu. Örneğin, zayafka “dilekçe” denilen bir terimin Kırgızcada “arız”, “bildirme”, “ötünme”, “tapşırık” gibi birden fazla varyantı ortaya çıktı. İşte bunun gibi karışıklığa son verme konusunda Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Dili Millî Komitesi üzerine düşeni fazlasıyla yerine getiriyor. Komite tarafından her yıl üzerinde tartışılarak kabul edilen ve diğer devlet kurumlarına sunulan terimler 2010’da ayrı bir kitap halinde yayımlandı. Son zamanlarda dediğiniz gibi Kırgızcanın söz varlığına Rusçadan ve onun vasıtasıyla diğer yabancı dillerden pek çok terim girdi. Daha yeni duyduğun bir terim birkaç gün

sonra arkaik bir kelimeye dönüşmekte olan günümüz şartlarında gerçekten de terimleri Kırgızcalastırma süreci ağır işliyor. Sizin belirttiğiniz İnternet, inovasyon gibi çoğu terimler Kırgızcaya çevrilmeden olduğu gibi kullanılıyor.

- Kırgızistan’da yürüyen e-devlet projeleri var mı? Devletteki iş süreçlerinin elektronik ortama geçirilmesiyle ilgili çalışmalar yapılıyor mu?

- Kırgızistan’da devlet işlerini elektronik ortamda düzenleme ile ilgili günümüzde çok konuşulsa da henüz gerçekleştirilmiş değil. Bu da devlet kurumlarının ve çalışanların buna henüz hazır olmamasından kaynaklanıyor.

Ayrıca bu işi düzenleyen bir kurumun olmayışı da buna sebep oluyor. Dolayısıyla hükümet 9 Şubat 2012 tarihinde yazışmaların elektronik ortama geçirilmesi konusunda ihale düzenledi ve bununla ilgili çalışmalar hükümetin bilgilendirme bölümü tarafından sürdürülüyor.

Bugüne kadar devletin bazı kurumları kendi çapında bu işe el atmış iseler de henüz bir sonuca ulaşamadılar.

- Çok teşekkürler.

Türkiye'nin miraslarına sanal tur

3DLocationEarth.com, Türkiye'nin 500'e yakın önemli tarihi ve kültürel mirasını, 3 boyutlu olarak sanal ortamda uluslararası beğeniye sundu.

Google Earth'e bina ekleme uzmanı 3DLocationEarth.com, farklı bir sosyal sorumluluk projesine imza attı. Tamamen bir Türk girişimi olan 3DLocationEarth.com, Türkiye'nin önemli tarihi ve kültürel eserlerini sanal ortama taşıdı. 3DLocationEarth.com, söz konusu sosyal sorumluluk projesiyle, başta her yıl milyonlara turisti ağırlayan İstanbul olmak üzere Ankara, Bursa, İzmir, Antalya, Konya ve Mersin gibi illerdeki önemli tarihi ve kültürel eserleri, 3 boyutlu modelleyerek Google Earth üzerinden tüm dünyanın sanal ziyaretine açtı.

Proje ile Topkapı Sarayı, Sultanahmet Camisi, Sultanahmet Medyanı, Ayasofya, Mısır Çarşısı, Yedikule Zindanları, Rumeli Hisarı, Çırağan ve Dolmabahçe sarayları, Ankara ve Bodrum kaleleri, Efes Antik Tiyatrosu, Artemis Tapınağı, Meryem Ana Kilisesi, Aspendos, Side Antik Tiyatro, Antik Roma Yolu, Mevlana Türbe ve Müzesi gibi Türkiye ile özdeşleşen 500'e yakın tarihi ve kültürel eser, 3 boyutlu olarak sunuldu.

Sadece İstanbul'da binlerce eser olduğuna dikkat çeken 3DLocationEarth.com Genel Müdürü Aybars Görpe, hedeflerinin Edirne'den Kars'a kadar Türkiye'nin her köşesindeki bütün tarihi zenginlikleri 3 boyuta taşımak ve Google Earth üzerinden sergilemek olduğunu belirtti.

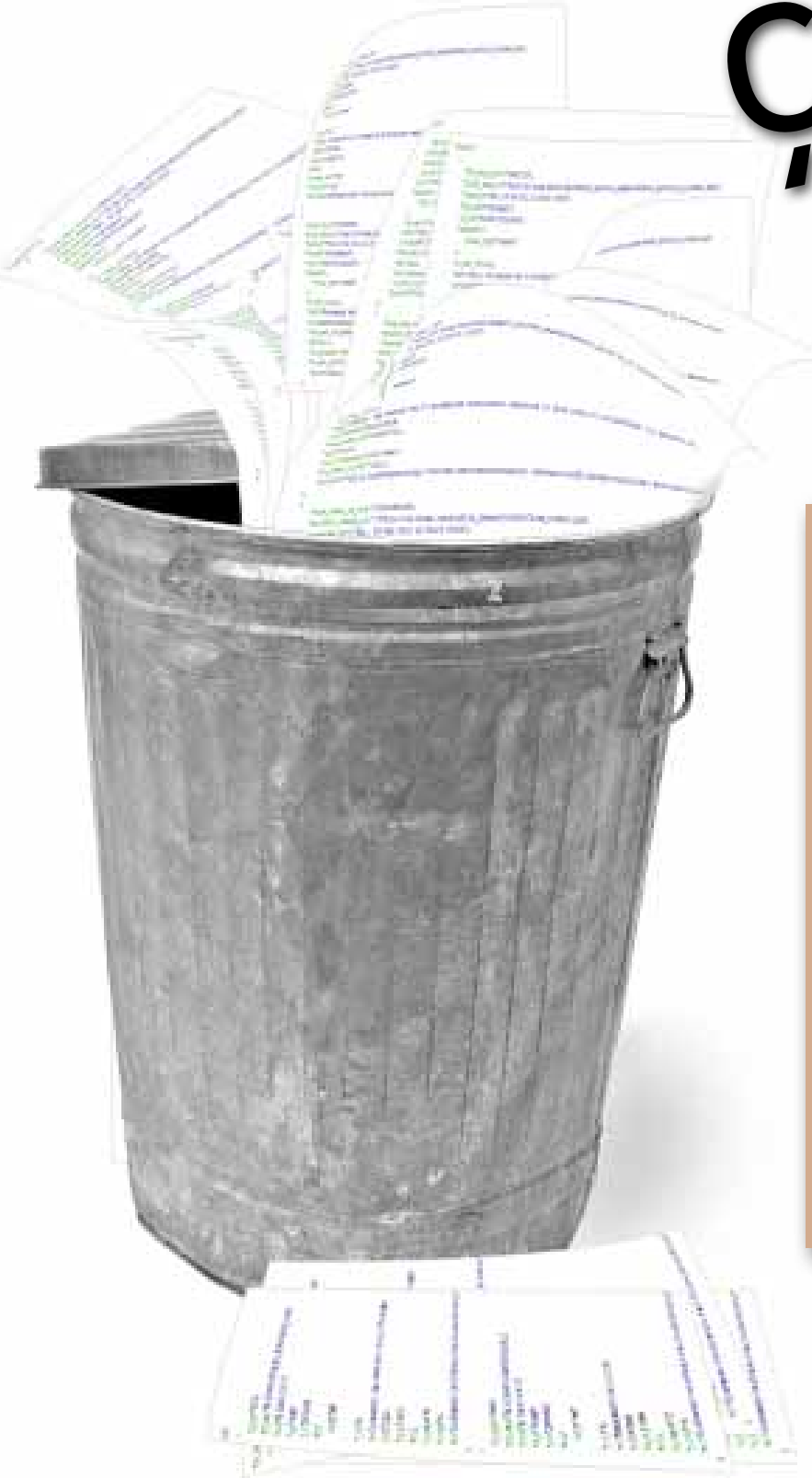
2008'de kurulan 3DVisualEarth 3 Boyutlu İnternet Teknolojileri Bilişim San. ve Tic. Ltd. Şti., çok sayıda 3D (3 boyutlu) binayı Google Earth üzerine konumlandırdı. Yüze yakın farklı sektörden 35 bini aşkın mekânı Google Earth üzerinden 3 boyutlu sergileyen bu anlamda oldukça geniş dataya sahip İnternet portalı oldu.

Projeyle sanal ziyarete açılan mekânlar

Yenikapı Hamamı Antalya
Üçkapılar Antalya
Musellim Camii Antalya
Muratpaşa Camii Antalya
Liman Restaurant Kaleiçi Antalya
Karamolla Mescid Antalya
Karakaş Camii Antalya
Hükümet Konağı Antalya
Hamam Çarşısı Kaleiçi Antalya
Devlet Güzel Sanatlar Müzesi Antalya
Amfi Tiyatro Kaleiçi Antalya
Simit Sarayı Hamamönü Ankara
Kebabı Hayat Ankara
Karadeniz Pide Salonu Ankara
Kamil Paşa Konağı Ankara
Kabakçı Konağı Ankara
Hasret Kitap Evi Ankara
Hamamönü Saat Kulesi Ankara
Hamamönü Gıda Pazarı Ankara
Ganita Restaurant Ankara

Yazılım projelerinin yarısı çöpe

Agile Turkey'in yaptığı araştırmaya göre, bilişim alanındaki yazılım projelerinin yarısı başarısız!

İş dünyasında yazılım projelerindeki verimliliği artırmak, takım ruhunu güçlendirmek ve hiyerarşiyi yıkmak için geliştirilen Agile yaklaşımını Türkiye'de yaymak için kurulan Agile Turkey Derneği, web sitesi üzerinden Türkiye'deki bilişim alanındaki yazılım projelerinin başarısını ölçmek adına alanında ilke imza atarak bir araştırma yaptı. Üç ayda tamamlanan araştırma, özellikle bankacılık ve telekomünikasyon sektörlerinde yer alan 50 farklı şirketten, ağırlıklı olarak yazılım alanında görevli, 400'ün üzerinde profesyonelin katılımıyla gerçekleşti. AgileTurkey.org üzerinden yapılan araştırma sonucunda yazılım projelerinin yarısının başarısız olduğu belirlendi.

Alanında bir ilk olma özelliği taşıyan bu ankete göre; Türkiye'deki yazılım projelerinin yarısı, yüzde 50'nin altında bir başarı oranına sahip. Proje başarı oranları yüzde 70'in üzerinde olan şirketler, Agile Yaklaşımları kullanıyor ve Türkiye'deki şirketlerin yüzde 64'ü, yakın bir gelecekte yazılım projelerinde Agile Yaklaşımları kullanmayı planlıyor.

Agile Turkey Dernek Başkanı Mehmet Yitmen, gerçekleştirdikleri anket çalışmasına ilişkin şunları söyledi:

"Agile Yaklaşımların dünyadaki tahmin edilen yüzde 80'lik kullanım oranıyla kıyaslandığımızda Türkiye olarak önemli bir rakama ulaşılmış durumda. Bu rakam doğrultusunda son yıllarda Türkiye'de de Agile dönüşümün hızlandığını ve hızlanarak devam edeceğini söylemek mümkün. Fakat yine de bu türdeki araştırmalar bize gösteriyor ki, yazılım projelerinde harcanan emek, ayrılan bütçe, yapılan masrafların yarısı çöpe gidiyor. Dernek olarak gelin bu israfı durduralım diyoruz. Bunun yöntemi için, dünya çapında başarısı kanıtlanmış ve gittikçe yaygınlaşan Agile Yaklaşımlarını öneriyoruz."

Yitmen'in sektöre dair öngörülerini de şöyle: "Yazılım projelerinde değer üretmeye yönelik ciddi bir yöneliş olduğu görülüyor. Bu doğrultuda sektörde, zaman ve bütçe yerine üretilen fonksiyonellik ve kalitenin öncelikli başarı kriteri olduğu benimseniyor. Bu yönelime paralel olarak, proje başında detaylı analiz ve zaman planı yapmak, bunlara uymaya çalışmak, zaman planına uyabilmek için kaliteden ödün vermek gibi stratejiler değer kaybediyor. Bunun yerini, müşteriye sürece dahil etme, yüksek kaliteyi koruma ve değişime hızlı adapte olabilmek yönünde stratejilerin geliştirileceği görülüyor." Türkçe'de "çevik" anlamına gelen "Agile", bir yazılım proje geliştirme felsefesi, takım oyunu, kaynakların doğru önceliklendirilmesi, müşterilerin proje sürecine aktif bir şekilde dahil edilmesi ve değişimin sürecin bir parçası olarak kabul edilmesini önde tutan bir yaklaşım. Agile yaklaşımı içerisinde birçok yazılım geliştirme metodolojisi ve teknik bulunuyor. Dünyada en yaygın kullanılan yazılımın ise Scrum olduğu söyleniyor. Google, Yahoo, Microsoft, IBM gibi markalar, 2000'li yıllardan itibaren Agile yaklaşımlarını uygulamaya başladılar. Türkiye'de yazılım kalite ve üretkenliğinin artırılması amacıyla faaliyetlerde bulunan Agile Turkey Derneği, yazılım masraflarını doğru yönetip pazarda kazanç sağlamak isteyen şirketleri bilgilendiriyor. Yetkililer, en çok telekom ve finans sektörlerinin yazılım projelerinde Agile'in tercih edildiğini bildiriyor.

Türkiye Zeka Vakfı koordinatörü ve yayın editörü Nihal Sandıkçı'nın, farklı alanlarda Türkiye'nin önde gelen düşün insanlarıyla yaptığı akıllı, bilgili ve zeki sohbetleri bu kitapta toplandı.

"Onların düşünme biçimleri ve bu süreçte etkilendikleri her şeyin merak edilmeye ve bilinmeye değer olduğunu düşünüyoruz."

Nihal Sandıkçı

Ali Nesin
Asaf Savaş Akat
Defne Koz
Fazıl Say
Ferhunde Öktem
Hıncal Uluç
İrfan Sayar
Mikdat Kadioğlu
Rıdvan Dilmen
Sevil Atasoy
Sirel Karakaş
Sunay Akın
Tosun Terzioğlu
...

Türkçe
200 s. Enzo 14 x 21 cm
Ankara, 2011, 1. Basım
ISBN: 978 - 605 - 87381 - 0 - 2
Fiyatı: 13 TL.

İlgi alanları birbirinden farklı ancak üretim süreçleri itibarıyla bir akılcı, bilimsel ve sanatsal düşünce ortaklığında olan, ülkemizin sahip olduğu önemli isimlerin "akıl, zeka, yaratıcılık, bilgi ve bilim" gibi kavramlar üzerine düşünceleri bu kitapta toplandı.

Türkiye Zeka Vakfı koordinatörü ve yayın editörü Nihal Sandıkçı, entelektüel kapasitelerinin genişliğiyle bilinen bu insanların özellikle üretme ve düşünme süreçleriyle ilgilendi.

Prof.Dr.Ali Nesin, Prof.Dr.Asaf Savaş Akat, Defne Koz, Fazıl Say, Prof.Dr.Ferhunde Öktem, Hıncal Uluç, İrfan Sayar, Prof. Dr.Mikdat Kadioğlu, Rıdvan Dilmen, Prof. Dr.Sevil Atasoy, Prof.Dr.Sirel Karakaş, Sunay Akın ve Prof.Dr.Tosun Terzioğlu'yla yapılan söyleşiler "Akıl, Bilgi ve Zeka üzerine konuşmalar" adıyla Türkiye Zeka Vakfı yayınlarından çıktı.

Kitap, her yaştan ve her kesimden okuyucuya ilham kaynağı olabilecek bir biyografiler seçkisi özelliği taşıyor.

"Bana göre; çözemediği bir problem üzerine bir yıl boyunca uğraşan bir genç, sonunda problemi çözemesi de, tüm derslerinden tam not almış bir öğrenciden daha başarılıdır." **Ali Nesin**

"Korkmak en kötü motivasyondur. Bir şeyden korktuğunuz zaman onu öğrenemezsiniz (...) Bütün dünyada böyle bu, fazla matematik öğretme hırsı... ve herkese aynı matematiği öğretmeye çalışıyoruz. Herkesi bir seviyeye getirmek istiyoruz..." **Tosun Terzioğlu**

"Çocuk cesareti, naif bir cesarettir. Çünkü ileriki yaşlarda onu bulamıyorsun, çok kendiliğinden, çocukluktan gelen, engellenmemesi gereken bir özgürlük o ve onu orada sağlarsan, hayat boyu bozulmayan bir etki bırakıyor." **Fazıl Say**

"Hedefi doğru seçmek, bence başarıya giden en önemli basamaklardan bir tanesi..." **Nasuh Mahruki**

"Şans son derece önemlidir. Şans dediğimiz olay esasında bilinmeyen karşısında alınan doğru kararlardır." **Asaf Savaş Akat**

"Önemli olan nedir? Senin ne konuştuğun değil, karşındakinin bu konuşmadan ne anladığıdır." **Hıncal Uluç**

"Dünya artık milyarlarca insanın zekâ ve hırsını taşımakta zorlanıyor." **Mikdat Kadioğlu**

"Yetenek, başarı için sadece çıkış noktasıdır. O yetenek üzerine çalışın." **Rıdvan Dilmen**

"...Sıradan, basit güvenlik işlerini yapanların, çok zeki ve çok yaratıcı olmayışı da tercih ediliyor olabilir, kaotik durumlar oluşmaması için. Bana göre daha yüksek IQ'su olanların zarardan çok, fayda sağlayacağı açıktır." **Sevil Atasoy**

"...Maalesef, bilgi toplumu olmadık. Bu toplumun belleği, hafızası yok... Çünkü müzelerimiz yok... Demokrasi kültürü müzelerden gelişir. Ötekini, farklı olanı algılamak, anlamak müzelerden başlar. Bir an önce müzeler çoğaltılmalı ve okuyan bir toplum olmalıyız." **Sunay Akın**

“Bilişim Kısaadları Sözlüğü”nü yayımlayan Başar Titiz: Teknoloji dilini yerelleştirmede geç kalındı

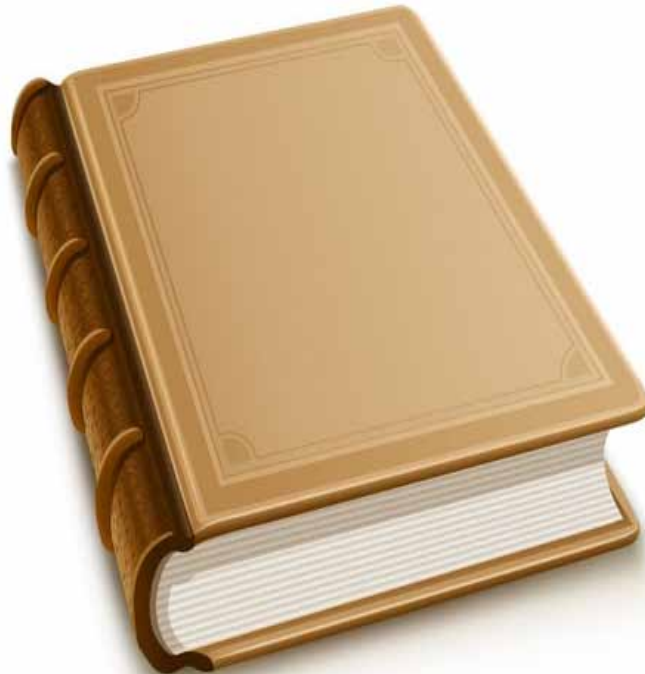
Bir dönem bilişim ve telekomünikasyon alanındaki kısaltmalar konusunda çalışma yapıp Bilişim Kısaadları Sözlüğü’nü yayınlayan Başar Titiz ile bir söyleşi gerçekleştirdik. Başar Titiz, eski milletvekili, Kültür ve Turizm Bakanı, İstihdam, Bilim ve Teknolojiden sorumlu Devlet Bakanı Tınaz Titiz’in oğlu. 2001’den bu yana IBM Global Services İş ve Teknoloji Hizmetleri şirketinde çalışan Başar Titiz, bilişim alanından başka amatör gökbilim ile de ilgileniyor.

1994’te kısaadları ve anlamlarını bulabilmek için, kütüphanelerdeki dergi ve kitaplar ile, o yıllarda yaygınlaşmaya başlayan WWW kaynaklarından yararlanan Titiz, kısaadların açılımlarından başka Türkçe’deki karşılıklarını da içeren ikinci bir çalışma da yapmış ama onu yayınlamamış. Kısaadların sürekli artmasının eksiksiz bir liste yapılmasını zorlaştırdığına dikkat çeken Titiz, bu çalışmaların yararlarının umulandan az olabileceğinin altını çizdi. Titiz, bu konuda bir şeyler yapılacaksa, sorumluluğun öncelikle gönüllülerde olması gerektiğini vurguladı.

“Teknolojiyi getiren ve yayılması için çaba sarf eden insanların, bu teknolojinin dilini yerelleştirmek bir yana korumaya çalışmalarını görmek utandırıcı” diyen Titiz, bu konuda asla ödün vermeyen bir yerelleştirme politikası oluşturup uygulamakta da geç kalınmış olabileceğine işaret etti. Bilişim teknolojilerinin, diğer teknolojilerde olduğu gibi kötüye kullanımının söz konusu olabileceğine değinen Titiz, bilişim teknolojilerine karşı koyacak bir gücün kolay olmadığını, kişi veya kuruluşların bir duyarlılık geliştirmedikleri sürece, bu tehlikenin daha da artacağı uyarısında bulundu.

“Teknolojiyi getiren ve yayılması için çaba sarf eden insanların, bu teknolojinin dilini yerelleştirmek bir yana, korumaya çalışmalarını görmek utandırıcı” diyen Titiz, bu konuda asla ödün vermeyen bir yerelleştirme politikası oluşturup uygulamakta da geç kalınmış olabileceğine işaret etti.

Aslıhan Bozkurt

-Bir dönem bilişim ve telekomünikasyon alanındaki kısaltmalar konusunda çalışma yaptığınız doğru mu?

-Evet, 1995 yılında “Bilişim Kısaadları Sözlüğü” adında yayınlanan bir çalışma (ISBN 975-7982-024) yaptım.

-Bu çalışmayı hangi gereksinim nedeniyle başlattınız?

-Bilişim alanındaki kısaadların (acronym) açık anlamları ilgimi çekiyordu. Bunların sayılarının giderek artması ve gündelik dil içine girmeye başlaması, bu alanda özel bir sözlük oluşturmanın yararlı olacağını düşünmeme neden oldu.

-Bilişim ve telekomünikasyon alanındaki kısaltmalar çalışmasına ne zaman başladınız, bu kapsamda nasıl bir çalışma yaptınız? Projenizi tamamlayabildiniz mi? Son durumu hakkında bilgi verir misiniz?

-1994 yılında, kısaadları ve anlamlarını bulabilmek için kütüphanelerdeki dergi ve kitaplar ile, o yıllarda yaygınlaşmaya başlayan WWW kaynaklarından yararlanmaya başladım. Daha sonra kısaadların İngilizce açılımlarından başka Türkçe’deki karşılıklarını da içeren ikinci bir çalışma yaptım ama bu çalışmayı yayınlamadım. Bunun başlıca sebebi, terimlerin Türkçeleştirilmesinin ayrı bir uzmanlık, öncelikleri birbirinden farklı çok sayıda kesimin katılımı ve uzlaşmasını gerektiren bir çaba olduğunu anlamam oldu. Bu amaçla Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) terim kolu çalışmalarına da katıldım.

-Çalışmanız sırasında ne gibi sıkıntı ve engellerle karşılaştınız?

-Kısaadların sayısının sürekli artması, bunların eksiksiz bir listesinin yapılması karşısındaki başlıca engeldi. Ayrıca bilişim terimlerinden farklı olarak, kısaadlar kuralların daha az geçerli olduğu bir alana ait. Bir şeyin kısaad olarak yaygınlaşıp kabul görmesi, yeni sözcüklerden çok farklı değil ama bir bakış açısıyla da kısaadların kullanımının getirdiği yararlar yanında dili bozucu ve iletişimi zaman zaman zorlaştıran bir etkisi var. Bugün olsa, zamanımı bilişim konusunda Türkçe bir terimler sözlüğü ya da bir elkitabı hazırlamak için kullanmayı düşünürdüm.

-Türkçe'nin, dünyanın en köklü ve en zengin dillerinden biri olduğu vurgulanıyor. Bilim, teknoloji, evrensel sanat ve felsefe üretmediğimiz için son yüzyılda söz varlığı, kelime, deyim, atasözü ve terim zenginliği bakımından Türkçe'nin durumuna ilişkin görüşlerinizi alabilir miyiz? Dilin bireysel ve toplumsal işlevi üzerinde neler söylemek istersiniz?

-Türkçe'yi diğer dillerle karşılaştırmalı değerlendirmek, oldukça zor. Bir insanın ana diline karşı tarafsız olması bence olanaksız. Kendimizi en iyi ve doğru ifade edebildiğimiz dil, anadilimiz. Diğer dillerin Türkçe ile karşılaştırıldığında güçlü ve zayıf yanları elbette bulunabilir. Bir görüşe göre, her kültürdeki dil ya da müzik gibi öğeler, gündelik yaşamı devam ettirmek için gereken çabalarımızda oluşan dış hareketlerle, bunların üzerinde ve ötesinde, fiziksel olmayan iç hareketlerin etkileşiminin bir göstergesidir. Dilimiz, son 30 yıldır nasıl değişiyor sorusunu yanıtlamaya çalıştığımızda, bu etkileşim ya da denge hakkında da bir yargıya varabiliriz.

Benim görüşüm, dilimiz Türkçe'nin şu anda oldukça ağır biçimde hastalanmış olduğu şeklinde. Bu hastalık nasıl tedavi edilir ya da edilebilir mi emin değilim ama ilk söylenmesi gerek şey hastalığın dilde değil çok daha gerideki bir yerlerde olduğu. Hastalığımızı anlayıp

tedavi etmek mümkün olduğunda Türkçe de canlanmaya başlayacaktır.

- Bilgisayar terimlerinin Türkçeleştirilmesi ve bilgisayarda Türkçenin yanlışsız kullanılması konusunda kimler/ hangi kurumlar ne gibi çalışmalar yürütmeli? Bu konudaki mevcut durum hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

-Amacı sadece bu olan çalışmaların faydaları, yukarıda öne sürdüğüm gerekçelerle umulandan az olabilir. Ama yine de bu konuda

bir şeyler yapılacaksa, bu işin sorumlusu da öncelikli olarak gönüllüler olmalı. Bu konudaki çabaların maddi bir karşılık beklemeden kişilerce yapılması önemli. Teknolojiyi getiren ve yayılması için çaba sarf eden insanların, bu teknolojinin dilini yerelleştirmek bir yana korumaya çalışmalarını görmek utandırıcı. Bilgisizliğin ya da kendi dilinde olmayan şeylerin tedirgin ediciliğinden umulan nasıl bir ekonomik fayda var bunu söylemek kolay değil ama buna benzer bir durum olduğu da görünüyor. Bu konuda asla ödün vermeyen bir yerelleştirme politikası oluşturup uygulamakta geç kalınmış olabilir. Değer yargılarımız yanlış oluştuktan sonra, normal olmayan

veya akıl dışı olandan şikâyet etmek için artık çok geç. Yine de şu gerçeği tekrarlayabiliriz: “Ağır derecede hasta bir topluma uyum sağlayabilmek, bir sağlık işareti sayılmaz.”

-Bilişim sektörüne “Türkçe bilişim ve telekomünikasyon alanındaki kısaltmalar konusunda” vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

-Şunları söylemek isterim: Ülkemiz, bilişim alanındaki gelişmelerden bugüne kadar büyük yararlar sağladı. Bunun karşılığını da fazlasıyla ödedi.

Diğer taraftan bilişim teknolojilerinin, diğer teknolojilerde olduğu gibi kötüye kullanımı da her zaman olduğu gibi mümkün. Üstelik buna karşı bir gücü, bilişiminin karşısına koyabilmek hiç de kolay değil. Kişiler veya kuruluşlar kötüye kullanım konusunda bir duyarlılık ve direnç geliştirmedikleri sürece, bu tehlike daha da artacak. Gelecekte, şu anda mevcut olmayan olanakları da kullanarak kimler neler yapabilir, tahmin etmek zor olsa da geleceğin dünyasının yaşamak istemeyeceğimiz bir yer olmaması için hep birlikte dua etmeye ya da çaba göstermeye şimdiden başlayalım :=)

TBD Bilişim Terimleri Karşılıklar Sözlüğü

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), yabancı bilişim terim/sözcüklerine Türkçe karşılık bulma çalışmalarını başlatan ilk sektör sivil toplum örgütü oldu. TBD Terim Kolu, yabancı Bilişim Terim/ Sözcüklerine Türkçe karşılık bulma çalışmalarının ürünü olarak TBD Bilişim Terimleri Karşılıklar Sözlüğü çalışması yürüttü. Mart 1999'dan başlayarak İnternet web sayfasında yayımlanan sözlüğün 2005 yılında güncellenen ve 12.000'den çok karşılık taşıyan yeni türevi; ilgili kaynakların taraması (*) ve Türk bilişim kesiminin bu alanda çalışma yapan uzman bilişimcileri tarafından geliştirilerek hazırlandı. Seçilen karşılıklar, sözlük kurulunun ortak onayı ile oluşturuldu.

Birinci sözlük çalışma grubuna; Dr. Ali Arifoğlu, Doç. Dr. H. Levent Akın, Selçuk Halıcı, Mine Halıcı, N. Kaya Kılan (Başkan), Prof. Dr. Aydın Köksal, Gülsen Kükner, Doç. Dr. Levent Mollamustafaoglu, Doç. Dr. Kemal Oflazer, Emin Özdemir, Kerem Salman, Leyla Şensoy, İ. İlker Tabak, Başar Titiz, Ercan Üç, Tuncer Üney ve Serdar Yakut katkı verdi. İkinci sözlük çalışma grubuna üye ve katkı verip katılanlar ise şu isimlerden oluştu:

Dr. Ali Arifoğlu, Doç. Dr. Atilla Elçi, Ayla Altun, Prof. Dr. Aydın Köksal, Prof. Dr. Bülent Şankur, Dr. Ender Ateşman, Prof. Dr. Ersin Töreci, Hülya Küçükparas, İ. İlker Tabak, N.Kaya Kılan (Terim Kolu Bşk.), Koray Özer, Doç. Dr. Levent Akın, Necdet Kesmez, Doç. Dr. Selçuk Taral, Suat Koyuncu, Prof. Dr. Tuncer Ören, Tuncer Üney ve Dr. Yüksel Tahran.

(*) Terim çalışması temel kaynakları: TBD Terim Sözlüğü, Microsoft Yerelleştirme Sözlüğü, B.Sankur Elektrik - Elektronik Terimler Sözlüğü, Linux Topluluğu Sözlüğü, B.Dayıoğlu-Güvenlik Terimleri Sözlüğü, B.Sankur Açıklamalı Sözlüğü, TDK Bilişim Terimleri Sözlüğü, N.Baykal-Bilgisayar Ağları Kitabı Sözlüğü, Ü.Yarımağan Veri Tabanı Kitabı Sözlüğü- T.Ören Terimler Sözlüğü-, A. Köksal, Bilişim Terimleri TDK ve EMO-TBD Sözlükler, A.Arifoğlu-Yazılım Mühendisliği Kitabı sözlüğü, İnternet Terimleri Sözlüğü.

Türkçe

İngilizce

aca doğru	downline
uçbirim	terminal
uçbirim öykünmesi	terminal emulation
uçdeğer	extreme
ülsem	category
ulusal	national
ulusal dil desteği	national language support
ulusal dil karakter kümesi	national language character set
uyan	alarm
uyan	alert (n)
uyan	attention
uyan	warning
uyan iletisi	warning message
uyan sesi	Warning beep
uyarlamak	adapt
uyarlamak	tailor
uyarmak	alert
uygulama	application
uygulama altyapısı sağlama	application enabling
uygulama istemcisi	application requester
uygulama programı	application program
uygulama sunucusu	application server
uygulama yazılımı	application software
uygulamak	apply
uygun	best fit
uygun maliyetli	cost-effective
uyku durumu	dormant state
uymak	fit
uyumlu	compatible
uyumlu ek (yazılım)	plug-in (software)
uyumluluk	compatibility
uzak	remote
uzaklık	displacement
uzaklık	distance
uzaktan açma	remote power on
uzaktan iş girişi	remote job entry
uzaktan kapama	remote power off
uzantı (dosya adları)	extension
uzatılmış bellek	extended memory
uzatma kablosu	extension cord
uzatmak, genişletmek	extend
uzletişim	telecommunication
uzletişimli toplantı	teleconferencing
uzişlem	teleprocessing
uzişlem ağı	teleprocessing network
uzlaşma	compromise
uzman sistem	expert system
uzun çizgi	em-dash
uzunluk	length

Elektronik beyinden akıllı kaleme (*)

Bilgisayarla 1960'ta, internetle 1993'te tanışan Türkiye'nin bilişim kültürü, üretici olmaktan çok sosyalleşmeye yatkın.

Akdoğan Özkan

Karayolları Genel Müdürlüğü Amerika'dan elektronik beyin almış. Bu beyin bilmem kaç memurun, bilmem kaç ayda yaptığını, birkaç dakikada yapıyormuş...

Yalnız insanın içine bir şüphe düşüyor; biz Allah'ın verdiği beyni kullanamazken Amerika'nın verdiği nasıl kullanacağız bakalım."

Bembeyaz bir kar örtüsüyle çevrili Polatlı-Sivrihisar karayolunda ilerlerken, Çetin Altan'ın Milliyet gazetesinde yaklaşık 50 yıl önce "Tereddüt" başlığı altında yazdığı bu satırlar düşüyor aklıma. Altan'ın, -bugün görece sakin bir görüntü çizen- yolun bana hatırlattığı yorumunu yaptığı 5 Şubat 1961 tarihinde, Türkiye ilk bilgisayarına, o zamanki popüler ismiyle "elektronik beyin"e kavuşalı sadece birkaç ay olmuştu. Ünlü yazarın, teknolojinin toplumsal ve ekonomik hayatı dönüştüreceği vurgusunu yapacağı günlere daha zaman vardı.

Altan gibi pek çok insanın tereddütle yaklaştığı "elektronik beyin" 1960 yılı Eylül

ayının son günü ülkemize gelmiş ve Karayolları Umum Müdürlüğü'ne kurulmuştu. IBM 650 Model I adını taşıyan bu sistem o tarihlerde sadece Türkiye'nin değil, Balkanlar ve Ortadoğu'nun da ilk bilgisayarı olma özelliğini taşıyordu ve karayollarımızdaki çalışmaların modernize edilmesi amacıyla getirilmişti...

... 1960'ta Türkiye'de IBM 650'nin dilinden anlayan ne bir bilgisayar mühendisi ne de bir bilgisayar programcısı bulunuyordu. Çetin Altan'ın tereddütü biraz da bu gerçeklerden güç alıyordu. Dolayısıyla bilgisayarın daha adının bile olmadığı dönemlerde bilişim sektörü Türkiye'de "kendi göbeğini kendi kesecekti." 1954 yılında Karayolları'na giren ve zamanla Elektronik Hesap Makineleri Müdürlüğü Sistem Etüd Şefi olan Güngör Günelçin 1960 yılında ne üniversitelerde ne de başka kurumlarda bu teknolojinin olduğunu söylüyor: "Bütün eğitimi, elemanların yetiştirilmesini, terminolojisini, her şeyini bu sektör, bilgisayarı kullanan şirketi ve pazarlayan şirketi ile kendi başına gerçekleştirdi. Türkiye'nin bilgi teknolojileri politika ve stratejilerini oluşturdu. Bilişim sektörü Türkiye'de kendi göbeğini kendi

kesmek durumunda kalan bir sektör oldu." IBM 650, Karayolları'nda 1978 yılına kadar, 18 yıl boyunca hizmet verdi.

Dünya dışı varlık

1960'lı yıllarda Türkiye'de bilgisayar pek çok insan için, neredeyse "dünya dışı" (extra terrestrial-ET), çok gelişmiş bir "beyin" olarak algılanıyordu. Sistemin işletim konsolu üzerinde yanıp sönen lambalar, '70'lerin ünlü "Uzay Yolu" dizisindeki uzay gemisi Atılgan'ın iletişim subayı Uhura'nın önündeki paneli hatırlatıyor ve bu haliyle arka planda olağanüstü hızlı çalışan bir "beyin" yattığı izlenimini veriyordu. Hal böyle olunca bu tip bir beynin işleyişinden de olsa olsa çok kıymetli "operatörler" anlayabilirdi.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nde 1990'lı yıllarda Bilgi İşlem Merkezi Müdürü olarak görev yapan Çetin Saatçioğlu, Türkiye'nin ilk bilgisayarına gösterilen yoğun ilgiden bir şekilde nasibini alanlar arasında bilgisayar operatörlerinin de olduğunu vurguluyor: "O zaman lise mezunu arkadaşlarımız IBM 650'de operatör olarak çalışıyordu.

Bunlardan bazıları evlerinin kapısına 'doktor', 'mühendis' yazar gibi 'operatör' diye yazı yazmış. Bir gece bunlardan birisinin kapısı çalınmış ve gelenler arkadaşı doktor zannederek 'aman çocuğumuz çok hasta, yardımcı olun operatör bey' diye yardım istemişler."

Elektronik beyne bu tip bir kıymet atfedilince, uzmanı olmayanların bu sistemlerin gelişinden tedirginlik duyması da kaçınılmaz oldu. İlk tepkiler Karayolları personelinin geldi. Bilgisayarın işlerini ellerinden alacağını düşünenler, bordroların yanlış hesaplanabileceğini ileri sürerek dolaylı yoldan tepkilerini göstermişti. Çetin Saatçioğlu o dönem IBM 650'ye gösterilen tepkileri şöyle özetliyor: "Hangi işe el attıysak bir direniş oldu. Yol mühendisliği hesaplarında olsun, birtakım istatistiksel çalışmalarda olsun, muhasebe işlerinde olsun hep bir tedirginlik yaşandı. İnsanlar işlerinin ellerinden gideceği endişesine kapılmışlardı. Ya işlerine son verileceğini ya da tayin edileceklerini zannettiler."

Time'da yılın "makinesi"

Ağustos 1981'de, Apple'dan iki yıl sonra, IBM ilk kişisel bilgisayarını (IBM 5150) geliştirdi. Bu sistem bilgisayar endüstrisinde standart haline geldikten sonra diğer firmalar kendi sistemlerini IBM standartlarıyla uyumlu hale getirerek üzerine "IBM compatible" (IBM uyumlu) etiketi koydular. Intel 8088 işlemci kullanan 64 KB RAM belleğe sahip böyle bir sistemin başına geçenler, günümüzdeki Excel uygulamasının ilkel versiyonu olan Visicalc hesap tablosuyla şirketlerinin hesap işlerini yapabiliyor, EasyWriter 1.0 metin editörüyle yazışmalarını yürütebiliyordu. Ayrıca UCSD Pascal ve Microsoft Basic programlama dilleri kullanılarak şirketin ihtiyaç duyacağı bir takım uygulamalar da yazabiliyorlardı.

İş dünyasında güç yavaş yavaş bilgisayar uzmanlarından, masa başında oturan ve asli işi bilgisayar olmayan firma çalışanlarına geçiyordu. Kişisel bilgisayar, inanılmaz bir verimlilik artışı getiriyordu. Bunun için kullanıcının kendisini biraz eğitmesi yeterliydi. Yoksa bilgisayar artık "çocuk oyuncağı" mı olmak üzeriydi?

1981'in Kasım ayında gazetelere verilen bir IBM PC (5150) ilanında bir çocuk bu gelişmeyi sezmişcesine soruyordu: "Baba, bu akşam IBM PC'yi ben kullanabilir miyim?" İlan, babaları bu soruya olumlu yanıt vermeye çağırıyordu. Bu bir devrimdi! Time dergisi bu yüzden 3 Ocak 1983 tarihli sayısında geleneğini yıktı ve bilgisayarı 1982'de "Yılın Adamı", daha doğrusu "Machine of the Year" (Yılın Makinesi) seçti.

Türkiye'de internet yayılıyor

Kişisel bilgisayarlar 1990'lı yıllarda Türkiye'de büyük bir yaygınlığa kavuştu. 2000 yılında 594 bin PC satılırken, 2005'te bu rakam 1 milyona ulaştı. Apple'ın Mac sistemleri o yıllarda daha çok masa üstü yayıncılık sektörüyle sınırlı görülen bir kullanıma sahip olsa da, temsilciliğini yürüten şirket, Türkçe F-klavyenin Türkiye'ye getirilmesinde, sistem ve uygulama yazılımlarının yerelleştirilerek kullanıcılara ulaştırılmasında öncülük etmişti.

1990'lar kişisel bilgisayarların ofislerden sonra evlere de girdiği yıllar oldu. Ortada daha internet yokken son kullanıcılara yönelik modemler de yaygınlaşmaya başladı. Başlangıçta amaç bu modemleri kullanarak faks çekmekti.

... Nisan 1993'te Türkiye'de İnternet'e bağlı bilgisayar sayısı sadece 194'tü. Kasım 1996'da 13 bin 367'ye, 2000 yılına geldiğinde de 600 bine ulaştı.

Bilgisayar firmalarıyla İnternet Servis Sağlayıcıları'nın (İSS) düzenlediği düşük taksitli "bilgisayar + internet" kampanyaları sayesinde internet kullanıcı sayısı hızla arttı. 21. yüzyılın ilk 10 yıllık diliminin sonunda hanelerin yarıya yakını artık internetle dünyaya bağlanmıştı...

(*) Akdağın Özkan'ın kaleminden, bilgisayarın Türkiye'de geride bıraktığı 50 yılın öyküsünü anlatan bu yazının devamını, National Geographic'in bu ayki sayısında bulabilirsiniz.

15. İnternet Haftası, 9-22 Nisan arasında tüm yurtta...

İlk kez İnternet'e 12 Nisan 1993'te bağlanan Türkiye'de İnternet'in on dokuzuncu yılı, Bilişim STK Platformu'nun organizasyonu, 9-22 Nisan'da gerçekleştirilecek 15. İnternet Haftası kapsamında kutlanacak.

“12 Nisan” tarihi “Türkiye’de İnternet’in doğum günü”. Türkiye, ilk kez İnternet’e 12 Nisan 1993’te bağlandı. Bir başka deyişle İnternet, Türkiye’de on dokuzunu dolduruyor. Bilişim STK Platformu, 9-22 Nisan 2012’de gerçekleştirilecek 15. İnternet Haftası kapsamında yine tüm yurda yayılmış ücretsiz etkinlikler organize etti. 15. İnternet Haftasını, tüm ülkeyi saran bir İnternet şenliği ve İnternet ve bilişim fırtınasına döndürmeyi hedefleyen Bilişim STK Platformu, birey, özel-kamu, STK, üniversiteler ve toplumun tüm kesimlerini tüm ülkede internete verilen öneme yakışır bir şekilde; interneti savunmaya, interneti konuşmaya ve bu doğum gününü kutlamaya çağırdı. İnternet Haftası, toplumda İnternet kültürünü yaymak, İnternet bilincini yaratmak, İnterneti tanıtmak, büyötmek, yeni projeler başlatmak, sorunları ve çözüm yollarını tartışmak, kısaca İnternet’i Türkiye gündemine yerleştirmeyi amaçlıyor. 15. İnternet Haftası’nda, Türkiye İnterneti’nin gündemindeki sorunları tartışmak, özellikle yönetim, yasal düzenlemeler, serbestleşme, İnternet ve telekom sektörünün gelişimi, iş yaşamı, eğitim, kültür ve demokrasi boyutlarını

gündeme getirmek; bireysel güvenlik, İnternet’in güvenli kullanımı, mahremiyet, bilgi güvenliği, sosyal ağlar ve bilgi toplumu kavramlarıyla tüm toplumu tanıştırmak hedef olarak seçildi. Bu yıl özellikle yeni kurulan üniversite ve illerinde etkinlik yapılması istenirken etkinliklerde sosyal ağlar, demokrasi, yasaklar ve ifade özgürlüğü, Fatih Projesi, mahremiyet, bilgi güvenliği, bireysel güvenlik, internetin güvenli kullanımı konularında toplumu bilgilendirmeye önem verilmesi planlanıyor. Ülkemizde İnternet kullanımının yüzde 45 olduğu anımsatılırken KOBİ’ler ve kırsal kesimde, kamu hizmetlerin kullanımındaki ciddi düşüklük, sayısal bölünmenin önlenmesi, Kamu İnternet Erişim Merkezlerin (KİEM) kullanımı gibi uygulamaların tartışılması, çeşitli sektörlerle yönelik Ulusal Politikaları, İnternet ve temsil ettiği teknolojileri Türkiye gündemine yerleştirmeye yönelik çabalara öncelik verilmesi gerektiği vurgulanıyor. Etkinliklerin planlanması ve hayata geçirilmesinde, ilgili herkesten katkı bekleyen Bilişim STK Platformu, 15. İnternet Haftası’nda altını çiziceği konuları şöyle sıraladı:

“ - Kendi okulunu İnternet’le bütünleştir!
Ülkemizin gündeminde Fatih Projesi var.

İnternet'i etkin kullanan, etik ve estetik kültürü gelişmiş, bilgi güvenliği ve mahremiyet kavramlarını içselleştirmiş gençlik yetiştirmeliyiz. Özellikle devlet okullarını kurumsal kimliği ile İnternet'te olmasını ve eğitimin İnternet'le harmanlanmasına çok önem veriyoruz. Okulun kendi webi öğretmen ve öğrencilerin e-posta adresleri olması, kişisel weblerinin olmasını çok önemsiyoruz. İnternet'in, eğitim sistemin organik bir parçası olmasını hedeflemeliyiz. Artık, internet'e yüksek kapasite ile bağlı olmayan okul kalmamalı! İnternet'in eğitim sistemin bir parçası olması; öğrencilerin bilgi ve bilişim okur-yazarı olması; İnternet üzerinden okul gazetesi çıkarması, wiki ve bloglarla birlikte üretme deneyimi kazanması; dünya üzerindeki ekranları ile temasta olması önemlidir. Öğrencilerimizin Vikipedi'ye katkıda bulunmasını teşvik edelim.

- Bir halk kütüphanesini İnternet'e bağla! Bugün kütüphane ve İnternet enformasyon kaynaklarına erişim anlamında bütünleşmiştir. Bilgisayarı olmayan vatandaşlara ucuz internet erişimi sağlamakta kütüphaneler önemli görev üstlenebilirler. Kütüphanelerin, bilgi arayan insanlara yol göstermesi de onların ana görevlerinden biridir. Kütüphanelerin e-kitaplara sahip olması, en azından öncü kütüphanelerde e-kitapları deneysel olarak ödünç vermeye başlamasını önermek isteriz.

- Belediyeler bünyesinde halka açık İnternet evlerinin açılması. Burada ucuz İnternet erişiminin yanında, belediyenin hizmetlerini İnternet üzerinden sunması, kendini tanıtmayı, İnternet'i bir hesap verme, saydamlık ve geri besleme mekanizması olarak kullanması önemlidir. Belediyelerin projelerini tüm detayları ile webte yayınlaması, meclis gündemi ve tutanaklarını, webcast ve podcast ile canlı ve sürekli yayınlaması, web 2.0 araçları ile vatandaşla etkileşim içinde olması önemlidir. Belediye kararlarını, vatandaş öneri ve şikâyetlerini, sosyal ağlar teknikleri ile webte yayınlaması önerilerimiz arasındadır.

Belediye duyuru mekanizmaları ve geri besleme wikileri denemeye değer.

- Kültürel mirası İnternet'e taşı! Kurumlar ve sivil örgütler olarak, kültürel mirasımızı, çok kültürlü, çok sesli yapımızı İnternet'e aktaralım. Buna ulusal boyutta tanıtımı da ekleyelim. Bireyler olarak da kendi kültürel birikimimizi, mesleki deneyimlerimizi, bireysel meraklarımızı internete taşıyalım. Tüm kurumlardan ellerindeki tüm kitapları, raporları, resimleri, filmleri, ses kayıtlarını bir program dahilinde webte yayınlamaları önermekteyiz.

Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, TÜBA ve TÜBİTAK'tan ellerinde telif hakkı sorunu olmayan tüm kültürel ürünleri webte yayınlamaya çağırıyoruz. Kâr amacı gütmeyen kurumlara da piyasada satılan kitapları da webte yayınlamayı önermekteyiz. Hem çok daha fazla okuyucuya erişecektir; hem de satışlar düşmeyecektir kanısındayız. Müzelerimizi, taş plaklarımızı, eski gazete ve belgelerimizi internete taşıyalım.

- Üniversitelerden, tüm raporları, tüm tezleri Açık Erişim kapsamında kurumsal arşivde yayınlamasını, yapabildiği ölçüde tüm konferansları video, ses ve metin olarak yayınlamasını önermek isteriz. Ulusal Açık Ders Malzemeleri projelerine destek olmalarını, öncülük etmelerini bekliyoruz. Tüm topluma ve bölgeye yönelik ders, seminer ve konferansları internet teknolojileri yoluyla sunmasını öneririz.

- Bir e-devlet hizmetini başlat! Küçük de olsa yeni bir hizmet başlat. Bir kardeş kamu kurumu ile veri değişimini hayata geçir. Webini tarayıcıdan bağımsız hale getir. W3C standartları ve birlikte çalışabilirlik kriterlerine uygun hale getir. Özürlü yurttaşlara yönelik sayfalar hazırla. Mobil uygulamalar geliştir. Kamuoyunun istediği verileri açmaya başla. Haber verme RSS servisi başlat. Web 2.0 uyumlu olmaya çalış."

İnternet tarihindeki önemli olaylar

23 Haziran 1983: Şimdi sayısı milyonlarca olan, ilk "Domain" adı dünyaya geldi.

29 Ekim 1990: İlk internet veri paketi başarıyla iletildi.

25 Aralık 1990: Sonunda internet tüm insanlığın hizmetine açılmaya başladı. Yani tüm dünya için internet bugün doğdu.

15 Mart 1993: İlk web browser geliştirilip halka download için sunuldu.

Ocak 1994: Yahoo geliyor. Yahoo nun Uzun ismi "Yet Another Hierarchical Officious Oracle". Kısaltılarak Yahoo olarak son halini aldı.

9 Ağustos 1995: Döneminin en ünlü ve yaygın web browser ı Netscape borsa da halka açıldı.

3 Eylül 1995: eBay.com kuruldu.. İlk olarak Amerikalıların kullanılmış eşyalarını satabilmeleri üzerine hizmete başladı.

16 Temmuz 1996: Amazon.com kuruldu.

7 Eylül 1998: Silikon Vadisindeki bir garajda Google Inc. kuruldu.

15 Ocak 2001: Bugün dünyanın en büyük internet ansiklopedisi olan Wikipedia hizmete girdi.

Mart 2003: 2001 yılında San Francisco'da Adrian Scott tarafından kurulan site, yeni tip toplumsal paylaşım ağı hizmetlerinden ilki oldu. Mart 2003'te 2002'de Jonathan Abrams tarafından kurulan Friendster, üyelerini birbirine bağlayarak sosyal paylaşım ağı kavramını oluşturdu. 2003 yılının Haziran'ında tam 1 milyon üye sayısına ulaşmıştı. Daha sonrasında malum MySpace, Twitter, Facebook gibi güçlü rakipler sahnede yerini aldı.

TTB'den TestIstanbul Konferansı, Feriye Sarayı'nda

Yazılım Test ve Kalite Derneği, geleceğin uzmanlık alanı olan test uzmanlığı için düzenlediği konferansta, dünyaca ünlü teknoloji devlerini ve uzmanları bir araya getirecek.

Türkiye'de ilk ve tek olan Yazılım Test ve Kalite Derneği (Turkish Testing Board - TTB), 24-25 Mayıs 2012 tarihlerinde Ortaköy Feriye Sarayı'nda TestIstanbul Konferansı'nı gerçekleştiriyor. "TestIstanbul 2012 Konferansı"nın bu yılki ana teması, "daha iyi ve daha hızlı bir yazılım için test otomasyonu (Test Automation For a Better Faster Software)" olacak. Bu yıl üçüncüsü düzenlenen konferansa, yurt içi ve yurt dışından binden fazla profesyonelin katılımı bekleniyor. TestIstanbul 2012, Google ve Firefox gibi dünyaca ünlü teknoloji devlerini, Dorothy Graham ve Lee Coopland gibi alanındaki uzmanları bir araya getirecek. Etkinliğin HP, platinum; Turkcell ve Keytorc Teknoloji Hizmetleri, altın ve 4s gümüş sponsorluğunu üstleniyor.

TestIstanbul Konferansı, Uluslararası Yazılım Test ve Kalite Derneği (International Software Testing Qualifications Board - ISTQB) tarafından küresel çapta gerçekleştirilen konferansların Türkiye ayağını oluşturuyor. Konferans ile, bankacılık, telekom, sigorta, finans, reklam gibi üretim ve bilişim sektörleri ile akademisyenler başta olmak üzere tüm dünyadan profesyoneller bir araya gelecek. Test otomasyonuna odaklanmanın iş dünyasındaki önemini vurgulayan TTB Başkanı Koray Yitmen, Türkiye'de yazılım testinin geliştiğini, fakat potansiyelin çok daha yüksek olduğuna işaret etti. Yitmen, bu potansiyeli açığa çıkarmak ve her yıl daha da

ileriye taşımak adına bu konferansı hayata geçirdiklerini belirtti. "İş dünyası artık test otomasyonunun getirileri karşısında testlerini otomatize edip etmemeyi sorgulamaktan çok, test otomasyonunu nasıl yapacağını sorgular hale geldi. Çünkü test otomasyonu, şirketlerde testlerin verimliliği ve etkinliğini artırmakla kalmıyor, aynı zamanda test uzmanlarının eforlarını daha katma değerli işlere yönlendirmesini sağlıyor" diyen Yitmen, konferansta iki gün boyunca uluslararası ve yerel konuşmacıların kendi kurumlarından örnekler vererek hem neden test otomasyonu yapılması, hem de test otomasyonunun nasıl yapılacağı sorularına yanıt arayacaklarını anlattı.

Bu alanda kendini geliştirmek isteyen herkese açık olan TestIstanbul 2012, ilk kez 2010'nin Mayıs ayında 11 ülkeden 500'ü aşkın profesyonelin katılımıyla gerçekleştirildi. Yazılım Test ve Kalite Derneği, 2006 yılında yazılım test ve kalite alanında dünyanın en saygın gönüllü organizasyonu olan International Software Testing Qualifications Board'a (ISTQB) bağlı olarak kurulmuştur. Türkiye bilişim sektörünün uluslararası pazarlarda rekabet edebilmesi için sektörün yazılım testi ve kalitesi konusunda bilgilendirilmesini hedefleyen Dernek, Türkiye'deki bilişim profesyonellerinin yazılım testi alanında ISTQB standartlarında eğitilmesi ve sertifikalanması amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

Değerli okurlar,

Bu ay sizlere örneği az bulunur bir başarı hikâyesinden bahsedeceğim. 12 Mart 2012 tarihinde Yetenek Sizsiniz Türkiye finalinde Ali Yeşilırmak ve köpeği yani yol arkadaşı Max birinci oldu. Yarışmada finale kalan 12 kişi performanslarını en iyi şekilde sergilemelerine rağmen bir köpek ve eğitmeni birinci oldu. Her ne kadar bu durum bir takım tartışmalara neden olsa da bunun büyük bir başarı olduğunu düşünüyorum. Border Collie cinsi olan köpek Max, horon teperek herkesi büyüledi ve birinci oldu. Ali Yeşilırmak ve Max'ın başarısında önemli bir yere sahip olan Ankara'daki Dost K9 Köpek Eğitim Merkezi'nin sahibi Erkan Dişoğlu ile bir söyleşi gerçekleştirdim.

Dost K9 Köpek Eğitim Merkezi'nde 150'nin üzerinde köpeğe eğitim veriliyor. Pansiyon, eğitim, veterinerlik gibi hizmetler de var bu merkezde. Türkiye'nin yeteneği akıllı köpek Max birkaç dizide ve reklam filminde oynamış. "Alemin Kralı" ve "Ya Sonra" dizisinde oynamış. Vestel'in klima reklamında ise Tarçın adıyla ekranlarda yer aldı.

Erkan Dişoğlu, Ali Yeşilırmak'ın dayısı ve Max'ın eğitiminde onun da büyük katkıları olmuş. Ali Yeşilırmak'a mesleği öğretene ve yönlendiren kişidir Erkan Bey. Çok ilginç bir hayat hikâyesi var. Erkan Bey'in Almanya'da bir çoban köpeği tarafından ısırılması hayatının dönüm noktası olmuş. Köpeğin sahibinin akıllıca tutumu sayesinde köpeklere arkadaşlığı başlamış. Almanya'da çeşitli köpek eğitimi dersleri almış. Türkiye'de Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü'nde köpek eğitimleri vermiş. Dişoğlu, 1999 yılında askerliğini yol arkadaşı Dost ile birlikte yapmış. Yanlış okumadınız 15 ay boyunca Dost sahibini yalnız bırakmamış. Erkan Bey askerde de köpek eğitimiyle ilgili Nato ve Türk subaylarına dersler vermiş. Köpekleri çok seven ve son nefesine kadar bu işi yapacağını belirten Dişoğlu'na birbirinden farklı sorular sorduk. Köpek sahibi olanların ve olmayı düşünenlerin ilgisini çekeceğini düşünüyorum. 😊

Türkiye'nin
üstün yeteneği
Max

**Dişoğlu: “Bütün köpekler için temel eğitim önemlidir.
Eğitimsiz insan neyse eğitimsiz köpek de odur.”**

**1-Dost K9 Köpek Eğitim Okulları'nı
kısaca tanıtır mısınız, merkezinde
köpeklere yönelik ne tür eğitimler
veriyorsunuz?**

Dost K9, 4 dönüm üzerine kurulu, 80 köpek kapasiteli Türkiye'deki en modern köpek eğitim okullarından birisi. Doğumhane ve balayı odası, açık gezinti ve kapalı eğitim alanları var. Pansiyon hizmetinin yanı sıra sosyalleşme alanları da mevcut. Hafta sonları hoşça vakit geçirerek piknik yapma şansına sahipsiniz. Yol arkadaşınızın tüm ihtiyaçlarını karşılayacak her şey mevcut. Profesyonel bir kadro ile klasik aile eğitimi dediğimiz eğitimler veriliyor.

Köpeklere yönelik verilen eğitimler ise;
Kayışlı Kontrol: solda aynı hizada yürüme, otur, yat ve bekle, gel, serbest ve atla gibi komutları öğretiyoruz.

İleri Kontrol: ilk bölümdeki komutların uzaktan ve kayış olmaksızın sözlü ve hareketlerle köpeği idare etmektir.

Üç Bölüm Saldırı Eğitimi ise köpeğin emirle beraber saldırganı etkisiz hale getirmesi ve alan korumadan oluşan bir bölümdür.

Dost K9'da ayrıca kişilere özel köpek temini ve fabrika, bahçelere bekçi köpeği edinmeniz de mümkün.

Okullarda hayvan sevgisini aşılacak adına örgencilere seminerler verilerek gösteriler de yapılıyor. Bu çalışmayla Türkiye'de bir ilk olmanın gururunu yaşıyoruz.

Dünyada köpek eğitimi sahiple beraber yapılıyor. Açılan kurslara sahip ve köpek beraber katılır ve bu çok daha akılcıdır, başarı oranı da çok daha yüksektir.

Herkes gelip okulumuz bünyesinde kendi yol arkadaşını eğitebilmekte zira biz bunun en doğru sistem olduğunu düşünüyoruz.

2- Eğitimin köpekler için önemi nedir? Daha doğrusu eğitilmiş köpek ve eğitimsiz köpek arasındaki farkları nasıl anlayabiliriz? Köpeklerde eğitim süresi ne kadardır?

Eğitim köpek için kesinlikle çok önemli. Eğitimsiz insan neyse köpekte odur. Her köpek eğitilmelidir zira insanların yaklaşık 14 yıl yaşayan bir köpekle çıkabilecek sorunları düşünmesi gerek. Kontrol edilemeyen bir yol arkadaşı sorunları da beraberinde getirir ve hayat her iki taraf içinde zorlaşır. Oysa kontrol kişide ve köpekte başarıyı getirir. Disiplinin önemi tartışılmaz ve bu beraberlikte de şarttır. Dost K9' da insanlara köpek edinmeden yaklaşık 2 saatlik bir ders verilmekte ve zorluklarının yanı sıra insana katabileceği güzel şeyler anlatılmakta. Olası sorunlar ve çözüm yollarını bilen kişi çok daha başarılı olmaktadır.

Temel eğitim bir köpek için şarttır. Sokakta çekiştirmeden yürümesi gerekir aksi olduğunda sahibini gezdiren sürükleyen bir köpek hem sahibini bezdirir hem de kendisi sıkıntı yasar. Temel komutları bilen köpek sorun çıkarmaz. Bekle yat otur gibi komutlar hayatı kolaylaştırır. Masadan yemek çalan, koltukları parçalayan ve evde her yere tuvaletini yapan bir köpekle bir günü düşünün lütfen. İşin içinden çıkamaz insan ve sonunda savaşa yenik düşüp maalesef yol arkadaşını vermek zorunda kalır. Oysa bu bilgiyi profesyonel yardımla almış olsa bunların hiçbirini yaşamaz. Bu konuda bir yasa ile köpek almak isteyen kişilere yönelik

kurslar açılmalı ve başarılı olan kişilere köpek verilmeli. Bunun örneklerini batılı ülkelerde görüyoruz.

Köpeklerin eğitim süreleri 3 hafta civarında ve okulumuzda çalışmalar bittikten sonra dış çalışmalar dediğimiz sokak çalışmaları yapılmakta. Taşıt trafiğinde ve çocuk parkalarında da başarı yakalandıktan sonra Dost K9 diploması her iki tarafa da verilmekte.

3- Yetenek Sizziniz Türkiye'de Ali Yeşirmak ve köpeği Max birinci oldu. Max'ın eğitiminde bir rolünüz oldu mu? Ali Bey'i yarışmaya katılma konusunda kim teşvik etti?

Ali'yi gönülden kutluyorum. Başarısı ile köpek sever herkesi çok mutlu etti. Dünyada ilk bir köpeğin yetenek yarışmasında birinci olması. Finale kalan olmuştu sanırım İngiltere'de. Ali benim yeğenim ve ailemizin de göğsünü kabarttı. Ali ilk köpek eğitimine 14 yaşında başladı. Oldukça meraklıydı o zamanlar köpeklere. Bu merakını destekleyip biraz da üzerinde durunca bana yardım etmeye başladı. Bir yıl boyunca köpek eğitiminin inceliklerini öğrendi. Sonrasında harika bir köpek eğitmeni oldu. Onların dilinden anlayan ve profesyonel düşünen bir Ali çıktı ortaya ve kendini her zaman geliştirdi. Yakın bir arkadaşının ısrarlı isteği ile yarışmaya katıldı.

Biz hep arkasındaydık onun. Çalışma sırasında herkesten tam bir destek aldı. Koreografi konusunda fikirlerimizi aldı ve sonuç ortada. Tüm dünyanın konuştuğu bir başarı hikâyesi. Alkışlıyorum onu ve Max'ı. Yolu açık olsun yol arkadaşıyla...

Bilişim Türkiye'sinde gençlerimiz hedefsiz mi?

Dr. Serdar Biroğul
sbirogul@yahoo.com

Gelişen bilişim teknolojilerine adapte olmaya çalışırken gençlerimizin önemli sorunlarından birisi de "hedefsizlik. Bu problem pek çok araştırma, tez çalışmaları ve yayınlanan raporlarla ortaya konulmuştur. Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu'nun belirttiği gibi Türkiye'nin ülke olarak koymuş olduğu net hedeflerinin peşinden gidilemiyor olmasının bir nedenin yetişen gençlerin hedeflerden uzak bir yaşam tarzını benimsiyor olmasıdır. Psikolog Mehtap Güneş, hedefi olmayan gençlerin olayları önemsemediği ve bunun sonucunda da unutkanlığın daha da sık hale geldiğini belirtmektedir. Ayrıca yapılan çalışmalar sonucunda uzmanlar; yarının ne olacağını ve kendisini yarının dünyasında nerde olması gerektiğine karar vermemiş gençlerin kendilerine bir hedef belirlemedikleri için hayata dair herhangi bir sorumlulukta almak istemediklerini söylemektedir. 2008 yılında yapılan bir araştırmaya göre de 16-20 yaş aralığındaki gençlerin yaklaşık olarak yüzde 75'nin hayattan ne istediğini ve kendisini gelecekte nerede görmek istediğine dair planlarının olmadığı belirtilmiştir. Böyle bir duruma düşen gençler ise anti-sosyal olmakta ya da bilişim dünyasının eğlenceli tarafına kendilerini kaptırdığı görülmektedir. Sanal ortamdaki ufak

bir sanal heyecan ve başarı kişiyi o dünyanın içine çekmekte ve bireyi sanal gerçeklik içinde gerçek dünya hedef, ideal ve sorumluluklarından bir anda alıp götürmektedir. Lise çağındaki gençler için hedef elbette ki üniversiteyi kazanmak (eğitim sisteminde üniversiteyi kazanmak tek ve mutlak bir amaç olmamalı), üniversitedeki öğrenci için ise hedef üniversiteyi bitirerek iş hayatına kendilerini hazırlamak. Eğer bir insanın hedefi varsa onun için sürekli çalışır, başarıya giden yolları bulmak için uğraşır. Bunun neticesinde motivasyonu yüksek bir birey olarak yaşamda mücadele eden bir insan yapısı ortaya çıkar. Hedefsizlik ise bu durumun tam tersi yönde etkisini gösterir. Hedefi olmayan insan bakıp da görmeyen, neye-nasıl bakmasını bilmeyen bir bireye dönüşür. Neye baktığını bilmeyen insandan ise sonuç beklemek doğru olmayacaktır.

Sosyal öğrenme ve hedeflenmiş başarıya ulaşmada asıl olan bireyin başkalarını gözlemleyerek öğrenmesidir. Rol-model'de birey gözlediği kişinin başarıya ulaştığı ve hoşça giden sonuca ulaşılan davranışlarını almaktadır. Albert Bandura'ya göre öz-yeterlik kuramında yer alan kariyer, ilgi ve seçim süreciyle ilişkilidir ve akademik gelişimin sonucudur. Sonuç beklentisi ise belirli bir

şeyi yapmanın sonucunu hayal etmektir (hedef belirlemektir). Bireyler öncelikle bir şeyi yapabileceklerine inançları olup olmadığını gözden geçirir, sonra da düşündüklerini yapmasının kendisine ne kazandırıp kazandırmayacağını değerlendirir. Öz-yeterlik inancının kaynaklarından bir tanesi başarılı yaşamıştır. Elde edilen başarılar öz-yeterlik algısını artırırken, başarısızlıklar ise azaltmaktadır. Albert Bandura'ya göre tekrar eden başarılar sonucu kazanılan güçlü bir öz-yeterlik algısı, daha sonraki herhangi bir başarısızlık durumu ile

karşılaşıldığında kişinin olaylara daha olumlu ve akılcı bakmasını sağlamaktadır. Öz-yeterlik inancının kaynaklarından ikincisi de başkalarının deneyimlerinden yola çıkılarak oluşturulan dolaylı yaşantıdır. Bu olguda kişi kendi durumu ile karşı tarafın durumunun ne kadar benzeştiğinin önemine bakmaktadır. Yani kişinin kendisine aldığı örnek (rol-model) modelin kişiye kazandıracığı algılanan öz-yeterlik inancı, onu ne kadar benimsediği ile ilgilidir. Öz-yeterlik algısının, dolaylı yaşantılardan özellikle etkilendiği durumlar şunlardır; biricisinde

kişinin herhangi bir olay karşısında kendi öz-yeterlik algısının yeterince gelişmediği ya da henüz yeteneği varsa da bunun farkında olmadığı için, bu kişi doğrudan karşı tarafı kendine model alabilmektedir. İkincisi ise, bazı durumlarda kişilerin kendi performanslarını değerlendirebilecekleri bir kıtas olmadığı zaman, kendi performanslarını başkalarının o konudaki performansına göre değerlendirmektedir. Düşük bir öz-yeterlik inancına sahip olan kişi olayları hep olumsuz tarafından görürken bunun tam tersi yüksek bir öz-yeterlik inancına sahip olan kişi olayları

daha olumlu yönden görmekte ve oranda motivasyonunu yüksek tutmaktadır. Düşük öz-yeterlik inancına sahip insanlar karşılaşılan zor durumlarla mücadele etmede daha çok zorlanmakta ve tutarsız bir analitik düşünme yetisiyle hareket ettikleri için kendilerine daha küçük hedefler belirlemekte hatta hedefsizliğe düşmektedirler. Öz-yeterlik inancının kaynaklarından üçüncüsü toplumun birey üzerindeki başarılı olma veya başarısız olma beklentisi ve dördüncüsü de görevi başarma başarısız olma durumuna ilişkin beklentidir [1-3].

İşte bu noktada gençlerin kendi içlerindeki mutlak gücün farkında olmadıkları görülmektedir. Çünkü bu gençlere hayatta

nelerin başarılabilirliği düşüncesi biz büyükler tarafından verilmemektedir. Gençlerden hayata dair hedeflerini en küçük tutan hatta hedef dahi belirlememiş olanlar meslek liselerinde okuyan öğrencilerdir. Tüm dünyada meslek liseleri ve yetişecek olan gençlere büyük önem verilmesine rağmen ne yazık ki Türkiye'de bu önem hak ettiği gibi değildir. Avrupa Birliği ülkelerinde meslek yüksek okullarını bitirme oranı yüzde 52 iken Türkiye'de bu oran sadece yüzde 17'dir. Meslek lisesi mezunlarının 4 yıllık lisans programlarını kazanma oranları ise çok düşüktür. Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda yüzde 65'lik mesleki eğitim

hedef öngörülmesine karşın bugün bu oran sadece yüzde 23 düzeyindedir. Yine DPT'nin 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda mesleki eğitime yeterli kaynak aktarımının sağlanamadığı belirtilmiştir.

Meslek liselerine üniversite sınavında uygulanan katsayı uygulaması da (artık bu katsayı uygulaması kaldırılmıştır. Bu durumun etkileri önümüzdeki 5 yıl içinde belli olmaya başlayacaktır) bu gençlerin hedeflerini sekteye uğratmakta ve diğer liselerde okuyan öğrencilerden daha düşük seviyede, daha değersiz oldukları düşüncelerine sahip olmasına neden olmaktadır. Meslek liselerindeki öğrencilerde ulaşmak istedikleri bir hayalleri olmamakta bunun neticesinde çalışmaktan zevk almamaktadırlar. Hedefleri olmadığı içinde kendi hayatlarına yön verememekte ve başka insanların yardımına olmalarını engellemekte, kendilerine olan güvenlerini ve saygılarını yitirmektedirler. Bu aşamadan sonra ise suçu başkalarında aramaya başlamaktadırlar; kimi zaman öğretmen, kimi zaman anne-baba, kimi zaman eğitim sistemi, kimi zamanda kendisinden başka tüm insanları suçlamaktadır. Kendilerine olan inancını ve hedefini yitirmiş olan gençler bu eksikliklerini cep telefonu ve sanal dünyada daha fazla vakit geçirerek gidermektedir. Bu durum tabi ki de ülkemizdeki tüm gençleri kapsamaktadır. Gençlerin çoğunda hızla artan oranda hedef ve motivasyon eksikliği bulunmaktadır. Çünkü her ne kadar öğrenciler için çeşitli üniversitelere geziler düzenlense, seçilmiş olan bazı öğrencilerin yurt dışına örnek okullara gönderilmeleri sağlansa da eğitim psikolojisi de yer alan rol-model örneğinin yeterli ölçüde

uygulanamıyor olması diğer yapılan aktivitelerin etkisini de azaltmaktadır. Meslek liselerinde kişisel gelişimle ilgili verdiğim seminerlerde özellikle meslek liselerindeki öğrencilerin gelişen ve ilerleyen bilişim Türkiye'sinde gerek teknolojinin o eğlenceli ortamına kendilerini daha çabuk kaptırdıklarını ve diğer farklı çeşitteki liselerdeki öğrencilerle kendilerini kıyaslayarak negatif sonuçlara düştüklerini gördüm.

Bu öğrencilerin hayata dair hedef koymalarındaki güdüleyici olacak noktalardan birisi de karşılarında rol-model olabilecek kişileri (buradaki kasıt karşılarında bir rehber öğretmen veya eğitmenden başka kişilerin olmasıdır...) tanımak ve onları görmeleridir. Rol-model olacak kişilerin hayat tecrübeleri bu gençler ile olan iletişimlerini gençlerin motivasyonlarını arttırmaktadır. Kendilerine olan inançları güçlenmekte, hedefsizlik noktasından ayrılarak kendilerine yeni ve daha yüksek hedefler koymaktadırlar. Hedefleri için çalışmaya başlayan öğrencinin kendisine olan inancı geri gelmekte, ona verilenlerle yetinmeyip kendini geliştirmek için daha fazla yol almaya çalışmaktadır. Motivasyonun sürekli olarak sağlanması ile birlikte öğrenci kalitesi artmakta, artan kalite karşısında

eğitimci kendini geliştirmeye başlamakta ve eğitimde kalitenin artmasında bir adım yol kat edilmiş olmaktadır. Bu noktada, eğitim psikolojisi de yer alan öz-yeterlik kuramının rol-model olgusu ile pekiştirilmesi için akademik veya iş hayatında başarılı olmuş kişilerin öğrencilerle sık sık bir araya gelmeleri sağlanmalıdır.

Gençlerimize doğru hayalleri yaratmalarına yardımcı olmak, hayallerini gerçekleştirecek hedef bütünlüğünü sağlayarak hedefsizlikten uzak geleceklerini yaratmalarında yardımcı olabilmemiz dileğiyle...

- [1] Bandura, A. (1982). Self-efficacy Mechanism in Human Agency. American Psychologist, 37(2), 122-147
- [2] Bandura, A. (1995). Exercise of Personal and Collective Efficacy in Changing societies. In A. Bandura (Ed.), Self-efficacy in changing societies. (pp. 1-45). New York: Cambridge University Press.
- [3] Zimmerman, B. J. (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. Contemporary Educational Psychology, 25, 82-91.

İnnova Kiosk ve Otomasyon Çözümleri Direktörü Ahmet Kebabcioğlu:

İşitme engelliler alfabetesi kiosk ara yüzü, 2012 sonunda kullanıma sunulacak

Ki kiosk
innova

Engellilerin kullanımına yönelik kiosk uygulaması çözümleri geliştirdiklerini anlatan Kebabcioğlu, yılsonuna kadar ODTÜ işbirliğiyle, işitme engelliler alfabetesi olarak bilinen el işaretleri ile iletişimi kiosk ara yüzünü tamamlamayı planladıklarını söyledi.

Kemal Ateş

Self servis hizmet teknolojisinin tüm dünyada yayılmasıyla birlikte, 7 gün 24 saat hizmet sunma amacıyla kioks uygulamaları gündeme geldi. Avrupa dillerine Türkçe köşk kelimesinden geçen bir sözcük olan kiosk, aynı zamanda dokunmatik ekranlı kısıtlı bilgi girişi olan bir bilgisayarları tanımlamakta kullanılıyor. Çok çeşitli sektörlerde bilgi vermek-bilgi almak ya da bir cihazı yönetmek amacıyla kullanılan kioskara en yaygın örnek olarak bankamatik ya da diğer adı ile ATM'ler gösterilebilir. Özellikle 90'lı yılların başında birçok firma ve kurum kitlelerle buluşup kendilerine özgü çözümleri üretip hizmetlerini kiokslar üzerinde vermeye yöneldi.

Türk Telekom Grup Şirketleri'nden Innova, üretim, finans, Telekom ve kamu gibi birbirinden farklı sektörler için tasarımdan operasyona kadar akıllı kiosk çözümleri üreterek farklı ve yenilikçi bir hizmet sunuyor. "Ki" markası altında iş ortakları ağı oluşturan; kritik pazarlar için kiosk çözümleri ve servisi sunarak tüm dünyaya yayılmış üyelerden oluşan Innova Kiosk, Avrupa Self-Servis Birliği (EAFS) organizasyonunun kurucu üyesi. Dünya üzerinde yaklaşık 20-25 yıldır, Türkiye'de henüz 12 yıldır kullanılan kiosk sistemleri hakkında Innova Kiosk ve Otomasyon Çözümleri Direktörü Ahmet Kebabcioğlu ile bir söyleşi yaptık.

-Dünyadaki kiosk pazarının Türkiye'deki büyüklüğü ile ilgili bilgi verebilir misiniz? Bu pazarda Türkiye'nin mevcut durumu ve eksiklikleri konusunda ki görüşlerinizi alabilir miyiz?

-Kiosk sistemleri dünya üzerinde yaklaşık 20 - 25 yıldır kullanılırken Türkiye'de henüz son 12 yıldır kullanılıyor. Sadece Rusya'da 360 binden fazla fatura ödeme kiosk terminali kurulu olduğu biliniyor. Tüm dünyada yaklaşık 3 milyon adet kiosk olduğu tahmin ediliyor. Kiosk kullanımının yaygınlaşmasında en önemli etkenleri olarak;

- PC donanım maliyetlerinin düşmesi,
- Dokunmatik ekran kullanımının cep telefonları ve ATM ler sayesinde yaygınlaşması,
- İşgücü maliyetinin yükselmesi,
- İletişim ve network altyapılarının güçlenmesi sayesinde sistem yönetiminin uzaktan yapılabilmesi,
- İnternet'in çok hızlı gelişmesi, görsel ve işitsel teknolojinin özellikle multimedya uygulamalarını zenginleştirmesi sayılabilir. Türkiye'de ise kiosklar ağırlıklı olarak finans ve perakende tarafında kullanılıyor. Kamu, henüz pazarda rol üstlenmedi. Pazarın

yeteri kadar hızlı gelişmemesinin en önemli faktörü, kurumların fiyat avantajına aldanarak kurumsal olmayan firmalarla iş birliği yapması, küçük firmaların kısa sürede pazardan çekilerek, mağdur ve mutsuz müşteriler yaratması oldu. Kurumlarımızın planlarını yaparken daha uzun vadeli düşünceleri ve en ucuz ürünü değil, en ekonomik çözümü tercih etmeleri başarılı proje sayısını artıracak, pazarın gelişmesine katkı sağlayacak.

- Günlük yaşamımızı kolaylaştıran kiosk uygulamalarına dünyadan ve Türkiye'den örnekler nelerdir? Önümüzde ki dönemlerde bizleri ne gibi yenilikler bekliyor?

- Tüm dünyadaki örneklerinde kiosk pazarında finans, hep öncülük etti. Finansı daha sonra perakende, turizm, endüstri gibi sektörler izledi, pazara en son kamu girdi. Bu trend Türkiye'de de aynı şekilde cereyan ediyor.

Türkiye'de kamu tarafından kiosk projeleri çok yeni olmakla beraber, çok başarılı işler de yapıldı. Buna bir örnek ASKİ tarafından gerçekleştirilen nakit para ile kart dolum kioskları EAFS tarafından <http://www.kioskeurope.com/node/7631> "Best Government Project" ödülü ile taçlandırıldı. Bu olumlu rüzgârın kurumsal projeler ile daha da gelişeceğini, özellikle yaygın network kioskları ile ödeme ve tahsilat sistemleri, başvuru, müracaat ve sorgulama gibi çeşitli konularla tüm ülke çapında vatandaşlara hizmet götüreceğini bekliyoruz.

kioskeurope.com/node/7631 "Best Government Project" ödülü ile taçlandırıldı. Bu olumlu rüzgârın kurumsal projeler ile daha da gelişeceğini, özellikle yaygın network kioskları ile ödeme ve tahsilat sistemleri, başvuru, müracaat ve sorgulama gibi çeşitli konularla tüm ülke çapında vatandaşlara hizmet götüreceğini bekliyoruz.

- Erzurum Dünya Üniversiteler Kış Oyunları'nın (Universiade2011) kiosk ve elektronik (sayısal) imza (digital signage) çözümlerinin üreticisi oldunuz. Innova Kiosk'un önümüzdeki süreçte uluslararası arenada çözüm sunacağı büyük etkinlikler var mı?

- Şimdi önümüzdeki hedef 2013 Mersin Akdeniz oyunları. Bu oyunlar kapsamında gerekli kiosk ve e-imza çözümleri içinde görev alıp ülkemize yakışır şekilde bir çözüm üretmeyi amaçlıyoruz.

-Kiosk proje ve uygulamalarında özel gereksinimli (engelli) bireyler için nasıl çözümler geliştirildi?

-Kiosk çözümleri uygulama alanları hayal gücümüzle sınırlı olup çok farklı ve fazla konuda uygulama yeri bulabiliyor. Dünyanın en adetli kiosk projelerinden birisi "KODAK Picture maker" dır. Picture Maker, kiosklarının dünya genelinde 35 bin adedin üstünde olduğu biliniyor. Ülkemizde ise en adetli projeler kapsamında Garanti Bankası İnternet ve telefon bankacılık ünitelerini sayabiliriz. Bu iki ürünün adedinin 2 binin üzerinde olduğu belirtiliyor. Diğer taraftan engelli vatandaşlarımızın kullanımına yönelik biz, 2005 yılında çalışmalara başladık. Halen ülkemizde ve yurtdışı müşterilerimizde yoğun bir şekilde kullanılan Double Screen Kiosk - DBL210 ve SNG210 modellerimiz "Disabled World" tarafınca onaylanmış standartlara uygun geliştirildi.

-Özel gereksinimli (engelli) bireylerin yaşamlarının iyileştirilebilmesi konusunda kısa dönemde geliştireceğiniz yeni bir kiosk çözümü var mı?

-Yaklaşık 6-7 yıldır pazara sürdüğümüz engelli vatandaşlarımızın kullanımına uygun modellerin yanında işitme engelliler alfabesi olarak bildiğimiz el işaretleri ile iletişimi kiosk ara yüzü olarak da geliştirme çalışmalarımız Ankara Ar-Ge birimimiz tarafından ODTÜ işbirliği ile devam ediyor. Kısımense 2012 sonuna doğru bu modelimizi de kullanıma sunmayı planlıyoruz.

“Petshop gerçeği”

Dilek Cengiz

Acil Tıp Teknikeri

Haytap Ankara Gönüllüsü

**Pet Shop'ların kirli ticaretine ortak olmayın.
Can dostlarınızı barınaklardan alın.**

Size en yakın barınak için: www.barinak.gen.tr

Pet Shop'lar hakkında bilgi için: www.petshopgercegi.com

Hayvan Hakları Federasyonu (HAYTAP) olarak bir önceki sayımızda sizlere federasyonumuzu tanıtmaya çalışmıştık. HAYTAP, hayvanların deney konusu olamayacağını savunur. Hayvanların kürkleri için yetiştirilmelerine, petshoplarda satılmalarına, avlanmalarına, ticaret konusu olmalarına, sportif avcılığa ve türlerinin sona ermesine yol açacak bir kıyım tabi tutulmalarına, esir alınmalarına ve esaret altında yaşatılmalarına, kendi rızaları hilafına gösteri konusu olmalarına ve hangi nedenle olursa olsun kötü muameleye uğramalarına karşı çıkar. Bunun için etkin yazışma yöntemlerini, hukuk yollarını kullanır gerekirse medya ile işbirliği yaparak, haberin etkin bir şekilde birinci elden doğru bir şekilde yansımaları sağlar.

**Kirli ticarete
HAYIR!**

Pet Shop hayvanı olmak demek;

Küçük kafeslerde, günlerce aç ve susuz kalmak... Enerjik görünmek için zararlı iğneler yemek... Hastalanınca da öldürülmek demek! **Siz satın aldıkça bu işlenince süreceksiniz!**

HAYTAP, aynı zamanda yasadışı hayvan ticaretini önlemeyi ve türlerin korunmasını içeren uluslararası anlaşmalara uyulmasını ve mevcut evcil hayvan satış yerlerinin kaldırılmasını savunur. Bu amaçla, bu sayıda “Petshop Gerçeği”ni sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Petshop denildiğinde aklımıza, yeni evlerini bekleyen sevimli hayvanlar geliyor. Oysa madalyonun diğer yüzü hiç de sevimli değil. Petshop olarak adlandırılan ve evcil hayvanların satıldığı dükkânlar; ticaret adına hayvanların sağlığını hiçe sayıyor. Bu yüzden barınakta ve sokaklardaki hayvan popülasyonu artmakta. Çoğu yurt dışından ithal edilerek ya da kaçak olarak ülkemize sokulan cins hayvanlar; anneleriyle geçirmeleri gereken süre bitmeden dükkân vitrinlerine taşındığı için, kısa sürede hayatlarını kaybediyorlar.

Oysa yavruların bağışıklık sistemlerinin güçlenmesi için en az 2 ay anne sütüyle beslenmeleri gerekiyor. Gümrükten kaçak sokulmaya çalışılan ve ses çıkarmamaları için özel ilaçlarla bayıltılan yavruların büyük bir kısmı da; kapalı bavul, çanta ve poşetlerin içinde havasızlıktan boğularak can veriyor. Petshoplarda satılmayı bekleyen hayvanların çektiği eziyet, sokak hayvanlarının başlarına gelenlerden çok da farklı değil. Hayvanlar daracık kafeslerde üst üste kalmakta, tuvalet yapmamaları ve mama maliyeti açısından uzun süre aç ve susuz bırakılmakta, enerjik görünmeleri için sürekli uyuşturucu ilaçlar yapılmakta. Türkiye’ye kaçak yollardan sokulan cins hayvanlar 200 ila 2000 dolar arasında satılsa da; hızlı üreme sonucu, kısa bir süre sonra sokak hayvanlarına dönüşüyorlar. Satılamayan hayvanlar zaten sokaklara bırakılıyor... Satılanları da benzer akıbetler bekliyor...

Neden mi? Sahibi artık bakamıyormuş, yavru iken zevkini tatmış ve büyüyünce sıkılmış; tüyü var; pisliği var; komşum, ev sahibim istemiyor vb. nedenlerle satılan hayvanların büyük bir kısmı barınağa ya da sokaklara kimsesizliğe terk edilmekte... Ayrıca özel günlerde hediye olarak verilen küçük dostlarımızı da hemen hemen aynı gelecek beklemekte.

Sorunun çözümü için; gümrüklerdeki ve petshoplardaki denetimlerin sıklaştırılması, petshoplardaki hayvan satışlarının tamamen yasaklanması, hayvan sahiplenmek isteyen kişilerin öncelikle engelli, barınak veya sokaklardaki zor durumda olan hayvanları sahiplenmesi, 5199 sayılı hayvanları koruma kanunu kapsamında kısırlaştır-aşılat-yaşat kampanyasının tüm belediyelerce uygulanması, vatandaşların da bu konuda bilinçli olması ve sivil toplum örgütleri içerisinde yer alarak hayvanlara sahip çıkması gerekiyor.

Unutmayalım; seslerini ancak biz insanların duyurabileceği hayvanların da; insanlar kadar yaşam hakkı vardır ve en temel olan, doğuştan var olan bu hakka sahip çıkalım!

(*) Hayvan Hakları Federasyonu (HAYTAP, 9 Temmuz 2008'de Türkiye'nin farklı illerinde hayvan hakları konusunda faaliyet gösteren 5 sivil toplum örgütünün aynı federasyon altında birleşmesi ile kuruldu. Türkiye'de doğanın korunması ve hayvan hakları konusunda faaliyet gösteren 19 ve 1 Azerî derneğin bir araya gelerek oluşturduğu bir sivil toplum örgütü olan HAYTAP, "Hayvan Hakları Türkiye Aktif Güç Birliği Platformu"nun devamı niteliğinde. Tüzel bir kişilik olan federasyonun kurulmasından sonra eski adı olan HAYTAP'ı kullanmaya devam ediyor.

TERK EDİLMEK TÜM CANLILARA AYNI ACIYI VERİR !

Siz terkettikten sonra O'nu sokaklarda çok zor günler bekliyor olacak.

Neden terkedildiğine anlam veremediği için şaşırarak,

Mücadeleye daha alışkın sokak hayvanları arasında hiçbir şansı olmadığı için yanık düşecek,

Birileri tarafından beslenmeye alıştığı ve kendini nasıl doyuracağını bilmediği için aç kalacak,

Terkedilene kadar hep güvende yaşadığı, başka türlü bir hayatı bilmediği için hastalanacak,

Birileri tarafından sevilip ilgi görmeye alıştıktan sonra yapayalnız kaldığı için üzülecek,

Kendisine yaklaşan herkesi siz sanıp iyi-kötüyü ayıramadan, sevgiyle koştuğu için aldanacak,

Yine de hep sizi bekleyecek,

Karşılıksız sevgi ve sadakatın ne demek olduğunu bildiği için...

23 Nisan
Herkese
Kutlu Olsun

